

NOVA DOBA

POLETNA

Cena za izvod izven Slovenije: Hrvaška in BiH 240 DIN,
Avstrija 42 ATS, Nemčija 5 DEM, Švica 5 SFR, ZDA in
Kanada 5 USD, Švedska 20 SEK, Avstralija 6 AUD, Italija
1.200 LIT

Preko poletja izhaja vsako drugo sredo. Lastnik in urednik Janez Sever. Izdaja PRESE d.o.o. Naslov redakcije PRESE NOVA DOBA, Aškerčeva 15, 63000 Celje. Nenaročenih rokopisov ne vračamo, na nepodpisana pisma se ne oziramo.

CENA 100 SIT

SLOVENIJA, SREDA, 7. JULIJA 1993

ŠT. 22, LETO XXVII

KUČAN JE KRIV

**ZAKAJ JEMO DRAG
KRUH**

**KEKEC PRETEGNIL
LETALO**

**ERA PRESTOPA
MEJE**

**PROSTITUTKA JE
IZHLAPELA**

**KOVINOTEHNA
PRESENETILA
ŠTAJERCE**

**TRAGEDIJA
V VELENJU**

IPC

**RAČUNALNIKI
NOTESI
POSBLAGAJNE
PLAČILO NA OBROKE !**

061 554-730 063 821-315 int.25 069 31-217

...BEMTI DRŽAVO, ČE SE USTRAŠI KMETA

KUČAN JE KRIV

MEDALJE V VREČKI

Prva osuplost Slovencev v lastni samostojni državi, ki si je odela najbolj zveneče atribute demokratičnosti in samozvane evropskosti, je že tako daleč, da je raja zaradi razočaranja začela po metropoli pisati grafite o željah po starem – komunizmu.

Vsi, ki so pričakovali, da se bo ta mali narod po osamosvojitvi v lastni državi kot eden mož vpregel v skupni napor z istim ciljem, za vstop v Evropo in kulturnejši svet, smo – razočarani.

Ne nad primitivnostjo v evforiji naplavljenih in v jezi na volitvah izvoljenih poslancev, ne nad spreobrnjenci in potuhnjenosti, ki so od bogvekokoli bili poslani in voljeni, da bi naj zakoličili našo samostojnost.

Ne, razočarani smo nad tistimi, ki smo si jih izbrali za vodilce. Nad Milanom Kučanom. Milan Kučan je dobil kot noben Slovenec doslej zaupanje NARODA, četudi njegovi politični in drugi nasprotniki niso varčevali z žalitvami, obrekovanji in klevetami. Če je bila njegova stoična drža v začetku političnih obračunov vsakega z vsakim še sprejemljiva in delno razumljiva, je Milan Kučan danes kriv, da se država Slovenija spreminja v poligon mladinskih igrar, v nepregledno blato obrekovanj in nenehnih zaplotniških razčiščevanj.

Niti v bambusanih ni primera, da bi kaplar nekaznovano žalil svojega generala, kaj šele, da bi minister žalil predsednika države. Glede na kulturo in osebnost Milana Kučana je bilo pričakovati, da nikoli ne bo posegel za istim orožjem, vendar ima vsaka potrpežljivost svoje meje. Če se že Drnovšek iz razumljivih razlogov za svoj položaj boji odstaviti ministra, ki v plastično bata vrečko odložita državna odlikovanja in jih po kurirju pošljeta v kabinet predsednika države, je upravičeno pričakovati, da bo predsednik države podpisal dekret o odstitvi svojega obrambnega ministra, kate-rega vrhovni komandant je – on in ne Janez Janša. Zadeva s Peterletom je skorajda do pičice enako osupljiva za vse, razen za Drnovška in Kučana. Slovenci s tako malo kulture ne morejo biti ministri. In za to je kriv tudi in zdaj samo Milan Kučan.

Janez Sever

NOVA DOBA

Najstarejši zasebni slovenski politično-informativni časopis
Lastnik in glavni urednik Janez Sever
Urejujejo: Franc Furland, Vasja Ocvirk, Ksenija Lekić in LucaS
Celostna podoba: mag. Jože Domjan
Oblikovanje: mag. Mojca Cerjak
Računalniška predloga: dr. Borut Jereb
Tajnica v uredništvu: Cveta Mastnak
Naročnine in prodaja: Miki Radi
Izdaja PRESE d.o.o., Aškerčeva 15, 63000 Celje
Trženje: SOK d. o. o., Aškerčeva 15, 63000 Celje, in agencije
Tiska družbeno podjetje DELO – TISK ČASOPISOV IN REVIJ p.o.
Naslov uredništva: Celje – knežje mesto, Aškerčeva 15, 63000 Celje, tel.: 063/ 441-606 in 441-215, faks 063/ 25-849 in 26-903
Žiro račun pri celjski SDK št. 50700 – 603 – 31455
Na podlagi Zakona o prometnem davku in mnenju Ministrstva za informiranje z dne 30. 1. 1992 sodi časopis med proizvode informativne narave, za katere se plačuje 5-odstotni prometni davek od prometa proizvodov

DOLGO PRIČAKOVANA PROTESTNA NOTA ZAGREBU PIVO IZBILO DNO

Ob že kar nekaj časa trajajočih sporih z Republiko Hrvaško smo dobili občutek, da naša zunanje ministrstvo nikakor ne najde pravega pristopa k razrešitvi slovensko-hrvaškega gordijskega voza. Pri tem je bila opazna mencanje in neodločnost vodje zunanje diplomacije Lojzeta Peterleta, ki je »požri« vse, kar mu je natvezil njegov hrvaški kolega. Pred kratkim pa smo končno dočakali ustrezen nastop proti Hrvaški. Protestno noto je iniciralo, v tej poletni vročini nič čudnega, Unio pivo!

Hrvatje so se odločili, da bodo po tistem, ko so si nekako že prilastili mnoge politične zmogljivosti, last Slovencev ali Republike Slovenije, na njihovem ozemlju, »anketirali« tudi Unio pivo. Delegacija istrske županije je s številnim spremstvom vstopila v obrat ljubljanske pivovarne in čudno dejanje opravičila s sklepom istrske županije. Pri tem pa ni pokazala nobene pravnega ali sodnega sklepa, ki bi ji to proti volji predstavnikov matičnega podjetja dovoljeval.

Je pa bila potrebna zahteva odbora za mednarodne odnose slovenskega parlamenta, da se je uspavala Trnjulčica z brado sploh zbudila in poslala protestno noto v Zagreb. Rahel ultimati, ki veje iz Peterletovega pisanja, lahko spravi Hrvate v strah pred »določenimi« povračilnimi ukrepi. Kakšni naj bi slednji bili, pa Peterle ni povedal. Mogoče bo Slovenija zasedla kakšno Varteksovo tovarno, hrvaške pivovarne ne more, ker je v Sloveniji enostavno ni. So pa baje ukrepi v pripravi, poleg tega pa je pri kolegialnem minist-

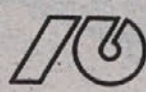
stvu na Hrvaškem protestiralo tudi slovensko pravosodno ministrstvo.

Hrvaška oblast si v zad-

njem času prizadeva še bolj zaostriiti že tako tradicionalne odnose z Republiko Slovenijo. Ne izbira sredstev in metod, ki vodijo k brezpogojnemu uveljavljanju pravice močnejšega. Moramo priznati, da je Slovenija šibkejša. Pa ji ne bi bilo treba biti. V moderni dobi se moč države vendarle vrednoti z njeno ekonomsko uspešnostjo, nikakor ne s številom prebivalstva ali kvadrato ozemlja.

V Peterletovem ministrtvu se do sedaj očitno še niso zavedli, da je Slovenija vendarle v ekonomsko boljšem položaju, kot je njena južna sosedja. Nikakršne potrebe torej ni prenašati udarce zaradi kakšnega milijona Hrvatov več, ki živijo na od Slovenije večjem ozemlju. Posebej, če pomislimo, da si ga prav velik kos lastijo – Srbi.

F. F.

Splošna banka Celje d.d.

in

POSEST d.o.o.

ponujata

izdelavo celotnega projekta
lastninskega preoblikovanja podjetja

ali

izdelavo parcialnih projektov
lastninjenja in to:

- opravljanje strokovnih in tehničnih poslov v procesu lastniškega preoblikovanja z ekonomskega in pravnega področja
- ocenitev nepremičnin vključno z zemljišči po pooblaščenih ocenjevalcih
- vrednotenje podjetja

Vse informacije in pojasnila so vam na voljo na sedežu LB Splošne banke Celje d.d., Vodnikova 2, 63000 Celje oz. pri družbi POSEST d.o.o. ali pa nas pokličete po telefonu na številko 063/26-240, int. 210.

SREČANJE IZSELJENCEV

Minulo soboto je bila v Dolenskih Toplicah tradicionalna prireditev za Slovence po svetu Srečanje v moji deželi, ki ga je pripravila Slovenska izseljenska matica iz Ljubljane. Prišlo je več tisoč ljudi z vseh kontinentov, predsednik Kučan pa je sprejel delegacijo izseljencev iz Chicaga in se zahvalil za pomoč, ki so nam jo Slovenci v ameriškem političnem in javnem življenju dajali v času vzpostavljanja državnosti.

KAKO DRŽAVA TROŠI MILIJARDE TOLARJEV

JAVNI DOLG BODO PLAČEVALE GENERACIJE

Večina Slovencev se verjetno niti ne zaveda, kakšno strahovito finančno zapuščino jim je pridelala sedanja oblast s takšnimi in drugačnimi državnimi sanacijami. Gre za milijarde in milijarde tolarjev, zaradi katerih bodo še naši otroci in morebiti celo njihovi otroci morali hudičev globoko segati v žep in s svojimi skupnimi dohodki vse bolj izdatno polniti državni proračun, vselej prekratek za vse potrebe, a nikoli suh za državne dolgove, ki si jih je Slovenija tako radodarno z razpisi obveznic 1, 2, 3, 4, 5 in kdove še koliko emisij naložila za vrat.

Številke so osupljive in za običajnega smrtnika nedoumljive, kakor je domala nerazumljiv pogum oblastnikov, da tako majhnemu narodu, ki se otepa roba revščine naloži na ramena tolikšno breme in to več generacijam. Samo letos bodo državne obveznice za sanacijo bank, železarn, za devizne vloge, za terjatve podjetij do Iraka in nekaterih drugih držav v obliki obresti v proračunu pojedle dobrih deset milijard tolarjev davkoplačevalskega denarja.

Najprej so bile obveznice za sanacijo slovenskih železarn v znesku 250 milijonov mark, ki so sedaj v bankah in zaradi moratorija še pet let ne bodo na trgu. Zanje vsake tri mesece iz državne blagajne plačujemo obresti po ose-

modstotni obrestni meri. Obresti v proračunu znašajo nekaj milijard več, kot je na voljo, denimo, denarja za ceste.

Z zakonom o jamstvu Republike Slovenije znaša vrednost obveznic za sanacijo bank 2,2 milijardi mark, letos jih Agencija za sanacijo

bank in hranilnic namerava izdati za 1,8 milijardi mark, letošnje obresti v proračunu znašajo nekaj manj kot 5,2 milijardi tolarjev, ostanek bodo razpisali prihodnje leto. Za zdaj sta v sanaciji oba največja bančna sistema, Ljubljanska banka d. d. in Kreditna banka Maribor.

Ob starih deviznih vlogah občanov bodo veliko breme tudi terjatve podjetij do Iraka, Kube, Angole in Zvezne direkcije za promet in rezerve izdelkov posebnega pomena. Do konca letošnjega februarja so slovenska podjetja vložila zahteve za 307 milijonov dolarjev, ki jih bodo v vladi seveda prečesali, verjetno precej oklestili, a obveza bo še vedno velika.

Čas, ko bo gospodarstvo zlezlo iz sedanjega ekonomskega brezna, je še daleč, krivulja pada in žal ne bo tako kmalu obrnila smeri, desetletja pred slovenskimi davkoplačevalci so več kot črna, kajti če seštejemo vrednost že izdanih in načrtovanih državnih obveznic, se nam prikaže številka okoli štiri milijarde mark, ki bodo okrutno zajedale v slovenski življenjski standard v naslednjih desetletjih. Vsekakor grenka zapuščina danes razposajeni mladini, ki še ne ve, v kaj so jo pahnili očetje.

Enči Šibila

SPLOŠNA BANKA CELJE ZDESETKAN TVEGAN KAPITAL

Na nedavnem zboru so delničarji LB – Splošne banke Celje lahko slišali razveseljive podatke. Njihova banka je izplavala iz nevarnih sanacijskih in predsanacijskih voda, lani je delala z dobičkom, ki ga v prvih mesecih letošnjega leta še povečuje in krepi svoje sklade.

Direktor banke Niko Kač je poslovanje označil za relativno uspešno, realno so obseg poslovanja povečali za 27 odstotkov preračunano v nemške marke, zmanjšali obseg slabih kreditov za polovico in ustvarili na koncu 181 milijonov dobička, ki so ga povolji delničarjev prenesli v rezervni sklad, kajti pravljajo se na novo zakonodajo, ki bo v bankah najširšega spektra zahtevala bistveno višji kapitalski vložek.

S sanacijo železarn so tvegan kapital lani znižali z 52 odstotkovna 24 odstotkov, letos s prodajo terjatev konjskega Konusa in celjskega Ema Skladu Republike Slovenije za razvoj pa ga spravila vsega 10 odstotkov, tako so preskočili prag polovice in 30 odstotkov rizičnih posojil, kjer se začneta sanacijski oziroma predsanacijski postopek. Banka se je sama sanirala in slovenski davkoplačevalci zanj ne bodo še dodatno plačevali.

Tudi letos je banka svojo poslovno politiko strnila v tri temeljne cilje. Želi povečati obseg poslovanja, uvesti nove storitve (v septembru bo verjetneje zaživela borzna hiša, za katero so dokumenti sedaj na registrskem sodišču), doseči donosnejše poslovanje ter povečati ugled

in konkurenčno sposobnost banke. V poslovanju s prebivalstvom nameravajo ohraniti najmanj enako tržni delež v Sloveniji, usmerjajo se k osebnejšemu odnosu do strank in intenzivnemu povečevanju vseh oblik brezgotovinskega poslovanja.

Tak individualen način dela je bil zelo učinkovit pri reševanju zamrznjenih deviznih vlog, ukvarjali so se z vsakim posameznikom, ki jih je imel za več kot 5.000 DEM, dogovorili so se o bančnem odkupu obveznic, sklenili pogodbe in ves znesek okoli 48 milijonov DEM bodo varčevalci dobili najkasneje v dveh letih in pol. Tudi devizni varčevalci ponovno zaupajo Splošni banki Celje, število deviznih vlog in zneski na njih se večajo in tudi zdomci so se vrnili v banko. V sistemu Ljubljanske banke se začneta reorganizacija in v njegovi prihodnji organiziranosti celjske banke morebiti ne bo več. Če bi prišlo do bistvenih motenj v poslovanju, je vodstvo banke dobilo pooblastilo, da išče najprimernejšo obliko organiziranosti tudi izven Ljubljanske banke, vendar na osnovi sporazumne ločitve ob upoštevanju stališča Banke Slovenije.

js

PODJETJE ZA PTT PROMET CELJE

KDAJ BODO ZVONILI TELEFONI

V podjetju za PTT promet Celje so v pričakovanju realne državne cenovne politike delali precej smelega načrta, da preskočijo prag dvajsetih in se približajo tridesetim telefonskim priključkom na sto prebivalcev. Žal se ta cilj kljub številnim vlaganjem, širitvi omrežja, novim telefonskim centralam vse bolj oddaljuje in so po gostoti telefonov od njih nižje le še v Prekmurju.

Zmogljivost njihovih telefonskih central je konec lanskega leta prenesla nekaj čez 61.000 priključkov, to je desetina slovenskih priključkov. Izkoriščenih je bilo 48.851 linij, petnajst central je bilo povsem zasedenih, dvajset central pa preko 80 odstotkov. Po letu 1991 so začeli s pospešeno digitalizacijo njihove omrežne skupine in v digitalni tehniki zamenjali ali povečali šestnajst central. Hkrati so gradili skoraj 500 kilometrov glavnega

in distribucijskega telefonskega omrežja ter vsaj še toliko razvodnega.

Kljub tej hitri rasti vključenih telefonskih naročnikov so še vedno v spodnjem razredu razvitosti omrežja v Sloveniji. Razlog temu je predvsem razpršenost, veliko območje z le nekaj večjimi centri in velikimi površinami demografsko ogroženih, torej nerazvitih delov. Stroški izgradnje telefonskega omrežja so bistveno višji kot drugod, to pa seveda dvi-

guje ceno telefonskega priključka in vpliva na odločitve potencialnih naročnikov.

Dejstvo je, da je telefon v središču Ljubljane bistveno cenejši kot na primer v mestu Celju, telefonski priključek v odročnem kraju pa je še precej bolj zasoljen. To, ker v Sloveniji ni nekega generalnega dogovora, postavlja velik del države v neenakopraven položaj, za nameček pa je država ukinila še sistemski vir za financiranje telekomunikacijskih zmogljivosti. Poseben prometni davek je postal del integralnega proračuna in iz njega se bo, denimo, letos kot vložek v telekomunikacije vrnila le petina zbranih sredstev.

E. S.

Podjetje POSEST d.o.o., Celje

Podjetje za trgovino, inženiring in posredovanje

PROMET Z NEPREMIČNINAMI

Po ugodnih cenah ODPRODAMO ali ODDAMO V NAJEM:

1. Skladišča na Spodnji Hudinji v Celju: Skladišče ima skupne uporabne površine 3.360 m². Objekt ima štiri etaže: klet, pritličje in dve nadstropji. Notranji transport poteka po stopnišču, z elevatorji in tovornim dvigalom. Pritličje je dvignjeno na koto +1,00 m. Objekt je možno odkupiti kot celoto ali po delih z vertikalno ali horizontalno delitvijo. Na sedežu družbe imamo pripravljene idejne rešitve za odprodajo po delih. Objekt je primeren za salon pohištva, za avtomobilski salon od A do Ž, za trgovsko dejavnost (gradbeni materiali, diskont ipd.) in za lahko predelovalno industrijo.

2. Brunarice na Rogli: Po ugodnih cenah odprodamo dve brunarici na Rogli. Vsaka brunarica ima v pritličju vhod, večnamenski dnevni prostor, kuhinjsko baterijo in sanitarije. Ločeno je lociran prostor za hrambo smuči. V nadstropju – mandardi pa je spalnica s 4 ležišči. Pod imenom »Brunarica na Rogli« sta pod isto streho dva opisana apartmana. Možno je kupiti en apartma ali pa eno brunarico.

3. Gostinski objekti:

3.1. Gostišče ob avtobusni postaji v Kozjem: Po izredno ugodni ceni odprodamo gostišče ob avtobusni postaji v Kozjem. Objekt je z novim manjšim vlaganjem možno preurediti v trgovino s spominčki, trgovino s kristalom in v gostinski del. V povezavi z zdraviliščema Atomske toplice in Rogaška Slatina je gostinski lokal ob opisani dejavnosti zelo koristen.

4. Delež Hotela Dravinja: V Slovenskih Konjicah prodajamo eno polovico hotela Dravinja po ugodni ceni. Gostinskemu objektu je možno z minimalnim vlaganjem pridobiti višjo kategorijo.

Kupce nepremičnin smo pripravili tudi kreditirati. O pogojih kreditiranja se bomo dogovorili v povezavi na objekt, višini gotovinskega plačila in boniteti kupca.

Oglasite se pri nas na Vodnikovi 2 v Celju ali pa nas pokličete na telefon št. (063) 26-240, Interno 225 zjutraj vsak delovni dan in Vam bomo podali detaljnije informacije o objektih in kreditiranju.

PETROL

z vami na poti

ZA KOGA UMIRAJO SLOVENSKI VOJAKI?

SKRITI MRLIČI

Kako je mogoče, da je v mirnem času po t. i. vojni umrlo osem pripadnikov teritorialne obrambe? Od tega lani pet, letos trije. Več kot v času predlanskoletnega streljanja med našimi in »njihovimi«.

S čimer šivaš, s tem se vbodeš!

Ob drugi obletnici zmage v t. i. vojni v Sloveniji je minister Janša namenil precej besed tudi pripadnikom Teritorialne obrambe Slovenije, ki so v tistih junijskih in julijskih dneh izgubili življenja. Delegacija Republike Slovenije je položila venec na pomnik padlim v vojni za našo državo. Vse moralne odločitve pa v nobenem primeru ne bodo vrnile življenja petim teritorialcem, štirim policistom, od tega trem v re-

življenje. Vojakom grozi smrt zaradi same narave njihovega dela – vsak dan so v stiku z orožjem, ki je namenjeno sila enostavnemu dejanju – ubijanju. Medtem ko se v vojni opravičuje dajanje življenj z visokoletnimi abstraktnimi idejami, kot so svoboda, čast, žrtvovanje za drugega in podobnimi v biti pozitivnimi atributi, pa v miru ni opravičila za smrt mladega vojaka. Spominjamo se, kakšen vik in krik je nastal v domači javnosti, kadar so iz južnih jugoslovanskih krajev pripeljali slovenskega vo-

nik in vojak JLA v svečanih uniformah so se po izvršitvi svoje težke pietetne zadolžitve običajno diskretno umaknili, da je svoje opravil še, recimo, vaški župnik. Domačine, predvsem starše, je običajno močno zanimalo, zakaj je moral umreti njihov sin. Nekateri so tudi odpri krsto in se prepričali, da se telesni znaki skladajo s tistim, kar je pisalo na mrliškem listu. Po doslej znanih podatkih ni bilo v primerih umrlih vojakov JLA iz Slovenije niti ene prevare.

Slovenski vojaki so se klali sami

So se pa pojavljale govoriče, da ga je, Slovenca, ustre-

Pri pomniku padlim v t. i. vojni za Slovenijo

bo dve Janševi tožbi. Tudi na občinskih sekretariatih za obrambo so po tem vprašanju bolj vase zaprti. Neobveščenost o takšnih stvareh, pa naj si bodo še tako delikatne, je za javnost neprijetna, ker zbuja dvom v slovensko vojsko in slednjo dolgoročno spravlja ob ugled.

Smrt kosi najbrž tudi zaradi psihičnih pritiskov v novem okolju. Kljub temu, da je služenje v domačih krajih možganom seveda dosti sprejemljivejše, kot je bilo nekdanje vandranje na drugi konec Jugoslavije, je mogoče za kakšnega mladega junaka tistih par dni do vikendov.

Skratka, Teritorialna obramba Slovenije je v glavnem takšna kot so vse vojske, z vsemi napakami in prednostmi. Že zaradi samega svojega namena in vrste drugih okoliščin predstavlja nekaj nenormalnega v življenju do včeraj civila. Če se Janša že toliko diči s svojimi

Dve leti potem

zervi. Smrt je seveda kosila tudi med civilisti. Vsak vojak, tako profesionalni (častnik ali podčastnik) kakor tudi nabornik, mora biti pripravljen, da lahko v uniformi izgubi

jaka v pocinkani zapečateni častmi, določenimi s Pravilnikom službe v oboroženih silah SFRJ, pokopali na »domačem« pokopališču. Čast-

lil ali zabodel kakšen Šiptar ali Črnogorec. Mogoče so se dogajale tudi, doslej nedokazljive, takšne stvari, običajno pa je vendarle šlo za samomore na različne načine, nesreče in incidente na državnih mejah. (Avtor članka je bil v Kraljevu priča samomoru vojaka iz Kopra. Po tistem, ko se je komaj prispel regrut lastnoročno zabodel z nožem, so se v Sloveniji pojavile govorice, da ga je »zaštilal« neki Južnjak.) Seveda so bile prisotne tudi nesreče »pri delu«. V vojski lahko za tovrstne poškodbe označimo na primer nenamerno sprožitev puške. Ker velja pravilo, da tudi prazna puška strelja enkrat na leto, je potrebna velika pazljivost in filigrantna disciplina. Kakorkoli že, v danes popljudani JLA, v nobenem primeru ni izgubil življenja pet slovenskih vojakov na leto.

Od kod toliko mrtvih v slovenski vojski? Do uradnih podatkov je na Ministrstvu za obrambo republike Slovenije seveda nemogoče priti, posebej če ima novinar nad sa-

Nedisciplina vodi v smrt

Upamo si trditi, da bi večino novodobnih smrti slovenskih vojakov lahko uvrstili med nesreče pri delu. Nič čudnega, saj je evidentno disciplina v enotah Teritorialne obrambe na dosti nižji ravni, kot je bila nekoč v JLA. Kjerkoli lahko vidite tako ali drugače odpetega teritorialca, s kapo ali brez, s takšno ali drugačno obutvijo, neoboroženega ali s strelno napravo, pijanega ali treznega. K sreči lahko slovenski vojaki hodijo domov in po mestu v »civilnih uniformah« (jeans), sicer bi bila res prava zmeda. Roko na srce, moramo priznati, da je bila po tem vprašanju JLA nedosegljiva! Takšna je bila tudi v pogledu dostopa vojakom do bojnega (ostrega) streliva, ki je v slovenski vojski preveč liberalen.

V nedeljo zvečer so policisti pohiteli na Trg OF, kjer naj bise po obvestilu mimoidoščih kar pošteno pretepala skupinamladenčev. Res so ujeli šesterico pijanih fantov, ki sicer služijo vojskol, prosti vikend pa so izkoristili po svoje. Dvajsetletni Sebastjan z Jesenice je tega večera najprej udaril neko žensko in nadlegoval mimoidoče, potem pa so se fantjesporekli in stekli med seboj. Zakaj, niso vedeli povedati. Policisti so jih po postopku na svoji postaji vrnili v vojaškooskrbo.

V. K., Republika

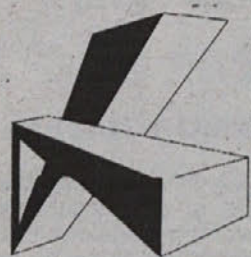
da predolgi. Na žalost lahko hrepenenje po starših ali ljubici, predvsem slednji, porodi tudi suicidalne misli. Kaj takšnega se lahko poraja tudi ob drilu donedavnih časnikov JLA, ki se še slovensko niso dobro naučili, kaj šele, da bi spremenili naduti odnos, do Slovencev, ki niso bili, za Srba ali Črnogorca, nikoli vojaki! Bati se je, da se bo enkrat nekemu slovenskemu soldatu »utrgalo« in bo postrlel vse okoli sebe.

zmagami in objokuje mrtve, bi se lahko zamislili tudi nad nepotrebnimi žrtvami med svojimi podrejenimi. V vsakem primeru mrtvih ne bo več mogoče obuditi. Pietetno pa bi bilo tudi njim nameniti kakšen stavek in spominsko obeležje, ne pa nasprotno – njihovo skrivanje. Sramota tako ali tako v končni fazi vendar pade na organizacijo, ne na posameznika.

Franc Furland

Bomo preživeli?

Prva zasebna komercialna radijska postaja v Sloveniji

RADIO ALFA

Poslušate nas lahko vsak dan od 10.–14. in 19.–24. ure

107,8 Mhz

NOVA DOBA

VIS A VIS V VELENJU

ERA PRESTOPA MEJE

Prejšnji teden je bila v Velenju skromna svečanost ob otvoritvi nove Erine trgovine v nekdanjih prostorih družbene prehrane in kegljišča. Gre za najsodobnejšo trgovino v štiridesetletni zgodovini ERE, ki se je v zadnjih dveh letih prelevila v delniško družbo s hčerami ERA Koplas, ERA Vino, ERA Dom, ERA VE-ma in ERA KIVI s približno sedemsto zaposlenimi.

ERA je začela poudarjati specializacijo prodajnih programov v obliki ponudb uveljavljenih blagovnih znamk ter razvoj trgovske mreže na celotnem območju države in v sosednji Hrvaški.

Na hišnem sejmu pred dobrim mesecem so že predstavili tuje znamke, že utečen program YO sokov iz Avstrije, likerje Amaretto iz Italije in originalne škotske viskije, male gospodinjke aparate Kenwood iz Anglije, vijačni program italijanske hiše Fischer, belo tehniko INDESIT ter svetila EGLO. Že pred tem so na sejmu Alpe Jadrane predstavili barve DURLIN, v Londonu pa promocijo vin naših najboljših proizvajalcev.

Hkrati so potekale tudi zadnje priprave za sodelovanje in kooperacijo ERE in avstrijske trgovske firme DREI E, ki združuje skoraj 250 zasebnih trgovcev v Avstriji in Nemčiji in zaposluje okrog tri tisoč ljudi, ki na leto ustvarijo okrog 600 milijonov mark prometa. VIS a VIS trgovina, ki so jo odprli v že omenjenem nekdanjem obratu družbene prehrane, je po mnenju direktorjev Gvida Omladiča in Josefa Krennbauerja prvi tovrstni prestop Evrope na območje nekdanje Jugoslavije in predstavlja veliko mero zaupanja v slovensko državo in ERO.

Slike: Lucas

V ZAGRADU JANŠEVI MITRALJIRAJO GOZDOVE, DA NA VEČER OTROCI SILIJO MATERAM V NAROČJE — ALI TRESLJAJI NE OGROŽAJO TUDI STAREGA CELJSKEGA GRADU?

CE — KA RAZSTRELJUJE HIŠE

Zagrajčani so se bodli s staro in se bodejo z novo oblastjo v Celju. Ko so po dvajsetih letih svoje težave po zaprtju rudnika v Pečovniku pozabili, jih je še huje prizadel kamnolom in razširitev vojaškega strelišča. Občinska skupščina je razumela težave in sprejela odlok o zaprtju kamnoloma, vendar odluka nihče ne spoštuje. Da je Ironija večja, kamnolom že vrsto let posluje z velikanskimi izgubami, čeprav zaposluje komaj peščico ljudi.

Se oblast res dela norca?

Po zaprtju rudnika v Pečovniku, ki ga je z drugimi odpljusnila takrat še tako poceni nafta, je oblast rudarje, kar jih je bilo zdravih in dela zmožnih, prezaopostila v trboveljskem in velenjskem rudniku. Del ostarelih, invalidov in nekvalificirane ženske delovne sile pa je ostalo v zagrajski dolini. Rešitev so ponudili v razširitvi kamnoloma in v proizvodnji cementnih izdelkov.

Skrb in delo naj bi prevzela lokalna gradbena podjetja, ki pa se niso preveč navduševala nad novim bremenom. Toda oblast je odločila drugače. Kljub temu, da so strokovnjaki s strokovnimi analizami dokazovali, da je kam-

nolom v takšnem obsegu in s takšno opremo daleč od donosnega izkoriščanja, oblast zaprtja ni blagoslovila.

Medtem se je v poznih sedemdesetih letih blagostanje Slovencev končno popravilo, dolina Zagrada je postala zanimiva za stanovanjsko izgradnjo. Ker občina ni imela denarja za pripravo urbanističnega načrta, dolina pa se je spremenila v eno samo gradbišče individualnih hiš, je bil sprejet tihi dogovor, da ne gre za »črno« gradnjo, da bodo s pozneje sprejetim urbanističnim načrtom vso reč uzakonili.

Hkrati je tekel tudi boj starih in novih občanov Zagrada z občino, da bi končno uresničila obljubo o zaprtju kamnoloma in dosegla pri-

JNA, da preseli strelišče, ki se je udomilo na začetku lepe doline. V posmeh tem naporom je lokalno podjetje, ki je izkoriščalo kamnolom, naročalo vedno nove raziskave in dokazovalo, kako brez tega kamnoloma ne more preživeti, JNA pa je strelišče širila in ga modernizirala.

Končno odlok o prepovedi miniranja

V posmeh naporom občanov, ti so poleg skrbi krajevne skupnosti imenovali še posebni odbor in ga pooblastili, da v njihovem imenu bi je naprej boj s podjetjem in vojsko, so v kamnolomu še bolj odstreljevali in v vrtine vlagali še več razstreliva, vojska pa je glede na povečano število vojakov izvajala še več strelskih in nočnih vaj.

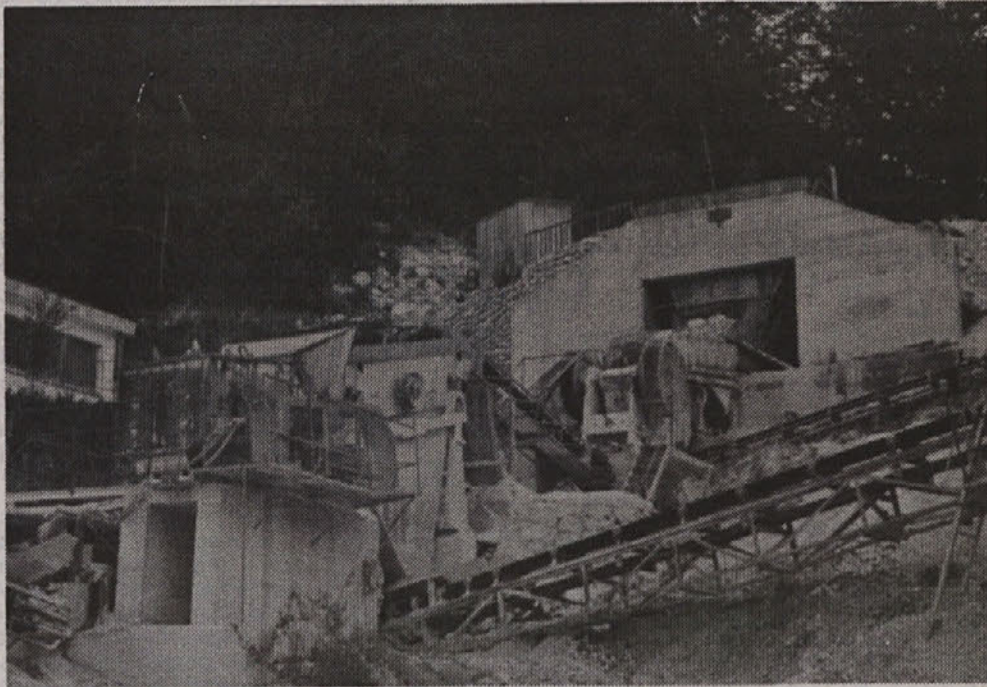
Detonacije v kamnolomu so bile tako hude, da so stre-sale celo dolino in so zaradi njih žvenketale šipe na oknih celo na območju starega celjskega gradu, v Osenici in v Zvodnem. Pritožbam vse večjega števila občanov je končno prisluhnila občinska oblast in strokovnjaki Zavoda za planiranje in izgradnjo. V dolini se je zvrstilo čude komisij in delegacij, zapravljeno je bilo na stotine ur, vsa reč pa je tekla po svoje: z večanjem števila jeznih občanov so bile močnejše in pogostejše detonacije, vojska pa je s še večjo vneto modernizirala strelišče.

Končno je bil pritisk zaradi nezadovoljstva občanov tolikšen, da je zadeva le prišla v skupščinske klopi in po novih natezanjih je občinska oblast pripravila odlok o zaprtju kamnoloma. Odlok je bil objavljen v Uradnem listu in bi naj stopil v veljavo v zadnjih dneh lanskega leta.

Isti strokovnjaki zdaj gledajo drugače

Pred dnevi sta vodstvo krajevne skupnosti in odbor občanov v dvorano pri Steguju priklicala novo občinsko vladno, da bi izvedeli, zakaj odloka nihče ne spoštuje. Občani so namreč izvedeli, da je zdajšnji upravitelj CE—KA, podjetje Ceste—kanalizacije naročilo nove raziskave in načrte za razširitev že tolikokrat odpisanega kamnoloma.

Slike: Nina

Ob tem gre poudariti, da je vodstvo občinske vlade prevzel gospod Jože Zimšek, pred tem direktor Zavoda za planiranje in izgradnjo, ki je pripravil strokovno analizo in dokazal, da je nadaljevanje posega v naravo v zagrajskem kamnolomu nesmiselno, drago in škodljivo.

Po uradnih podatkih sta kamnolom in peščica v njem zaposlenih delavcev samo letos ustvarila okrog šest milijonov tolarjev izgub. Glede na to, je predstavnik podjetja poudarjal, da podjetje denarja za zaprtje ali počasno zapiranje kamnoloma nima. Po neki študiji bi zaprtje in revitalizacija kamnoloma veljala nekaj deset milijonov tolarjev. Po drugi študiji pa bi naj za celjenje te doslej ne prevelike rane ob revitalizaciji in rezanju teras po predvidenem nagibu morali seči skoraj do Svetine...

Grožnje in tožbe

»Rekli smo že, da zaselka v Zagradu, ki je obstojal ob premogovniku, danes ni več. Po zalitju rudnika je bilo v zaselku, v katerega je bilo moč priti po malo širšem peščenem kolovozu, pred tridesetimi leti dvojje konjskih vpreg, šest osebnih avtomobilov in po opustitvi žičnice za prevoz kamenin iz kamnoloma do drobilcev v Pečovniku — en tovarnjak.

V Jugoslaviji so otroci dobivali denarna nadomestila za prevoz v šolo in imeli zagotovljen prevoz. Čeprav je danes v Zagradu in Pečovniku vsaj desetkrat več hiš in skoraj dvajsetkrat več prebivalcev, cesta po dolini ostaja takšna, kot so jo krajani pred leti modernizirali, le da so jo vozniki težkih tovornjakov (za te je sicer uradna prepoved, vendar jih nihče ne kaznuje in zaradi ekonomičnosti uporabljajo vse težja in več osna vozila) skoraj povsem uničili.

Kaj torej storiti? se sprašuje prizadeto prebivalstvo. Uradna oblast je na že omenjenem sestanku pri Steguju izprosila premirje: Občani Zagrada, Pečovnika, Osenice. Zvodnega in ostalih manjših zaselkov naj pri milem bogu ne bi šli demonstrativno na cesto in železnico, kot nekateri pretijo. Predsednik občinske vlade je pokazal razumevanje, vendar je sočasno nemočen, da bi vztrajal pri njegovi skupščini uzakonjenem odloku o prepovedi dela v kamnolomu.

Če ne bi verjeli v iskrenost že omenjenega predsednika celjske vlade, bi lahko rekli, da je občane zdajšnja vlada izigrala, ko si je izprosila tri nadaljnje mesece odloga, da bi medtem našla novo rešitev. Da gre za ironijo, nove predloge in rešitve pripravljajo isti ljudje, ki so njega

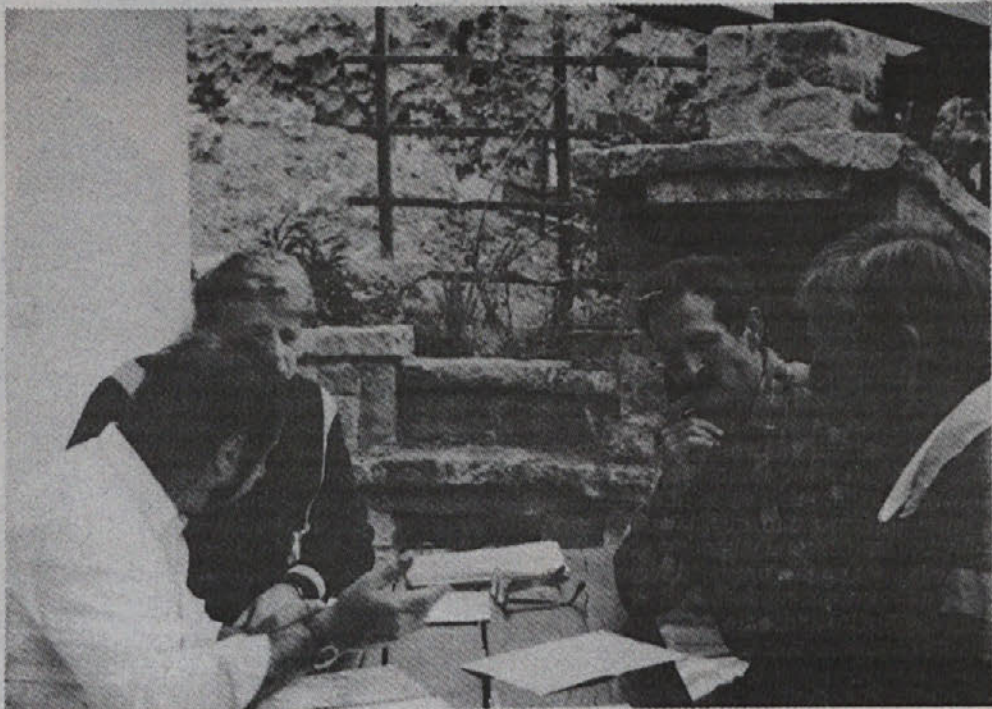
dni zbrali vse argumente za to, da se kamnolom enkrat za vselej zapre.

Okrog Celja je zdaj kar šest kamnolomov, ki zaradi lokalnih interesov žive svoj žalostni vsakdan in z ekološkega vidika predstavljajo najgrši poseg v naravo. Omenili smo namreč že, koliko bi naj stala revitalizacija samo enega, kaj šele ostalih, če bi hoteli zadevo ekonomsko reševati in se zadovoljiti le z onim v Veliki Pirešici, kate-rega kamenine ustrezajo zahtevanim standardom in ki je tehnično najsodobnejše opremljen.

Tako torej zdaj ostaja vprašanje, kaj z odlokom, ki je v veljavi in ga CE—KA ne spoštuje in kaj s približno tisoč stanovanjskimi in drugimi objekti, ki baje zaradi močnih detonacij pokajo? Nekateri strokovnjaki menijo, da bo komunalnemu podjetju uspelo to, kar ni uspelo ne Habsburžanom, ne Turkom, ne uporni raji in ne ognju, da se bo lepega dne zaradi tresljajev sesedel Fridrikov stolp na Starem gradu, ki tako vztrajno potrjuje nekdanjo izredno mogočno celjsko rodovino.

Če seveda o ljudeh ne govorimo, ker tudi Janez Janša več ne razmišlja o opustitvi nekdanjega strelišča JNA, kjer spet veselo poka, da krogle frčijo po Grmadi.

J. Sever

JANEZ SEVŠEK: BO SREČKO KOPINČ DO KONCA ZAVOZIL OBRTHO ZBORNICO V ŠMARJU PRI JELŠAH

LUKNJA V ZIDU

Šmarska obrtna zbornica je v slovenskem prostoru nekaj izjemnega. Asociacija, ki obstaja le na papirju, in ki v resnici ne izpolnjuje svoje osnovne namembnosti — strokovnega servisa obrtnikom, se lahko za izjemnost, po trditvah člana izvršnega odbora Janeza Sevška, zahvali predvsem svojemu tajniku Srečku Kopinču. Slednji baje bolj skrbi za svoje podjetje kot za tajniško delo. Zanj mu šmarski obrtniki dajejo velike denarce.

Tajnik in predsednik brez besed

»17. januarja je bil sklican zbor obrtnikov z namenom, da potrdimo zaključni račun za minulo in sprejmemo finančni plan za tekoče leto. Iz tega ni bilo enostavno — nič. Predsednik in tajnik gospodarske zbornice, Stanko Šraml in Srečko Kopinč, nista znala odgovoriti niti na vprašanje, koliko sredstev je bilo zbranih lani ali vsaj v devetih mesecih. Nepotešena je ostala tudi radovednost, koliko plačuje tajnik Srečko Kopinč za dva prostora, ki ju ima v najemu za svoje podjetje v stavbi šmarske obrtne zbornice. Obljubljeno je bilo, da bodo odgovori posredovani na naslednjem zboru v roku štirinajstih dni, točno 31. januarja. Do današnjega dne zbor obrtnikov še ni bil sklican,« pove inženir Janez Sevšek, član izvršnega odbora Obrtne zbornice Šmarje.

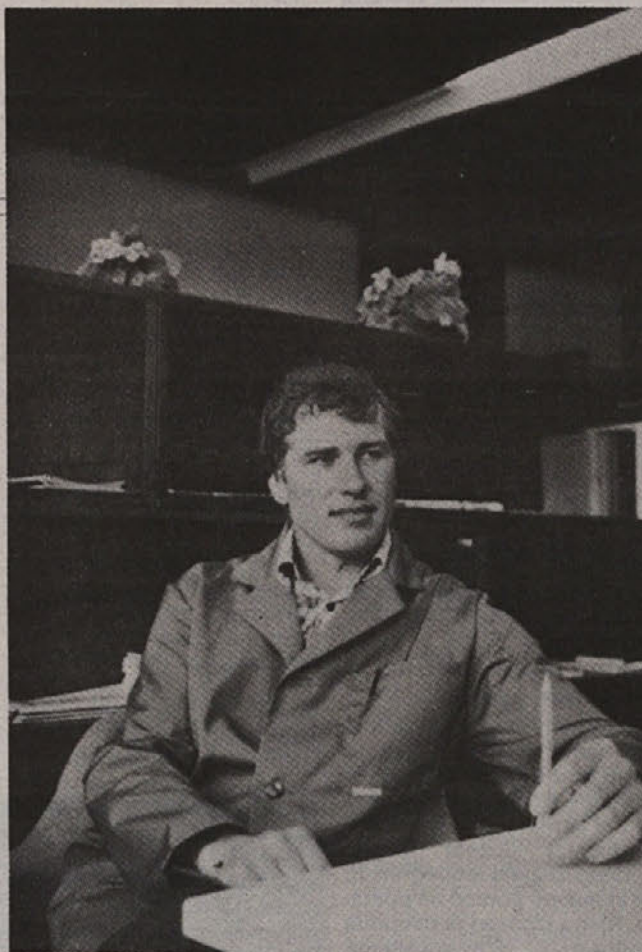
Večina nad osemsto šmarskih obrtnikov je z ravnanjem tajnika obrtne zbornice Srečka Kopinča nezadovoljna v tolikšni meri, da se je podpisala na petico, v kateri je med drugim mogoče prebrati: »Predlagamo in zahtevamo, da se skliče zbor obrtnikov, na katerem mora vodstvo obrtne zbornice s tajnikom podati finančno poročilo za pretekli dve leti. V finančnem poročilu morajo biti razvidne vse postavke prihodkov in odhodkov z ar-

gumenti. S podpisi se odločamo za razrešitev tajnika obrtne zbornice in njenega vodstva, ter zahtevamo tajne volitve, oziroma ustanovitev obrtne zbornice na novih temeljih.«

Če kriminalist nič ne odkrije, ne pomeni, da ni nič ni!

»Kot podpisnik računov sem v svojem triletnem delu izvršilnega odbora Obrtne zbornice Šmarje pri Jelšah podpisal enega samega. To počnejo, protipravno, zbornični predsednik Stanko Šraml, podpredsednica Darinka Stupica in član izvršilnega odbora Vinko Strašek, bivši direktor Ikoma. V trinajstčlanskem izvršilnem odboru, ki je le redkokdaj sklepčen, smo dali zahtevek za pregled zakonitosti poslovanja v šmarski obrtni zbornici. Kriminalist Hinko Romih je rezultate preiskave predal v roke javnemu tožilcu. Milan Birsa je povedal, da ni vzrokov za kazenski pregon, so pa opazne napake v delu zbornice. Z nekaterimi vprašanji pa se tožilstvo sploh ni ukvarjalo,« meni Vinko Sevšek.

Če držijo Sevškove trditve, potem je Srečko Kopinč sila zanimiv gospod. Kot profesionalni tajnik šmarske obrtne zbornice menda štiridesetletni trgovec ni pretočil veliko znoj. Ga je pa zato več, seveda med službenim časom, na teniškem igrišču. Če

Janez Sevšek: V Šmarju nimamo obrtne zbornice!

pa ni tam, vedo povedati obrtniki, ga je najlažje dobiti seveda v stavbi šmarske obrtne zbornice. Pa ne v pisarni, v kateri bi med službenim časom moral biti, temveč v sobi poleg. Se je pač najbrže tako navezal na svoje tri leta staro podjetje Spektrum d.o.o. in tri zaposlene delavke, ki nudijo strankam knjigovodske storitve, da je v steno med svojo »tajniško« in »direktorsko«

pisarno zvrtil luknjo. Slednja je sicer ob dejstvu, da je na službenem mestu le izjemoma, nepotrebna. Je pa kot nalašč, da je Kopinč skoznjo napeljal v pisarno svojega podjetja kabel zborničnega telefona, s čimer si ga je seveda protipravno prisvojil.

Tajnik z direktorsko plačo

Je pa Kopinč zelo dobro plačan tajnik. V lanskem de-

cembru je baje dobil 86 tisočakov. Še več: zbornični predsednik mu je zvišal plačo za dvajset odstotkov, ne da bi za to pobaral izvršilni odbor. So pa tudi drugače v vrhu šmarske zbornice zelo lahke roke pri ravnanju z obrtniškim denarjem. V začetku lanskega novembra so na izvršilnem odboru (čeprav ni bil sklepčen) sprejeli sklep o nabavi kakšnih petdeset izvodov brošur o vodenju poslovnih knjig v vrednosti 130.000 SIT, ki naj bi jih dobili »zastonj« člani izvršilnega odbora in tridesetčlanske zbornične skupščine. Odbornik Janez Sevšek, ki ga ni bilo ob sprejemu tega sklepa, teh bukev še do dandanes ni videl. Nekateri so jih menda dobili...

V hiši, na katere tablici piše Sodna vas 22, živi Stanko Oset, ki obrtniku je že od 1974 leta in še do danes ni dobil iz šmarske zbornice niti enega samcatega sporočila. Tako kakor mnogi tudi bolj poredko, kljub iskanju pomoči pri Kopinču, lahko prebere revijo Obrtnik, čeprav je nanjo naročen in jo redno plačuje.

Študent naj bo!

»Pride obrtnik k tajniku, pa ga slednji odpravi kar pri vratih. Je pa Kopinč prijazen do novincev, ki jih usmerja za knjigovodstvo v svoje podjetje. Stvari, ki bi jih moral opraviti po službeni dolžnosti, s tem avtomatsko nič več in nič manj — zaračunava. Kopinč bi se moral zavedati, da smo obrtniki njegovi delodajalci in lastniki obrtne zbornice. Srečko Kopinč je tajnik šmarske občinske zbornice več kot dvanajst let. Namesto da bi obrtnikom pomagal, nam je praktično le v bre-

me,« je prepričan Janez Sevšek.

Po pravilniku naj bi imel tajnik obrtne zbornice visoko ali vsaj višjo izobrazbo. Pa ne, gospod tajnik Kopinč se noče izobraževati ob delu, kar so mu ponudili v zbornici. Raje je, po besedah Sevška, lastnoročno popravil sklep izvršnega odbora Obrtne zbornice Šmarje pri Jelšah, ki je bil sprejet 25. maja, tako da je danes berljiv tudi zanj: »Za delovno mesto tajnika Obrtne Zbornice Šmarje pri Jelšah se zahteva višješolska izobrazba ekonomske ali pravne smeri. Določilo 10/a člana velja od dne sprejetja sklepa in se ne nanaša na obstoječe stanje.« Predsednik Šraml je dokument seveda podpisal, ne da bi si ga podrobno prebral.

Obstoječe stanje v šmarski obrtni zbornici pa je grozljivo in bo takšno očitno ostalo, dokler ji bo vedril in oblačil tajnik Kopinč. Človek, ki zbornični računalnik uporablja za potrebe svojega podjetja, faksa pa sploh noče, saj bi imel z njim samo dodatno delo. Obrtniki ne vedo, zakaj so lani zbrali za svojo zbornico, ki praktično sploh ne obstaja, od pet do šest milijonov tolarjev. Inženir Sevšek je prepričan edino v to, da je bil denar porabljen na sumljiv način.

Skratka, večina obrtnikov šmarske občine ve, da se stanje v njihovi zbornici ne bo izboljšalo, dokler bo v njej sedanjí tajnik. Dotlej pa bodo obrtniki iz Bistrice, Kaj, Podse, Vinskega vrha, Rogatca in Rogaške odrezani od sveta.

Tekst in slika Ancil Solan

NA CELJSKEM ZA ZDAJ ŠE NI POSEBNEGA ZANIMANJA ZA CERTIFIKATE O KAKOVOSTI

ZADNJI V MESTU

Trendi gospodarske aktivnosti so še vedno negativni, zaposlenost še naprej upada, seznam podjetij, godnih za stečaj je vse daljši. Stroški dela na območju šestih občin celjske regije se povečujejo hitreje od prihodkov, raven osebnih dogodkov zaostaja za republiškim povprečjem. Območna zbornica GZS Celje se je temu med drugim namenila postaviti po robu z izobraževanjem in usposabljanjem ter ustrezno finančno podporo podjetjem.

»Z razpadom Jugoslavije je bilo slovensko gospodarstvo postavljeno pred nove izzive. Po tistem, ko smo bili prej prvi na vasi, smo se zdaj znašli med zadnjimi v mestu. Če hočejo biti male države, kot je Slovenija, uspešne, morajo izvoziti od 50 do 70 odstotkov izdelkov. Ker na nova tržišča ni mogoče priti brez kvalitetnih izdelkov in storitev, si je nujno prizadevati za ustvarjanje celovitega programa kakovosti,« je povedal Franc Knafelc, direktor Območne zbornice Celje.

K izboljšanju kvalitete nameravajo pristopiti v treh smereh, z izobraževanjem in usposabljanjem, s sorazmerno ugodnimi krediti LB — Splošne banke Celje in

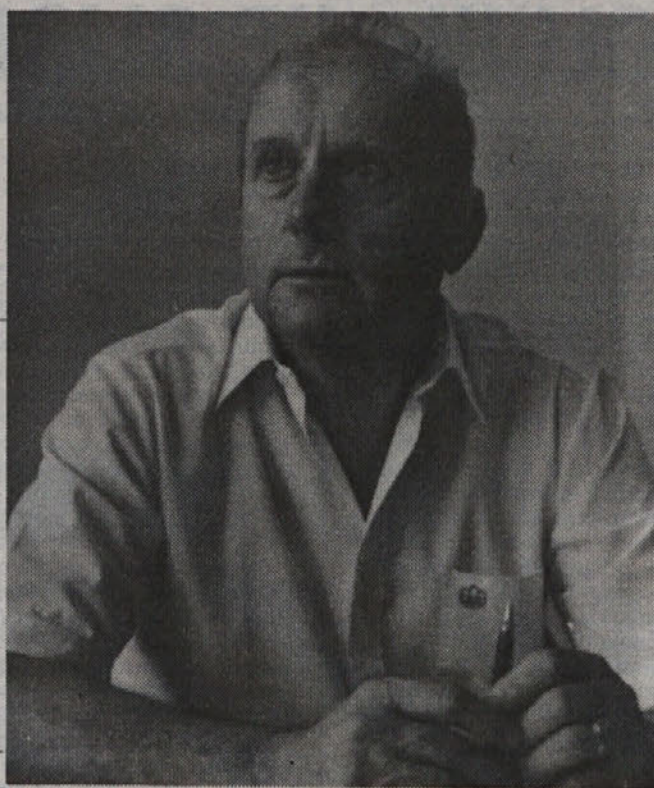
skupino strokovnjakov, ki bodo podjetjem v pridobivanju certifikatov kakovosti ISO 9000 in 9001 lahko konkretno pomagali. Usmeritev na to področje je po besedah Feliksa Černaka, dipl. ing. str., svetovalca v Valjih štorske železarne in enega najagilnejših v Zvezi društev inženirjev in tehnikov celjske regije je namreč tačas med osrednjimi nalogami zveze.

Pridobitev certifikata kakovosti je dolgotrajen postopek, stroški so do 100.000 DEM, pomeni pa uveljavitev celovitega obvladovanja kakovosti, od snailke do menedžmenta, listina ni za zmeraj, pač pa jo je treba s kontinuirano kakovostjo vsakih nekaj let potrditi. V svetu ne

pomeni višje cene, pač pa veliko prednost pri kandidiranju za posamezne posle. V celjski regiji zanjo doslej ni bilo prevelikega zanimanja, a kažejo se že prvi interesi. Edino podjetje, ki certifikat ISO 9001 že ima, je zreški Comet, prav blizu njega pa so tudi v žalskem Ferralitu, v laškem Timu in v firmah štorske železarne.

Območna zbornica Celje je razpoloženje preverila s 130 razposilanimi anketnimi lističi, nazaj so jih dobili dvajset, petnajst firm med njimi pa je že slišalo za certifikat oziroma razmišlja o njegovi pridobitvi. Skrb za celovito kakovost, so poudarili na novinarski konferenci v Območni gospodarski zbornici, je problem v glavih vodilnih, v velikem delu podjetij namreč ni časa, da bi razmišljali o prednostih takšnega dokazovanja, kako bo jutri, saj jih pritiskajo k tlom sedanju krute razmere.

V Splošni banki Celje so pridobivanje certifikatov ka-

Franc Knafelc

kovosti pripravljeni finančno podpreti, od primera do primera posebej, načeloma pa s 16-odstotno obrestno mero za kredite. O njih se prične pogovarjati, kadar je firma na poti k pridobivanju tega dokumenta, krijejo pa s posojilom polovico vseh stroškov, ki nastajajo od začetka do konca postopka. V Evropi si dobro stoječa podjetja doslej niso kaj dosti prizadevala, da bi svojo kvaliteto na trgu dokazovala s standardi ISO, z recesijo in vdorom vzhoda na zahodne trge postaja tam prava konkurenčna gneča, slovenski proizvajalci bi svoje prednosti lahko uveljavili prav s certifikatom, kajti Feliks Černak je iz svojih izkušenj povedal, da so si tuji kupci v železarni pred časom do podrobnosti natanko ogledovali vsak segment proizvodnje, sedaj pa jim zadostuje papir o kakovosti.

JAVNI TOŽILEC MILAN BIRSA: "(OBTOŽNICA O »CELJSKI ZADEVI« JE ZAKLJUČENA)"
— PREDSEDNICA SODIŠČA SONJA MOŠKON: (OBRAVNAVA BO V VELENJU) — NESREČNA
LATVIJKA PA JE ŠE V ZBIRNEM CENTRU ZA BEGUNCE NA CELOVŠKI V LJUBLJANI

ZVODNIKI SO SE POTUHNILI

Silka LucaS

Nedavni primer Marine Murič, profesorice iz Rige, ki bi naj v Slovenijo pripotovala po zaslužek za umetniški ples in končala v neki celjski kleti kot nepokorna prostitutka obešena pod strop brez hrane in vode je poleg javnosti hudo vznemiril predvsem zvodnike. Nepokorna in do skrajnosti, ki jo dovoljuje normalni človeški um izkoriščana, če ne že posiljevana mlada ženska, je namreč pred puritansko slovensko javnost razgrnila svinjarje, o katerih se je že dolgo šušljalo.

Kaj je trdila nesrečna Latvijka. Ponavljala je, da jo je pred novim letom najel za umetniške nastope Boris Janjin, samozvani menedžer umetnic z območja nekdanjega Vzhoda. Poleg nje, Marine Murič, sicer profesorice biologije, ki je za svoje redno delo doma dobila največ petdeset mark na mesec, še eno Latvijko in tri Ukrajinke. Po prihodu v Slovenijo, naj bi jih »na principu živinskega sejma« na licitaciji razprodal drugim. Da je šele pozneje ugotovila, da so bili to v bistvu navadni zvodniki in ne

umetniški vodje. Ona, da je pripadla za tri tisoč mark Aleksandru Konstantinovu — Saši.

In res bi naj v Rubinu lepa profesorica Marina najprej plesala v nočnem lokalu (direktorica Fanika Lamovšek trdi, da le nekaj dni) pred in po programu pa bi se morala prodajati željnim gostom. Ker v Zalcu ni bilo prevelikega zanimanja za prostitutke, naj bi jo Konstantinov, kot je trdila nesrečna ženska, prevažal po Sloveniji v boljše hotele. Končno bi naj mastno zaslužila v Poreču, kjer pa petične Italijane prostitutke

začuda niso preveč zanimale, ker so se v glavnem predajali ruleti in igram za denar.

In od tod bi naj po izpovedi Muričeve prišlo do spora med »delavko« in njenim »delodajalcem«. Konstantinov ji ni verjel, da je bil izkupiček za njeno telo tolikšen, kot je trdila ona, »saj bi s takšnim telesom morala zaslužiti vsaj trideset tisoč mark čistega na mesec...« Sedmega junija so jo prepekljali nazaj v Celje in jo zaprli v klet hiše znanega in premožnega podjetnika Jožeta Canka na Ostrožnem. V kleti bi jo naj zvezali in vkleli v verige, jo pet dni pustili brez vode in hrane, jo obesili in jo mučili tudi tako, da so na njej igrali rusko ruleto in se spolno izživljali...

Sodna obravnava naj ne bi bila javna

Nesrečni Latvijki, ki se ji je po njenem mnenju uspelo rešiti gotove smrti tako, da si je vedno znova izmišljala, kje bi naj skrila denar, je ob nepazljivosti Jožeta Canka končno uspelo pobegniti in se zateči po pomoč na policijo. Njena izpoved je osupnila policaje, preiskovalnega sodnika in tožilca.

Jože Cank namreč sodi med uspešnejše podjetnike, ki se je iz Dramelj v šentjurski občini, kjer ima hišo in delavnice, pred nedavnim preselil v novo hišo na Ostrožno. Prav tako je bilo moč izvedeti, da sta s sestro, ki je sodnica, podedovala večje premoženje v Lovrencu na Pohorju. Vse do obtožbe nesrečne Latvijke ga je bil le glas uspešnega in premožnega podjetnika, ki si je lahko privoščil mnogo več, kot življenje na račun neke prostitutke.

Prav tu gre iskati osuplost javnosti in ogorčenost nad sodiščem, ker je preiskovalni

sodnik vse tri osumljence po prvem zaslišanju spustil na prostost. Nad marsičim razočarani državljani samostojne Slovenije so namreč zadeve povezali in prišli do zaključka, da tudi sodni mlinci ne meljejo za vse enako, čeprav je res, da sta se brat in sestra že pred tem razšla.

Medtem ko so organi pregona Marino Murič spravili v begunski center za azilante na Celovško v Ljubljano, so v Celju pohiteli z zbiranjem dokazov in oblikovanjem obtožnice. Sporočilo javnega tožilca, da je obtožnica vložena, je prvi hip naletela na odobravanja in zavrla sumničenja o nepristranosti sodišča, sumničenja pa so znova planila na plan, ker je tožilec mnenja, da bi naj bila sodna obravnava brez javnosti.

Sodna obravnava bi naj potekala na Temelnjem sodišču v Velenju, kjer so že določili tudi sodnika. Ta je novinarjem povedal, da bo začetek obravnave trinajstega, torej v torek čez teden dni. Obravnava bi najverjetneje organom pregona malo odskrnila vrata za vstop v podzemlje, ki se je tudi na področju prostitucije v zadnjih dveh, treh letih neverjetno razmahnilo.

Lepa Marina je izginila

Cank, Konstantinov in Janjin pa so poniknili pred javnostjo, ne da bi vsaj skušali omiliti trditve čudne profesorice ali celo dokazati, da gre za izmišljeno zgodbo resnične prostitutke, ki si je za žrtve izbrala nedolžne Celjane...

Kot rečeno, je celjska policija lepo Marino Murič shranila v Prehodnem domu za tujce ministrstva za notranje zadeve na Celovski cesti v Ljubljani.

»Naš dom ni zapor, v domu preživlja tri vrste tujcev,« pravi direktor Tomaž Tušar.

»Marina Murič je imela poseben tretman samo v tem smislu, ker so celjski policaji menili, da bi jo lahko kdo vznemirjal, ji pretel ali kako drugače strahoval.

Zato smo zadržali inšpektorja Silva Anžurja in socialno delavko, da sta imela z njo vsakdanje kontakte, vendar Muričovo ni nihče vznemirjal, če odštejemo vas, novinarje.

Muričeva je imela prosti izhod in gibanje, in kot so mi povedali, je po nekaj dneh v hotelu Ilirija odkrila svoje rojakinje, ki so v tamkajšnjem hotelu sodelovale v nočnem programu.

Tako je bilo vse do prvega julija, ko Muričeve več ni bilo v dom... »O izginotju smo takoj obvestili policijo v Celju. Mi smo ugotovili, da v tem času ni Marini Murič nihče pretel, ni nam povedala, če bi se ji kaj takega zgodilo, ko je bila v mestu ali kjerkoli drugje.

Po treh, štirih dneh si je Muričeva opomogla, začela je s sprehodi v mesto, nato v hotel Ilirija. Snela si je mavce z roke in vse do prvega julija se je pravočasno vračala v dom. Ko je ni bilo v dom, smo začeli s poizvedbami. Tako smo ugotovili, da se je zadnje dni največ družila s svojimi rojakinjami, ki so sodelovale v programu tamkajšnjega nočnega kluba.

Hotel Ilirija je s prvim julijem zaprl nočni lokal, ker ima po programu večja obnovevna dela. Tako se je iztekla tudi pogodba za nastope artistk. Po naših podatkih jih je agencija, ki jih zaposluje, angažirala v nekem hotelu na Malem Lošnju.

Glede na okoliščine sumimo, da je Marina Murič enostavno odpotovala z njimi.

Res je, da je v domu pustila vso osebo in drugo prtljago, vendar doslej nismo mogli odkriti, da bi bilo nad njo

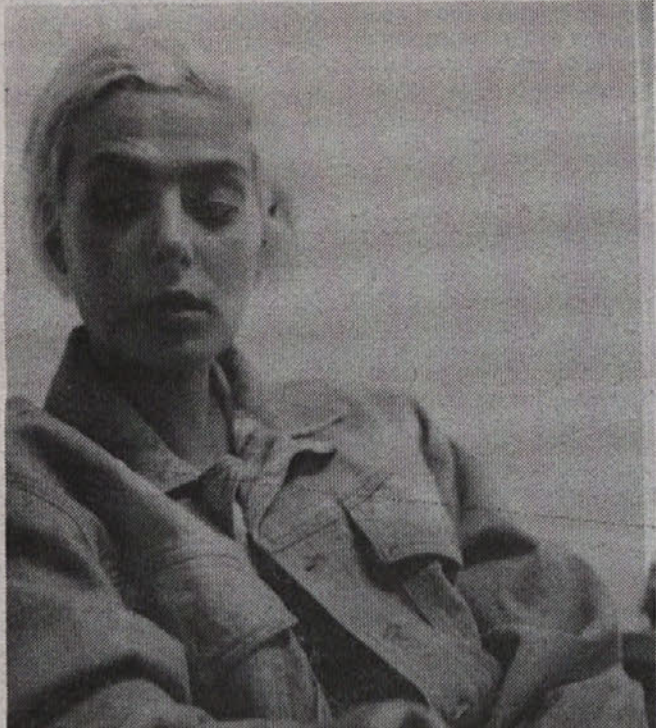
izvršeno kakršnokoli nasilje, ali kot vi sprašujete, da bi bila ugrabljen. Osebo mislim in nas čudi postopek preiskovalnega sodnika v Celju, ki za osumljenca izpovedanih poškodb in dogodkov ni odredil pripora. S tem bi ves postopek skrajšal in — pocenil. Ne smemo namreč pozabiti, da je žrtev tuja državljanka, katere vzdrževanje gre v tem primeru na stroške naše države, tovrstni sodni postopki pa iz različnih razlogov lahko trajajo dolgo, če se obdolženci izmikajo sodni obravnavi...

Kakorkoli že, o izginotju smo obvestili policijo v Celju ter sodnika, ker je Muričeva prejela vabilo za sodno obravnavo. Torej je zdaj stvar policije, da ugotovi, kako in kaj in kje je Marina Murič v resnici. V Celje smo sporočili, kaj smo izvedeli, če je v resnici v sosednji državi, se bo vsa stvar izredno zavlekla, vendar to več ni v domeni našega poslanstva. »Kaj se je torej v resnici zgodilo? Ali je Muričeva v resnici samovoljno zapustila prehodni dom in državo ali pa je bila v to prisiljena? Ali pa je, kot zadevo komentirajo ljubljanski poznavalci nočnih razmer, Muričeva dobila povrnjen »izpad dohodka«, tisočak ali dva v markah, zakopala bojno sekuro in na Hrvaškem veselo spet služi devize, če bo ubogljiva do delodajalcev...

Možna pa je tudi shrlijevša različica, da je dobila »plačilo« za nepokorščino in prepevanje pri policiji ter zvrzolenjem pred novinarji. »Nagrada« za to vrsto zamer, kot pravijo poznavalci, pa se ne razlikuje od onih v tujini.

Kakorkoli obrneš, lepa profesorica iz Rige si je v svoji lakomnosti izbrala ne samo težek, temveč tudi sila grenak kruh.

— 62

Marina Murič: »Na meni sta se izživljala in ugašala čike ter mi zlomila roko...«

NE GRE LE ZA BABJI LOŽIČ (18)

TUDI »SLEPCI« NISO (HOTELI?) VIDELI, »GLUHI« NE SLIŠALI...

Hvalevredni so Bojanovi literarno navdahnjeni in, z uspehiobarvani spisi njegovih drznih podvigov, od plavanjanepovalca čez Muro, do potovanja v Budimpešto, ustanavljanjapostojank, ki so jih ustanovili ali zanje poskrbeli drugi, itd., itd. Presenetljivo ob lastni hvali pa je zlasti, kako jeBojan v mesecu dni v Prekmurju uspel organizirati inreorganizirati več skupin, odborov, poverjenikov, zaupnikovali poverjenikov OF in mladine ter AFŽ kot mi v treh letih!Kaj vse to pomaga Bojanu in zgodovini NOG v Prekmurju, če sodejstva drugačna kot samohvala, pa če o uspehih drugačegovorijo tisti, ki poznajo dejstva? Ali o njih poročajodrugake kot Bojan v svojih spominih, n.pr. Alt, Miran, Juš, nakatere se sicer sklicuje?

Tudi dejstva o obnovitvi prekmurskega okrožja so v hudemnasprotju z Bojanovimi nakladanji v spominih. Sestanek vBenkičevem sadovnjaku je bil sklican — ne sredi julija — ampak. 20 avgusta 1944, t.j. 4 dni po mojem prihodu izSoprona, ko je Rogan zvedel za Bojana in to, da ga iščejopartizani. Po dogovoru med nama z Roganom ga je prek Brumnaseznail s sestankom. To je Bojanu, pred srečanjem s partizani — konkretno z Jušem! — prišlo zelo prav, saj je gotovopričakoval, da bodo od njega zahtevali kakšno poročanje onjegovem delu! Tako je prišel na naš sestanek in to pred mano,zatem so postopoma prišli še ostali. Sestanek pa je bil pravtu — pri Benkoču — določen, ker je tu Rogan bil na hrani insva se tudi redno shajala. Tako je to

bilo najmanj sumljivo.Da smo se pa odločili za 20. avgust, je bil razlog: glavnidržavni praznik Sv. Štefana, pr-

vega madžarskega kralja! Torej tudi najbolj primeren kraj in čas za nepozornost vzbujajočprihod ostalih ude-

O obnovitvi Okrožnega odbora OF za Prekmurje (ustanovljen 30.avgusta 1941, na Kamenščicah pri Trnju), smo po razbitjuuporniškega NOG in uboju Štefana Kovača v Prekmurjurazpravljali že decembra 1941, z njo pa smo se strinjali tudina sestanku, 17. julija 1942 v Budimpešti. Jeseni 1942 smookrožje razdelili na 10 okrajev OF. Ob božičnih počitnicah jeŠtefan Mesa-rič iz Budimpešte prenesel predlog FrancaŠebjaniča, naj v okrožje vključimo tudi Radgonski kot spomembno slovensko manjšino. Ta okraj smo označili z I.A.

Od tega začetka do oktobra 1943 smo se v vodstvo ODOF zaPrekmurje postopoma vključevali sekretarji Okrajnih O OF: V — Peter /Koščtrca/ (Štefan Kuhar); VI — Koloman (prof. ErnestKučan); IV — Janez (evang. župnik Štefan Lepoša); VII — Jurij(dr. Ludvik Rogan); od oktobra 1943 do ponovne aretacijeoktobra 1944 pa še: III — Pavel (Sidonij Perš). 20. avgusta1944 vsi, razen Lepoše (službena zadržanost), bili na formalniustanovitvi OF za Prekmurje. Tej je prisostvoval tudi StaneČervič — Bojan kot partizan.

ležencev bodisi s kolesi ali z vlakom! Kakoje potekal sestanek, pa Bojan tako dobro ve, saj sem ga omenille kot pristonega partizana, ne da bi ga identificiral zimenom — Bojan!Po tem in po teh še nekaj objavljenih dokumentih o delovanjunase oirganizacije NOG še pred priho-

dom Bojana v Prekmurje inorganizaciji OF v Budimpešti, bo zdaj potrebno razjasniti šenekej konkretnih primerov Bojanovega organizacijskegadelovanja, tudi v luči drugih ocenjevalcev. Dalje prihodnjic

Štefan Kuhar

BOSANSKI BEGUNCİ BEŽIJO (TUDI) IZ SLOVENIJE

OD VSEH IZKORIŠČANI

Slovenski politiki pa tudi mnogi povsem »navadni« državljani se ob raznih priložnostih blijejo po prsih, češ, koliko so storili za begunce iz Bosne in Hercegovine. Pogled iz »begunske« perspektive nas lahko prepriča, da smo v Sloveniji po tem vprašanju še daleč od optimalnega stanja. V vsakem primeru so pregnanci tisti, ki že od samega prihoda v Slovenijo vlečejo na krajšem koncu. Nič čudnega, saj jih izkoriščajo državljani Republike Slovenije, Republike Bosna in Hercegovina, delovne organizacije, ki za njih »skrbijo«, mogoče vodstva begunskih centrov in različni prekupčevalci. Absurdno, begunci se izkoriščajo tudi med seboj. Ilegalni prehod preko slovensko-avstrijske meje to potrjujejo.

Iz Slovenije za vsako ceno!

»Po tistem, ko je v Nemčijo k sorodnikom odšla moja starejša snaha s tremi otroki, sem se za ta korak odločila tudi z mlajšo snaho Senado in še ne tri leta staro vnukinjo Azro. Prejšnji petek smo se na vlak za Ljubljano spoznali z Azemino in njeno petnajstletno hčerko Sanelo, ki bivata kot begunki pri neki družini v Gelju. Tudi one so šelele v Nemčijo. Vendar kako, saj smo bili brez potnih listin. S sabo smo imeli samo begunski karton, ki nam omogoča gibanje po Sloveniji.

V Ljubljani se nam je ponudil neznanec, verjetno Bosanec, da nas bo spravil ilegalno v Avstrijo. Z osebnim avtomobilom nas je odpeljal v bližino mejnega prehoda Šentilj, kjer smo na črno prestopili mejo. Na avstrijski strani nas je čakal neznan moški, ki nas je povabil v svoj avtomobil. Vožnja z njim je bila kratka. Kmalu nas je zaustavila avstrijska policija, se svoje odprave v neznanu spominja petinpetdesetletna Tiđa Poljak iz Kozarca pri Prijedoru, ki je trenutno nastanjena v begunskem centru na Teharjih. Pravi, da za »črno« uslugo ni

bilo potrebno plačati. Ker se je prvi poskus izjalovil, bo poskusila znova, tokrat verjetno legalno, po predpisih. Le dokumente si je potrebno urediti, kar pa veliko stane. Tiđa življenje na Teharjih ni všeč. Po tistem, ko so ji Srbi ubili moža in dvoje sinov, vidi svojo prihodnost izključno ob »ženskem« ostanku družine v Nemčiji.

Marke in uhani za Avstrijo

Pravo pustolovščino na slovensko-avstrijski meji pa je doživela štiriindvajsetletna Sabira Mominović, prav tako nastanjena v begunskem centru na Teharjih, sicer doma iz Maglaja, odkoder je v Slovenijo pribežala z Možem Mehmedalijo in danes triinpolletnim Maidom ter še ne pet let staro Manuelo. Njena družina je bila, skupaj z Mino Smailović in njunima sinovoma Amirom in Admirom iz mariborskega begunskega centra Konstruktor, žrtev brezvestnega Redža, prav tako begunca iz Bosne.

Pred vhodom v begunski center na Teharjih

»V Innsbrucku v Avstriji živi možev brat. Skupaj z ženo – nimata otrok, sta nastanjena v nekem hotelu, kjer je zaposlen kot kuhar. Glede na to, da se moja družina z njima odlično razume, smo se odločili odpotovati v neki Innsbrucku najbližji begunski center. Ker nimamo ustreznih dokumentov, smo se namenili mejo prestopiti ilegalno.

Mož je spoznal Redža, ki mu je obljubil, da nas bo spravil v Avstrijo. Za uslugo je zahteval tisoč mark. Denar smo zbirali dlje časa. Mož je opravljal različna težaška dela. V sobi begunskega centra na Teharjih sem Redžu izročila polovico zahtevane vsote in dragocene uhane. Na pot smo krenili skupaj s Smailović iz Maribora. Vkrkali smo se v avtomobil z zeleno registrsko tablico, čigar molčeči voznik nas je popeljal proti Šentilju. Sredi noči nas je pripeljal v bližino mejnega prehoda, kjer smo izstopili. S sabo smo morali vzeti tudi prtljago, čeprav je

bilo dogovorjeno, da jo bo popeljal v Avstrijo. Napoliti smo se v gozd v zaukazano smer. Pot je bila težka. Teren je bil zelo strm, tako da smo z otrokoma počasi napredovali.«

V Avstriji brez marke v žepu

»V gozdu nas je čakal mož v belih kavbojkah. »Schnell!« in »Marke!« so bile edine besede, ki smo jih slišali iz njegovih ust. Ko sem mu izročila petsto mark, nam je pokazal, naj vstopimo v njegov avtomobil. Vožnja pa ni trajala dolgo. Ko smo se pripeljali do prvega motela, nas je »iztovoril«, čeprav je bilo z Redžom dogovorjeno, da nas bo peljal na železniško postajo, od koder bo moja družina nadaljevala pot proti Innsbrucku, Smailović pa v Salzburg.

Z napol spečima otrokoma smo se posedli po klopih za motelom, ki je bil še odprt. V njem nismo imeli, kaj iskati, saj sem dala neznancu zadnji denar. Kmalu so se pripeljali avstrijski policaji in nas odvedli na policijsko postajo, se spominja Sabira Mominović. »Prijetju« so seveda sledila dolgovozna zasliševanja in izročitev slovenski policiji, kjer je bilo potrebno zgodbo ponoviti. Kljub neugodni izkušnji bodo Mominović poskušali znova. Le denar za dokumente bo potrebno zbrati. Nesrečnikom iz Bosne pa ni lahko zbrati vsot, ki jih za tovrstne usluge zahteva njihova ambasada v Ljubljani.

Begunci na Teharjih so lačni

Iz pogovora z begunci na Teharjih veje vsesplošno nezadovoljstvo. Pravijo, da so včasih lačni. Ne razumejo, kako je to mogoče ob pomoči s celega sveta. Imajo samo dva topla obroka. Zajtrk in kosilo sta premalo, ure do naslednjega jutranjega obiska jedilnice pa se vlečejo. Hrana, ki jo pripravlja Ingradovo Gostinstvo, ni baje posebej kvalitetna. Nekateri namigujejo, da se je to podjetje postavilo na noge ravno na njihov račun. Zanima jih, kam gre razlika med 450 tolarji »po glavi« begunca in dejanskim 230-tolarskim vrednostnim dnevnim menijem. Kakorkoli že, Gostinstvo je edino rentabilno Ingradovo podjetje.

Če si hočejo oskrbeti dodatno hrano, je potrebno imeti denar. Tega pa begunci seveda nimajo, niti ga dobivajo na roke, kakor jim nekateri očitajo. Zaslužiti ga je mogoče samo z različnimi priložnostnimi deli. Trenutno obirajo borovnice. Pa kaj, ko jim prekupčevalec, ki prihaja v begunski center, za kilogram odšteje 250 tolarjev, sam pa jih na tržnici prodaja dvakrat dražje. Begunci na Teharjih se tudi ne spominjajo, kdaj so dobili kakšen novi kos obleke.

Če je to res, potem gre v tem primeru za prav nizkoto izkoriščanje. Najbolj žalostno pa je, da je izkoriščevalec tudi skrivnostni begunec Redža.

Tekst in slika Oto Pust

CENJENI GOSPOD PREDSEDNIK HERMAN RIGELNIK

V javnosti se veliko govori in piše o človekovih pravicah. O tem prepričujemo tuje delegacije, ki prihajajo v Republiko Slovenijo. Istočasno poudarjamo našo Evropsko identiteto.

V imenu človeških pravic prosim, da se posvetite dvema problemoma:

a) Državljanstvo

Precejšnje število ljudi je vložilo prošnjo za pridobitev slovenskega državljanstva. Ta proces se namenoma »maratonsko« rešuje, z očitnim birokratskim poudarkom. Sprašujem se, ali se naši nadležni državni organi zavedajo, v kakšne zagate spravljajo ljudi, ki nimajo ničesar skupnega z raznimi političnimi trendi.

b) potni list

Z dnem 25. 6. 1993 je nehal veljati stari potni list.

Ljudje brez novih slovenskih de facto nimajo več nobenega dokumenta, s katerim lahko dokažejo lastno identiteto. Postali so popolnoma brezpravni. Živijo nezaščiteni – kot ujetniki v kakšnem »getu«. Sprašujem se, zakaj se tem ljudem po nepotrebnem ustvarjajo nevšečnosti in kaj ima od tega naša ljuba Slovenija?

Zato predlagam in prosim, da se takoj podaljša veljava starega do izdaje novega – potnega lista!

Da se nujno pospeši izdaja Slovenskega državljanstva osebam, ki imajo do te tega pravico.

Da zaradi pospešitve tega predmeta pooblastite namesto republiških organov regijske centre.

Hvala na razumevanju in lep pozdrav!

ZDENKO MATIJAŠIČ, Celje

NOVA DOBA

išče

AKVIZITERJE

Interesenti naj se oglasio v uredništvo Nove dobe v Aškerčevi 15 v Celju

POGOVOR Z RUDIJEK KAJTNERJEM, DIREKTORJEM ŽITA — ZAKAJ JEMO SLOVENCİ DRAG KRUH

DRŽAVA JE NEZANESLJIV PARTNER

Mnogo je stvari, ki lahko nepričakovano in temeljito spremenijo še tako dobro kreiran tok dogajanja. Agresivna politika nekaterih bivših jugoslovanskih republik, ki se je na koncu končala z vojno, je že ena takšnih. To je zahtevalo temeljite spremembe nekaterih strateških usmeritev v družbah, povezanih v Poslovnem sistemu »Žito«.

Pospešena realizacija proizvodnih programov, ki so bili v fazi priprave ter bistveno povečane tržne aktivnosti, sta najpomembnejši potezi, s katerima so v Žitu uspeli obdržati proizvodnjo na dovolj visokem nivoju, s tem pa, kljub nenormalno povečanemu stroškom, profit v okviru še zadovoljivega. Ravno zaradi tega, ob pričakovanju vnaprej znanih in stabilnih pogojev gospodarjenja, v Žitu z optimizmom stopajo v novo poslovno obdobje. Kam sežejo Žitove korenine, je bilo prvo, kar smo želeli izvedeti od direktorja Rudija Kajtnerja.

področna podjetja mlinске dejavnosti iz Ljubljane, Lesce in Domžal ter trgovski podjetji Žito Ljubljana in Klasje Kranj ter ustanovili Živilski kombinat Žito.

V naslednjih šestnajstih letih se je v okviru Žita razvilo še pekarnstvo s testeninarstvom in konditorstvom. Potreba po masovni pridelavi hrane in politika združevanja v velike sisteme sta omogočali intenzivno rast in do leta 1974 je Živilski kombinat Žito uspel združiti kar dvaindvajset večjih ali manjših podjetij, med njimi tudi tovarne Gorenjka Lesce, Imperial Kr-

zdrave, naravno pridelane in predelane rastlinske hrane ob ohranjanju najboljših slovenskih kulinarčnih tradicij in uporabi najsodobnejših tehnologij. Takšno je usklajeno z aktualnimi znanstvenimi spoznanji in razvojem prehrabnih želja in navad Slovencev, kar je eden od vzrokov za visok in po zadnjih meritvah še naraščajoč vrednostni položaj Žita v očeh javnosti.

Se je Žito »olastnilo«?

»Žito je še vedno v družbeni lasti. Res pa je, da smo po sedaj spornem 29. členu Zakona o lastninskem preoblikovanju podjetij brezplačno prenesli kapital iz bivših tozdov na sedanje krovno podjetje. Želja je, da Žito ostane močna enotna firma, saj je, takšna, v veliki prednosti tako v nastopanju v tujini, kakor tudi doma. Trdimo, da se profit lahko ustvari samo v zelo majhnih enotah — familiarnih podjetjih ali v zelo velikih. Vmes ni prostora za profit.«

Težava na težavo — visoka cena pšenice in kruha

Lani ste opozarjali na težave, ki nas naj bi doletele. Na žalost so zdaj tu. Državne zaloge niso bile sproščene, sami ste morali nabavljati pšenico...

»Država je v januarju in februarju iz zalog sprostila samo polovico obljubljenih količin pšenice in nato še dva meseca četrtino. Ker v zadnjih dveh mesecih s sproščanjem pšenice ni bilo nič, je v maju in juniju prišlo do podražitve. Slednja je znašala 11,7 odstotka.«

Kaj to v tonaži pomeni za našo državo?

»V Sloveniji bi se moralo iz državnih rezerv sproščati okrog 20.000 ton na mesec. Ker je država v začetku leta zagotavljala pšenico po 12 tolarjev, je imelo za posledico izgradnjo nizke cene moke in kruha. Stara odredba v zadnjem času ni več veljala, saj po zakonu sme država intervenirati le štiri mesece. V teh mesecih si država ni izmislila nič novega.«

V Žitu pa ste si...

»Medtem smo uvozili pšenico z vsemi dajatvami iz Amerike po ceni dvajsetih tolarjev za kilogram in si na-

pravili zalogo. Ko smo začeli iz nje moke peči kruh, je cena narasla na nivo, ki ga imamo danes — za kilogram belega kruha moramo odšteti petindevetdeset tolarjev. Kmečka stavka in njeni uspehi nimajo pravzaprav nobenega vpliva na sedanjo podražitev.«

Odkod državi denar za obljubljeni odkup pšenice, ki je še na njivah?

»Vlada je sprejela zanimiv sklep, ne da bi nas predhodno obvestila, da smo letošnji kupci žitnopredelovalne organizacije. To je bilo za nas veliko presenečenje, saj smo se oskrbeli z zelo kvalitetno ameriško pšenico. In to po za okoli 4,5 tolarjev nižjo ceno po kilogramu, kakor bo stala domača. Ker pa se na pšenico dogradijo še stroški odkupa, bo le ta za nas po 28 tolarjev — realno za 8,5 tolarja višja od uvožene. 24 tolarjev je cena za kmeta. Pri tem pa izkušnje kažejo, da je bila kvaliteta slovenske pšenice slabša.«

Beseda na besedo — partnerstvo z državo — Kdo bo torej kril razliko v ceni?

»Država. Sprejela je sklep, da bo polovico mesečnih potrebnih količin sproščala po ceni 17 tolarjev do konca leta. Razlika med 17 in 28 tolarjev pomeni državno pokrivanje razlike v ceni pšenice.

Država bo dala tudi garancijo za naše najetje kreditov pri banki, ki jih bomo odplačevali sami. Republika Slovenija se je obvezala, zagotovilo je dal minister Kračun, tudi za poravnavo obresti.«

Prejšnji teden ste bili torej ves čas na »zagovoru« pri ministru...

»Pogajali smo se v zvezi z odkupom. V teh pogajanjih bil bistven del tematika cen. Ker država še vedno ni zagotavljala pokrivanja razlike do enostavne reprodukcije, se nismo strinjali na povrnitev cen kruha, ki so veljale 1. junija.«

Letos potemtakem postaja država partner...

»Država postaja partner, čeprav izpolnjuje le polovico obveznosti. Preteklost je pokazala, da je država nezanesljiv partner.«

J. S. in F. F.

Glavne dejavnosti Žita:

Mlinarstvo — tradicionalna dejavnost

Razvoj mlinarstva temelji na predelavi pšenice, luščenju in kosmičenju, pripravi končnih mešanic in ekstrudiranju.

Pekarnstvo — sožitje velikih in malih

Osnova te dejavnosti je peka svežega kruha in peciva, vse pomembnejša pa postaja proizvodnja trajnih in poltrajnih pekarskih proizvodov in zmrznjene hrane.

Testeninarstvo — pestrost in raznolikost okusov in oblik

Razvoj je usmerjen v proizvodnjo testenin po originalnem italijanskem receptu iz durum pšenice, ki je pravišnja za kakovostne testenine v raznih oblikah.

Konditorstvo — program za sladokusce

Razvoj konditorske dejavnosti je temeljil na postopni specializaciji oziroma razdelitvi proizvodnih programov po družbah tako, da sedaj vsaka od njih predstavlja sklenjeno celoto.

zacijsko in tehnološko močan kombinat je ob raznovrstni proizvodnji začel razvijati pridelavo kvalitetnejših vrst prehrabnih izdelkov, želeno kakovost pa je bilo mogoče doseči le v manjših obratih in s proizvodnjo v omejenih količinah. Z novimi, kakovostnejšimi izdelki je Žito uspelo prodreti na trg zahtevnejših kupcev ne le doma, ampak tudi po svetu.

Šest let in pol nas loči do tretjega tisočletja...

»Danes je Žito sodoben, tržno naravnani poslovni sistem. Sestavlja ga krovno podjetje in osem družb z omejeno odgovornostjo. Ena izmed njih opravlja dejavnost strokovnih skupnih zadev, kot so skupna prodaja trajnejših živilskih proizvodov, uvoz in izvoz, finance in računovodstvo, razvoj proizvodov in investicije ter nadzor kakovosti. Posebej v zadnjem času spodbujamo razvoj marketinga. Ostale družbe sodijo v proizvodno dejavnost in skrbijo za kar največjo ekonomičnost posameznih programov. Njihova posebna skrb je tudi stalno zviševanje kakovosti proizvodov.

Žito z dva tisoč štiristotimi zaposlenimi vodi devetčlanski upravni odbor, ki je odgovoren skupščini, v kateri so zastopani predstavniki družb v skladu s kapitalno močjo. Člani skupščine so tudi voljeni predstavniki zaposlenih s skupaj do 10 odstotkov glasov. Krovno podjetje ima v družbah petdeset odstotno kapitalno udeležbo, lastnika preostale polovice kapitala pa začasno — do končne zakonske ureditve lastninjenja — zastopajo tisti predstavniki družb, ki zaradi svoje strokovnosti in osebnostnih sposobnosti uživajo v svoji sredini poseben ugled.«

Kakovost na kakovost — uspeh

Žito je spoštovano tudi v tujini...

»Žito se na svetovnem trgu pojavlja na dva načina. Ne-

Zrno na zrno — pogača

»Poslovni sistem Žito Ljubljana je bil ustanovljen leta 1958, ko so se združila

sko in Šumi Ljubljana, ki se lahko pohvalijo z več kot stoletno tradicijo, kakovostnimi programi in recepti. Organi-

LJUBLJANSKI GRAFIČNI BIENALE

ZEMLJEVID SVETA

Na dan slovenske državnosti so v Gallusovi dvorani Cankarjevega doma v Ljubljani slovesno odprli jubilejni 20. mednarodni grafični bienale, zatem v sprejemni dvorani razstavo devetnajstih prejemnikov velikih nagrad ljubljanskega bienala v letih 1955 do 1991, v galeriji pa grafično retrospektivo Emila Schumacherja (Nemčija), dobitnika velike častne nagrade prejšnjega bienala. Po odprtju razstave mednarodnega grafičnega bienala v Moderni galeriji, so predali ogledu v Galeriji Tivoli še osebne razstave nagajencev 19. bienala Janeza Bernika, Dimčeta Nikolova in A. R. Pencka. Te in še številne druge spremljajoče prireditve pričakujejo občinstvo do konca septembra. Bienale bo trajal skoraj tako dolgo kot Kasselska Documenta – sto dni.

Na Bienalu razstavlja v katerem so našteje vse dr. okrog štiristo umetnikov iz šestdesetih držav, največ jih je iz Slovenije, Italije, Japonske, Poljske, Kanade, Švedske, Nemčije. V 28 državah so izbor pripravili strokovnjaki (za Slovenijo so bili v žiriji Jure Mikuž, Ivan Sedej, Marjan Tršar in Zoran Kržišnik), ostali so se prijavili neposredno. Na vseh dosedanjih bienalih skupaj je v Ljubljani sodelovalo blizu 3900 ustvarjalcev grafičnega medija in organizatorji na čelu z motorjem in glavo prireditve Zoranom Kržišnikom upravičeno pravijo, da je bil bienale vsa ta desetletja grafični zemljevid sveta.

Ko rdečo nit vseh bienalov omenjajo kvaliteto grafičnega lista. Žirije so izredno stroge in avtoritativne in tudi njim gre zasluga, da je ljubljanski grafični bienale dosegel tako visoko raven, resda z nihanji, vmes so bile krize, a vselej se je uravnovesil in preživel številne eminentne likovne prireditve po svetu.

Dvajseti bienale na treh lokacijah (Moderna galerija, Cankarjev dom, Galerija Tivoli) želi biti nekakšen obračun s preteklostjo, neke vrste sinteza organizacije in ustvarjalnosti štiridesetih let. Retrospektive velikih nagajencev nudijo vpogled v svetovna grafična gibanja preteklih štirih desetletij, nagajenci preteklega bienala naj zaokrožijo polpreteklo ustvarjalnost, razstava sama pa pokaže trenutni utrip grafičnega lista doma in po svetu.

Mednarodni grafični likovni center je izdal katalog,

v katerem so našteje vse dr. žave in njihovi umetniki, poleg njega pa je izšla tudi študija Brede Škrjanec Zgodovina ljubljanskih grafičnih bienalov, v kateri avtorica opisuje razmere, ki so pripeljali do prve mednarodne grafične razstave ter razmere in mehanizme, ki so omogočali prirejanje teh razstav rekordnih štirideset let. Mednarodno danes velja za največjo in najpomembnejšo grafično manifestacijo, po katere vzorcu je v svetu zaživela cela vrsta drugih grafičnih prireditvev (Bradford, Frechen, Krakov, Osaka, Tokio).

Bienale je nagajeval in svetu odkrival umetnike, kot so Američana Rauschenberg in Rothenberg, Japonci Hamaguchi, Kimura, Matsumoto, Francoz Vasarely, Čeh Anderle in nač Janez Bernik, častil velikane, kot so Pierre Solanges, Joan Miro, Hans Hartung, Riko Debenjak, Victor Pasmore, Zoran Mušič, Eduardo Plozzi, Emilio Vedova, Emil Schumacher in tako naprej.

Mednarodna žirija, v kateri so letos bili predsednica Pat Gilmour (London), Zoran Kržišnik (Ljubljana), Ryszard Stanislawsky (Lodz) in Yong Woo Lee (Seul) je izbrala nov niz nagajencev. Dobitnik Velike premije je ameriški grafik Frank Stella, udeležene 8. in 9. bienala, ena osrednjih osebnosti ameriškega likovnega dogajanja. Velika častna nagrada je pripadla uglednemu švicarskemu slikarju, kiparju in grafiku Maxu Billu, enemu klasičkov konstruktivizma in geometrične abstrakcije.

Frank Stella, Koča, Ahab in Starbuk, iz serije Moby Dick, 1993, jedkanica, akvatinta, relief

Dve enakovredni premiji sta prejela Tetsuo Yamashita (Japonska), že tretjič udeležene ljubljanskega bienala in Kim Seung Yeon (Koreja), ki se je ta prvič vpisal med nagajence. Premijo za slovenskega likovnega umetnika je dobil naš znani ustvarjalec Bogdan Borčič, eden pomembnih predstavnikov tako imenovane Ljubljanske grafične šole, ki je pred desetletji sloves slovenske grafike ponesla po svetu.

Letos so prvič vročili tudi mednarodno nagrado San

Zanobi, štipendijo za študij grafike v Italiji, ki je šla Poljakinji Izabelli Gustowski. Nagrado DLUS za slovenskega umetnika je prejel Štefan Galič, odkupno nagrado Akademije za likovno umetnost iz Ljubljane pa Japonec Toshihiro Hamano.

K. L.

Italijanski grafiki v Rogaški Slatini

Letos prvič del grafičnega bienala predstavljajo tudi izven ljubljanskih razstavišč. V Muzeju grafične umetnosti od 16. do 19. stoletja v Rogaški Slatini je do 5. septembra na ogled razstava vrhunskih italijanskih grafikov, grafični listi sedemnajstih umetnikov.

DRAGICA ČADEŽ, KIPARKA Z MOTORNO ŽAGO

VRATA V CELJU

Prebivalci Knežjega mesta imajo od 1. do 25. julija v Likovnem salonu v gosteh akademsko kiparko Dragico Čadež iz Ljubljane. Seveda je bila umetnica fizično prisotna le ob otvoritvi razstave njenega najnovejšega kiparskega ciklusa »Vrata«.

»Moja vrata so vrata duše.« S to mislijo je Dragica Čadež poudarila simbolično sporočilnost svojega dela, način gledalčevega dojemanja pa usmerila na pota njegovega poznavanja bogate ikonografije vrat kot mesta prehoda iz enega stanja v drugo. Inicijacijska vloga vrat, vhoda, klisure se odraža na vseh tistih ravneh človeških religij in kultur, ki jih opredeljujejo arhetipi umiranja in ponovnega rojstva. Od navideznih vrat v egiptanskih grobovih, ki so predstavljala zvezo s svetom živih, preko mogočnih romanskih in gotških portalov, ki nosijo sporočilo Christus ianura vera, do nešteti »slepih« tesno zaprtih vrat današnjih dni, ki ožijo pogled in upanje na »peep-show« razgled skozi ključavnico, ostajajo vrata mejnik med dobrim in zlim, svetlobo in temo, med tu in tam.

Grobo obdelan les, včasih žgan ali barvan, je kiparkino osnovno materialno izrazilo.

Osnovna, najbolj pogosta oblika Vrat je sestavljena iz dveh stranic – kril, ki ju je kiparka spojila z vijaki. Tako so nastali visoko se vzpenjajoči, gotško zašiljeni loki, portali s prekladami, obteženi s šilastimi, visečimi elementi ali pa ozke klisure, kjer se stranici zajedata druga v drugo in zmanjšujeta možnost prehoda. Kiparka je variirala osnovno formo vrat – klisure, tesnega prehoda

Z leti je Čadeževa spremenila način obdelave lesene površine. Zaradi težke poškodbe roke uporablja danes le še motorno žago. Mehkejšo in obležšo obdelavo z dleti so zamenjali ostri rezi, ki dinamizirajo leseno površino in spreminjajo kip v sršečo, agresivno klisuro.

A. S.

NACE ŠUMI

NASELBINSKA KULTURA NA SLOVENSKEM

Kmalu bo prišla na trg še ena zelo zanimiva kulturno in umetnostno zgodovinska publikacija, razkošno slikovno opremljena knjiga Naselbinska kultura na Sloven-

skem avtorja dr. Naceta Šumija, v slovenski in angleški verziji. Knjiga predstavlja 142 slovenskih naselbin, ki jih avtor podrobno predstavlja v besedi in sliki. »Knjiga je,« pravi dr. Šumi, »prvi poskus celovitega zajetja urbanih naselij na vsem ozemlju, ki ga danes naseljuje Sloven-

ci, ne glede na državne meje in njihovo število. Slovenski prostor se je, kakor je znano, po naselitvi naših prednikov zelo skrčil, zato sodim, da smo dolžni v svoji zgodovinski zavesti negovati poznavanje naselbinske dediščine vsaj na tako omejenem območju.«

RAČUNALNIKI V KATEDRALI

Več kot tri leta so v znameniti pariški katedrali Notre Dame obnavljali velikanse trinadropne orgle. V prenovi so vložili okoli 3,3 milijone DEM. Ne samo, da so mehe preoblekli z več kot 900 metri nove ovčje kože, vanje so vgradili tudi sistem šestih računalnikov, s katerim lahko organizirajo občutljivost tipkovnice prilagajajo individualnim udarcem prstov. Glasbeniki s pomočjo posebne kode na monitorjih na obeh straneh tipkovnice nadzorujejo moč zvoka.

V katedrali v Parizu imajo tudi slepega organista. Zanj so vgradili govoreči monitor, ki mu podatke posreduje preko slušalk.

Nad vsemi sistemi je še nadzorni računalnik, ki shranjuje vsako odigrano noto in vsak register, tako da je mogoče vsako izvedbo ponoviti tudi brez organista.

RES JE...

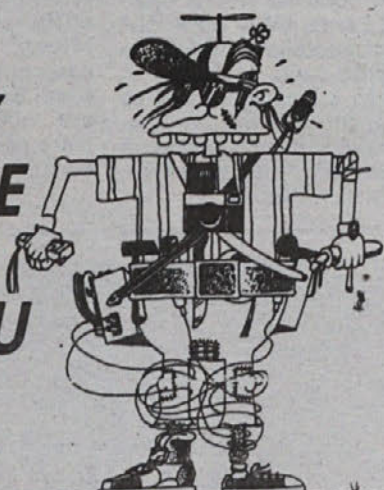
- da ni nič nevsakdanjega, če Janšev kurirček prenaša polvinilasto vrečko. To postane, če so v njej odlikovanja.
- da se poslanci ne morejo sporazumeti v enem zboru. Kaj bi šele bilo, če bi imeli, kot nekoč, tri.
- da smo se pred dvema letoma uspeli izogniti okrutni vojni, ki divja v naši sosesčini. Kučan pa pozablja, da smo slednjo mogoče povzročili.
- da je Peterle pokazal, kaj pomeni ravni profesionalno. Če ne, bi zapriženec Vatikana najbrž nikoli ne obiskal zibelke komunizma in pravoslavja — Rusije.
- da so v zmagi nad Turki pri Sisku sodelovali tudi Slovenci. Res pa je tudi, da se ni splačalo.
- da manjša kobilica skoči dlje kot velika. To ne velja za Republiko Slovenijo.
- da kmečki puntarji proti fevdalcem niso nikoli uspeli. Niso imeli traktorjev.
- da je meja v Piranskem zalivu nedoločljiva. Zato si jo je Ivo Hvalica zamislil kar po kopnem do Savudrijskega rta.
- da ni nič čudnega, če stavkajoči delavci pišejo pisma vladi. Je pa, če to naredi slednja.
- da so slovenski pridelki pšenice pod evropskim povprečjem. Nič čudnega, saj naši kmetje nadpovprečno stavkajo.
- da general Slapar ni razočaran nad Kučanom. Je pa najbrž zato slednji nad Janšo.

SVOBODNA
MISEL

Močni in moč
Knjiga
o
izgnancih

Anketa: dve leti kasneje
Delavce goljufajo?

BREZ
DLAKE
NA
JEZIKU

MANJŠKI RADIO STUDENT UKV stereo 95.9MHz

PREVALJE: Z LETALOM MED PARKIRANE AVTOMOBILE — TRAGIČNA SMRT DIREKTORJA KIVI

PILOT PRETEGNIL UTVO

Stare Utve 75 v pilotski kabinli nimajo črne skrinjice. Zato ni in nihče nikoli ne bo izvedel, kaj je rekel ali počel pilot v tistem dolgem trenutku, ki ga je ločil od smrti. Kajti Utve 75, kakor so jih hvalili, so nekateri poimenovali za letake krste. V nekdanji Jugoslaviji so namreč mnoge zavile v črno.

Branko Kekec, zdaj Slovenjgradčan, je svoje življenje zadnjih let razporedil v trikotnik: malo družina, več podjetje in preostalo — letališče. Za mnoge prepozno, se je pognal v višine in v letala. Zanj ne, ker prej enostavno ni imel časa in možnosti. Zdal spet pravi, da prezgodaj. Vsaj za Utvo 75...

Iz Lešč na Ptuj

Branko Kekec se je rodil na Ptujju pred sedemindesetimi leti. S starši je otroška leta preživel v Leščah pri Majšperku, dokler niso na Ptujju dogradili hiše. Po šolanju na Ptujju je odrinil na VEKS v Maribor in zatem na Švedsko, da bi se spoprijel z računalniki. S Švedske se je vrnil poln znanja in doma presenečen ugotovil, da je njegovo znanje drugim v napoto. Nekaj časa je prebil v Inštitutu J. Štefana, dokler ni zvil za sestro Marjijo v Slovenj Gradec.

In tu, v Koroškem letalskem centru je našel na somišljenike, tovariše, ki so mu omogočili, da se je z njimi pognal v nebo. Medtem se je naveličal dopovedovanj, pričevanj in žalitev ter začel

na svoje. S prijateljem po duši sta začela s podjetništvom. KIVI — računalniški inženiring. Z Berto in Ksenijo si je spletel gnezdo ter se ves predal podjetništvu. Med prvimi je Kivi opozorilo nase in postal vzor ostalim, ki so še kotali, ali bi se lotili tveganih korakov v neznano.

Ta je nor, pobli nas bo

V dneh pred praznovanjem državnosti so v Turški vasi, na letališču Koroškega letalskega centra tekale dvojne priprave. Prve v duhu praznovanja letalcev in druge za pripravo na tekmovalstvo v Novem mestu, kjer so organizirali državno prvenstvo motornih pilotov. Korošci bi radi segli po blišči zmagovalcev.

Tisto popoldne je v praznični dan potegnil pod nebo UTVO 75 Branko Kekec. Plin, steza, plin proti koncu in pod

nebo. UTVA 75, najpogostejše letalo, na katerem se je izšlo na desetino poznejših pilotov širom nekdanje YU in tudi drugod, je ubogljivo grabila višino.

Malo potem, ko je večina Prevalčanov zaradi kosila zapustila trg in sedla k prazničnemu kosilu, je občan poklical v policijo, češ da nad Prevaljami neznan pilot počenja takšne norčije, da bo ubil sebe in zrušil kakšno hišo...

»Ta je čisto nor, kaj dela,« so komentirali domačini, ki

Slike: LucaS

jih je truš letalskega motorja spravil na balkone in ulice. Kajti Branko se je odločil za demonstracijo najtežjih veščin, lopovov in nevarnih nizkih preletov nad naseljem.

Ali je pretegnil letalo

In potem se je zgodilo. V navpičnem letu, pikiranju, se letalo ni začelo izravnati ne pri stotih, ne pri osemdesetih, ne pri petdesetih in malo naglo pri tridesetih. Prepozno, pilot je najverjetneje letalo »pretegnil«, kot temu pravijo letalci. Pod krili

je izgubil vzgon, zaradi izredno nizke višine letalo ni zahalalo, da bi motor jeklenega ptiča izravnal in mu kljun obrnil nazaj proti nebu...

Ljudje so onemeli. »Kazalo je, kot da se je pilot odločil za samomor,« pripoveduje starejši občan. »Gruntali smo, kdo je v letalu, kakšen domačin ali kdo počenja te nevarne vragolije. Potem se je zdelo, da pikira na Namo, našo največjo trgovino, videle so se, da možak sklonjen skoraj do šipe skuša letalo izravnati. Jaz trdim, da se je

Nemi opazovalci

»Po približno sto metrih, pri B stavbi Centra srednjih šol, smo zagledali A. A., ki je prihajal iz smeri Matejinega doma,« pripoveduje Aleš.

»Stopil je do nje, jo grobo prijel za nadlaht in ji dejal: 'Pridi, greva, se bova nekaj zmenila!'

»Ne, nočem!« je odvrnila. 'Pridi!' Stopil sem vmes in rekel, da naj jo pusti...

Ne da bi odvrnil pogled od nje, je iz notranjega žepa jakne potegnil nož in zamahnil proti meni. Odskočil sem, vendar me je vseeno uspel zabosti v prsi. Omahnil sem po tleh, poskušal vstati in videl, da je že zabodel v stegno tudi Matejo. Gledal sem, kako se je zgredila na tla.

Vstal sem, da bi ji pomagal, a se je obrnil proti meni in zasikal: 'Le poskusi.' V trenutku je skočil nanjo, se ji usedel na trebuh in z obema rokama držel kuhinjski nož začel udarjati po njej. Mateja je kriknila ob vsakem udarcu, nato je po treh, štirih zamahih le še nemočno zahlipala...

Videl sem, kako je nek starejši možak, edini izmed množice ljudi, ki so vse to gledali, skočil, pograbil kol

Kaj se je zgodilo v glavi nesrečnega Alana

Mateja mu je potožila, da se zaradi obnašanja A. A. ni mogla učiti in se je odločila, da popravnega ne bo opravljala v prvem roku. Aleš je popravnega naredil in nato hotel družno z dve leti mlajšim bratom pospremiti Matejo do doma.

»A. A. se je usodnega dne ob devetih oglašil pri meni na pogovor,« pripoveduje šolska pedagoginja Marjeta Primožič. »Vendar pa sva govorila le o njegovi preusmeritvi, prihodnje leto je namreč želel nadaljevati šolanje v Celju, na kemijski ali medicinski šoli. Stanoval naj bi v celjskem dijaškem domu.

O njegovih stiskah je bilo z njim težko govoriti, bil je silno zaprt vase. Ker je bil ravno dan popravnih izpitov, sva se dogovorila, da se dobiva spet ob dvanajstih, a je med tem že naredil usodni korak, v čisto drugačno prihodnost.

Na šoli smo mu večkrat pogledali skozi prste, predvsem kar se tiče neopracenih izostankov, saj smo upali, da se bo fant unesal, vedeli smo tudi, da je poiskal strokovno pomoč prihiatra,« pravi pedagoginja Marjeta Primožič.

tekli do razbitin, je bilo že vse končano. Pilotu ni bilo pomoči. Branko Kecec je umrl na tleh.

Strokovna komisija je lahko ugotovila le dve: kršenje predpisov in to, da stara UTVA 75 ni bila kriva nesreče. Branko Kecec je imel premalo izkušenj s tovrstnimi letali, ki, kot pravijo piloti, imajo svoje muhe. Znano je, da je na območju nekdanje YU bilo nekaj nesreč in so to letalo piloti preimenovali v letočo krsto.

Kecec je v resnici imel v svojem pilotskem kartonu zabeleženih nekaj več kot sto ur letenja, vendar baje le nekaj nad dve uri z Utvo.

Ko so v Slovenj Gradec pripeljali žaro s pepelom nesrečnega pilota, se je Slovenj Gradec zvil v črno, saj mesto živi z vsem svojim, tudi letališčem. Na tisoče ljudi se je zvrstilo ob žari, ki so jo zatem prepeljali na Ptuj. Svojci so namreč želeli, da Branko ostane blizu njih, na pokopališču v novi Rogozi.

Na Ptujju se je ponovila slika. Nekaj sto prijateljev, zvečine pilotov slovenskih letalskih centrov, se je nemo poslovalo ob Branka ob petih popoldne. Zgoraj, dober streljaj nad pogrebci, so krožila štiri letala. Piloti umirajo praviloma na tleh.

Jani Sovra

Tisoči ob žari

Ko so prvi domačini, ki so z ulice spremljali letalo, pri-

in se zagnal proti njemu, a A. A. je že vstal, izpustil nož in se pognal v beg.

Videl sem še, kako šepa, ker je med divjim udrihanjem zabodel v nogo tudi sebe. Starejši možak je izpustil kol in odhitel Matejo spravi do Zdravstvenega doma.

Genij ali psihopat

Vsekakor je med ljubeznijo in sovraštvom nemogoče začrtati ostro mejo. Po drugi strani pa, ali ni ljubezen morda sama po sebi tako močno čustvo, da lahko zamrači um. Mali Alan je nedvomno izredno inteligenten in kakor je

med ljubeznijo in sovraštvom meja zabrisana, prav tako težko bi zanj presodili, ali se je njegova genialnost morda sprevrgla v drugo skrajnost pod vplivom močnih čustev. Težko je poiskati razloge, ki človeka pripeljejo tako daleč, da ljubezen poskuša izsiliti ali pa zanjo tudi ubijati. Alanu Mateja na srečo ni uspelo ubiti, vsekakor pa je ubil tisto, za kar je bil pripravljen ubijati — ljubezen. Mateja v bolnišnici okrevala in je že izven smrtnih nevarnosti.

LucaS

NI RES...

- da Janez Janša ne sme komentirati dela parlamenta. Obratno seveda ne velja.
- da Dimitrij Rupel pozeleni vsakokrat, ko mu omenijo neuvrščeno politiko. Res pa je, da počrni, kadar se spomni rdeče.

— da krajša stavka manj zaleže. Kovinarji so prepričani, da manj stane.

— da je bila majska inflacija dosti večja od aprilske. Res pa je, da iz malega raste veliko.

— da bodo plače po juniju zbežljale. Zato se bo to pripetilo delavcem.

— da Hrvati nimajo svojega svetovnega kongresa. S slovenskim sta si različna le v toliko, ker so v HSK sami Hrvati, v SSK pa so tudi Slovenci.

— da potomec zgornjesavinskega velikana Kristofa — Franc Kumprej iz Primoža na Ljubnem ob Savinji ne zna izgovoriti niti treh besed. Res pa je, da kljub bogatemu besednemu zakladu noče govoriti. Če pa že odpre usta, govori narobe.

— da je rezultat skakanja osla na kobilo konj. Je namreč mula. Je pa po mišljenju Slovenske nacionalne desnice otrok, ki se rodi staršema, od katerih je eden Slovenec — Slovenec.

fotostudio
OLYMPUS

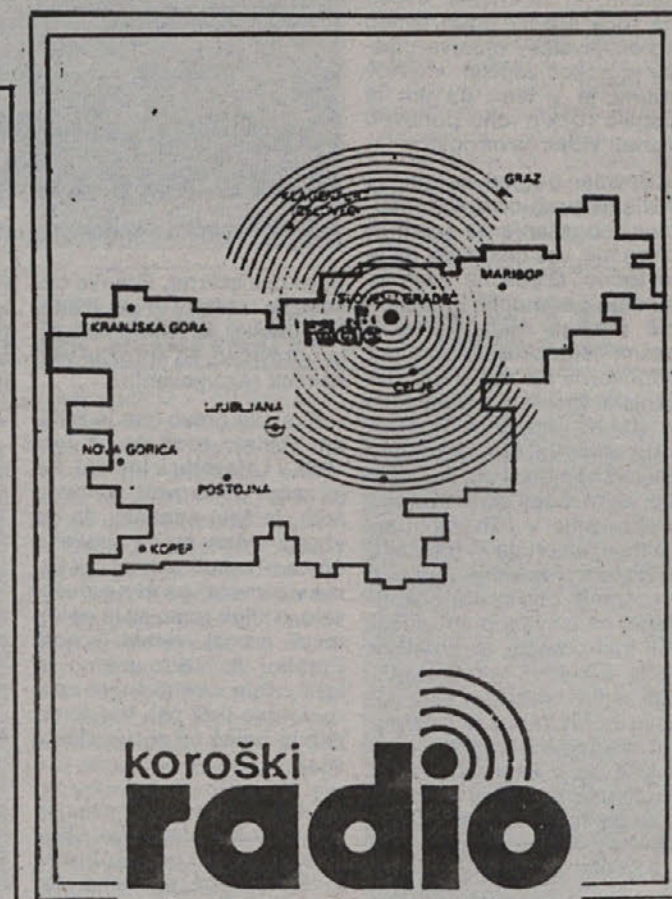
Igor Rosina

Vodnikova 7 * 63000 Celje * ☎ 063/29-139

OB LJUBLJANSKI CESTI (PRI MARKETU SONČEK) SMO ODPRI NOV FOTO-STUDIO IN TRGOVINO S FOTOMATERIALOM, KJER VAM NUDIMO IZDELAVO VSEH VRST BARVNIH IN ČRNO-BELIH FOTOGRAFIJ VSEH DIMENZIJ. POLEG TEGA SE PRI NAS LAHKO FOTOGRAFIRATE ZA VSE DOKUMENTE ALI SVEČANE TRENTUTKE. NUDIMO VAM TUDI FOTOGRAFIJO NA TERENU IN REKLAMNO FOTOGRAFIJO.

IMETNIKI DiamonD KARTIC IMAJO 10% POPUSTA!

POKLIČITE NAS NA TELEFON 063/29-139 ALI SE OGLASITE V FOTOSTUDIO OLYMPUS!

koroški
radio
slovenj gradec
UKV 97,2 IN 88,9 MHz STEREO

Spomin na minulo šolsko leto 2. Gd razreda velenjske gimnazije. Mateja je druga z desne v prvi vrsti, sošolec Aleš je tretji z leve v drugi vrsti

GUNS'N'ROSES NA EVROPSKI TURNEJI

TRIUMF NEVARNOSTI

Axel Rose, frontman rock skupine iz Los Angelesa, se je v zadnjih letih ustoličil kot mitološki prerok hippi-punk-rocka, s katerim se identificirajo milijoni mladih širom po svetu. Kaj ločuje člane slavne skupine od ostalih rockerjev, ki so se ob pojavu »Gunsov« morali zadovoljiti z uspehom v njihovi senci?

Za Ameriko in Avstralijo je prišla na vrsto še Evropa. Pred koncertnimi nastopi »Guns'N'Roses«, ki so praviloma na stadionih, je podoba

zijskih intervjujev, v katerem je pripovedoval o svojem otroštvu in priznal, da so ga zlorabljali in da je bil od svojega osemnajstega leta v za-

skupino. Poiskal je kitarista Izzija Stradlina, s katerim sta hodila skupaj v šolo, in skupaj sta pognala skupino »L.A.Guns«. Kaj kmalu sta spoznala Slasha in bobnarja Steva Adlerja, ki sta takrat igrala v skupini »Road Crew«. Pridružil se jim je še basist Duff McKagan. Skoraj deset let so igrali v barih in lokalnih klubih, dokler niso leta 1985 združili moči in postali prva zasedba »Guns'N'Roses«.

William Bailey je spremenil svoje ime v W Axel Rose (WAR): W je pomenil začetnico njegovega pravega imena. Axel se je imenoval njegovo priljubljeno band iz Indiane, od matere pa je izvedel, da so njegovega pravega očeta imenovali Rose.

Za svoj prvi koncert v Los Angelesu so prodali dve vstopnici. V letih, ki so sledila, so razbili skoraj vsak klub, v katerem so igrali, kot predskupino jih ni nihče maral, lastniki klubov pa jih niso več želeli angažirati. Opazili pa so jih agenti diskografske družbe »Geffen Records« in z njimi podpisali pogodbo o snemanju prve single plošče. Skupina še zmeraj ni imela svojega menedžerja in skušali so nagovoriti Tima Collinsa, ki je zastopal skupi-

val Collins. Ko je zjutraj nameraval plačati račun, so ga obvestili, da so fantje naročili hrano in pijačo za 450 dolarjev na njegov račun. Odločil se je: čim bolj stran od njih.

Album »Appetite For Destruction« leta 1988 je pomenil preobrat na svetovni rock sceni — prodali so ga v osemnajstih milijonih izvodov. Axel Rose je doživel, da so bili predskupina »Rolling Stonesov«, idolom njegove mladosti. Četudi je Jagger edinstven in neponovljiv, so jim »Guns« show preprosto prevzeli. Na turneji se je več govorilo o presenetljivi predskupini kot o starih zvezdah. Axel priznava, da se jim je takrat apetit nevarno povečal: »Obnašali smo se, kot da smo bili spuščeni z verige. Nenehno smo bili v ekstazi. Naenkrat nisem več stanoval v garaži za štiri dolarje, postal sem milijonar.« V takšnih okoliščinah je bilo težko ostati v mejah normalnosti.

Medtem ko so se ostali člani skupine ukvarjali s kokainom in se nacejali z vodo, je bil Axel v večji nevarnosti. V divjih najstniških časih so zdravniki postavili naslednjo diagnozo: manično depresivna shizofrenija, ki je pri njem izzivala agresivne depresije in začetke delirija. Redno je jemal drogo lithium, »da bi stanja uravnovesil«, kar pa mu ni vedno uspelo. Nedavno je o tem takole razmišljal: »Ko sem pod stresom, postanem nasilen, tudi do sebe. Marsikdaj sem imel v roki pripravljeno britvico, da bi si povzročil bolečino, potem pa sem dojel, da je imeti rano precej hušje kot ne imeti na primer radla. Torej rajši razbijem sobo, kot pa da bi razbil sebe ali nekoga drugega.«

Njihove zadnje turneje po albumih »Use Your Illusion I in II« niso nič manj udarne kot prejšnje, vendar pa so Axel in družina nekoliko manj v središču škandalov. Publiko jih obožuje in podpira, glede tega se ne morejo pritoževati, albume prodajajo v milijonskih nakladah. Samo na koncertu v Wembleyu so v enem dnevu prodali 42.500 vstopnic.

Njihovi pretepi in pijančevanja so se zredčili, od takrat v časopisju pogosteje poročajo o njihovih zasebnih življenjih. Uživajo status milijonarjev, medtem ko so se ustoličili v hollywoodskih hribih in na vrhu svetovne rock scene.

ZAKAJ JE UMRL ELVIS PRESLEY

V ameriški državi Tennessee uvajajo ponovno preiskavo o smrti Elvise Presleya, ki je umrl leta 1977, vendar trupla ne nameravajo izkopati. Poročila o rezultatih obdukcije nikoli niso javno objavili, okrajna mrliška oglednika pa sta kot vzrok smrti navedla srčno kap. Sedaj bodo po sodnem nalogu preiskali vse okoliščine pevečeve smrti pod obtožbo, da so zdravniki prikrili preveliko količino mamil kot razlog njegove smrti.

SULTANA NE SKRBI DEVALVACIJA
NAJBOGATEJŠI
NA SVETU

Po svetu vsako leto sestavljajo sezname najbolj petičnih ljudi, ki svoja premoženja merijo v milijardah dolarjev in se jim še sanja ne, kaj pomeni živeti v navezovanju finančnih koncev iz meseca v mesec. Bogataši postajajo iz leta v let bogatejši in realni padec vrednosti denarja jih ne prizadene tako, kot na primer dejstvo, da njihov ekskluzivni klub sčasoma zgublja svojo ekskluzivnost.

Časopis Fortune je pred kratkim objavil letošnji seznam najbogatejših ljudi, spisek milijarderjev je daljši. Lani je bilo po svetu kar 233 posameznikov in družin z milijardnim premoženjem, pred petimi leti pa samo 98. A res je, da velja današnja milijarda v primerjavi s tedanjo le še slabih 800 milijonov dolarjev.

Na vrhu najbogatejših še naprej vztraja sultan Bruneja s svojimi 37 milijardami dolarjev, za njim je Waltons s 23,5 milijarde, tretja je družina Mars, ki si je s sladkarijami povečala premoženje na 14 milijard dolarjev.

Kljub recesiji v Združenih državah Amerike je na seznamu sto najbolj premožnih 26 ameriških milijarderjev, polovico tega števila jih je na Japonskem, kjer vodi družina Moris s 13 milijardami dolarjev.

Na petem mestu z desetimi milijardami se nahajata družina Newhouse in kralj Saudske Arabije Fahd Bin Abdul Aziz Al Saud.

Številke so vrtoglavo visoke in večina ljudi sploh ne more doumeti, kakšno razkošno življenje omogočajo. Novinarji časopisa Fortune so skušali svojim bralcem zadevo nekoliko podrobneje pojasniti, kako zapraviti milijardo dolarjev.

V sobah in apartmanih razkošnega hotela Plaza v New Yorku bi za milijardo dolarjev lahko skozi leto in dan prebivalo preko 800 gostov, ki bi vsak večer uživali po pol kilograma ruskega kaviarja in si nalivali šampanjec Don Perignon iz leta 1982 ob poslušanju glasbe znamenitega Bobbyja Shorta in njegovega tria. Vsak bi v dragem velenem mestu imel še kakšnih 70.000 dolarjev žepnine.

»Guns'N'Roses«: iz garaže in cenenih klubov do rockerskega Olimpa

več ali manj enaka: najstniki obeh spolov, oblečeni kot dobre kopije Axela Rosea. Ozke, zelo kratke hlače so obvezni del uniforme, kot tudi bombažne majice z nevarnimi sporočili, razpete kariraste srajce in trakovi okoli glave, vratu ali roke. Najpogumnejši oblečejo kilt, kar je pevec uvedel na enem od svojih zgodnejših nastopov v Veliki Britaniji.

»Guns« so si v zadnjih osmih letih s svojim obnašanjem, videzom in seveda glasbo izborili status skupine, o kateri se največ govori in piše, ki jo posluša največ mladih. Kaj torej Axela in njegovo družino ločuje od ostalih, ki se trudijo uspeli na rock sceni? Eden izmed spremljevalcev njihove glasbe je nekoč zapisal: »Njihov triumf je v tem, da jim je uspelo rock'n'rollu ponovno nadeti videz nevarnosti.«

Površen pogled na njihova življenja pred obstojem skupine, obnašanje na sceni in izven nje, vse dokazuje, da je to točno. Glede na Axelovo mnenje pa ni njihova glasba nič novega. Verzi njihovih pesmi ne poskušajo ponujati odgovorov na zapletena življenjska vprašanja. Njihov prvi album »Appetite For Destruction« je izražal njihov način življenja. Tudi če bi želeli, ne bi mogli skriti svojega pretiravanja v uživanju narkotikov, alkohola in izživljanja pretepev. Pilovanje publike s scene je bilo nekaj običajnega, neusmiljeno so uničevali instrumente ali hotelske sobe, v katerih so stanovali, tudi njihovim hišam se v zanosu norih zabav ni obetalo nič drugega. Nič posebnega ni bilo, če je Axel skočil med publiko in se stpel s tistimi, ki so ga nedovoljeno snemali ali pa metali raznorazne predmete na oder.

Kmalu so si uspeli ustvariti podobo nevarnih, nesramnih razbijačev — ki ga je Axel omilil šele v enem od televi-

Axelova značilna koncertna uniforma

poru dvajsetkrat. Grenke besede so iz idolovih ust zvenele človeško, in četudi niso bile opravičilo, so sprožile vsaj kanček razumevanja.

Axelovo pravo ime je William Bailey, rodil se je leta 1962 v Lafayetteu v Indiani. Ko je začel obiskovati osnovno šolo, je šele spoznal, da ga vzgaja oče in da pravega očeta ni nikoli poznal. Življenje v provinci ga ni navduševalo, a kljub temu se je pokoraval precej verski vzgoji. Prebiral je Sveto pismo in igral orgle v cerkvenem zboru, kjer je tudi pel. Vse to pa je bilo daleč od rockerskega sna.

Oboževal je »Stonese« in rad oponašal Jaggerja. »Sex Pistols« pa so ga preobrazili v zagrizenega punkerja. Pri sedemnajstih se je odpravil v Los Angeles, ne da bi maturiral, in edino, kar si je želel je bilo, da bi osnoval svojo

no »Aerosmith«. Po enem od koncertov, ko bi ga morali prepričati o svojem potencialu, so enostavno razbili hotelsko sobo, v kateri je stano-

NOVA TURNEJA
M. JACKSONA

V kratkem namerava slavní pevec Michael Jackson na svetovno turnejo, ki jo bo pričel v Hong Kongu, nadaljeval v Singapurju, na Tajskem, v Tajvanu, Južni Koreji in na Japonskem. Datumov turneje, ki se imenuje Dangerous, še niso natančno določili, v Hong Kongu pa bo najverjetneje nastopil na hipodromu, ki prejme okoli 30.000 obiskovalcev.

Načrtujejo še koncerte v Avstraliji, Indiji, Izraelu, v Turčiji in v državah Južne Amerike. Jackson bi želel nastopiti tudi na Kitajskem, vendar se o tem niso še nič določnega dogovorili.

NEUNIČLJIVI ŠKOT: SEAN CONNERY

VEČNI ŠARMER

Šarmantni Sean Connery ima sedaj 62 let, a ta mu očitno ne morejo do živga, premagal je staranje, pred katerim tako trepetajo igralke in igralci in dosegel popolno kombinacijo talenta, improvizacije, šarma in zapeljivosti. Dolgo let se je dokazoval in dosegel, da ga danes sprejemajo takšnega, kakršen je, škotskega klinika, ki ne gradi svoje kariere le na zunanjem videzu, niti ne stavi le na eno vabljivo vlogo in se ne boji nastajajočih gub, izpadanja las ali naraščajočega trebuščka.

Na tihem se morebiti res ne veseli znakov staranja, a tega navzven nikoli ne pokaže. In ne hodi naokoli z nategnjenim obrazom, kot številni njegovi kolegi, ki so mnogo pogostejše pri plastičnih kirurških kot pri revmatologih. Connery strastno igra golf in uživa v vsem, kar počne, snema filme, ki so mu pri srcu, potuje, se drži s prijatelji in družino, se včasih poda v diskreten skok čez plot, si privoščijo viski z vonjem škotskih planin.

Leta 1989 je Seana Conneryja ameriška revija People razglasila za najbolj seksi moškega in on je v šali dejal, da pozna mnogo moških, ki ostanejo vedno seksi, denimo Jezus Kristus. O sebi ni mnogo govoril, to, da ženske privlači, pa ve že dolgo. »Če sem iskren, moram povedati, da sem prvo seksualno izkušnjo doživel med drugo svetovno vojno, ko sem bil star 14 let in me je pobrala neka gospa iz Teritorialne obrambe. Komajda sem verjel, da me je doletela takšna 'sreča', saj se sploh nisem trudil ali kaj podobnega načrtoval,« pravi zapeljivi Škot.

Tudi 48 let kasneje je igralec v polni formi. Očitno ga srečna zvezda ne zapušča, ženske ga še vedno enako vroče obožujejo, četudi je že krepko v zrelih letih, brez las in ne glede na to, da je pogumno prekinil serijo filmov o slavnem angleškem agentu Jamesu Bondu. Njegov videz se je sicer močno spremenil,

a njegova privlačnost pravzaprav ni v zunanjem videzu. Connery je človek prakse, športnik, borec, ki življenje živi. In snema, po tri, štiri filme s podobno tematiko. Tačas prihaja na ameriška platna film Rising Sun, v katerem igra skupaj z Wesley Snipesom kot L. A. P. D. detektiv, pripravlja pa se na Dobrega človeka v Afriki, adaptacijo satiričnega romana Williama Boyda.

Priznava, da so mu pri srcu mirne vode, v katere je zaja-

drala njegova kariera. Ko je sklenil dokončno prekiniti z Bondom, dve leti ni delal, razočaran nad neuspehom zadnjega filma iz vohunskega niza Nikoli ne reči ne, v katerega je vložil ogromno naporov, učinka pa ni bilo pravega. Pred kamere se je vrnil leta 1986 s filmom Highlanderjem, v katerem so že očitne njegove spremenjene ambicije in želja, da kariero usmeri drugam. Leto kasneje dobiva za vlogo v filmu Nedotakljivi oskarja in s tem polnim zadetkom potrdilo o pravilnem izboru. V zrelih letih je z lastnimi napor in zaupanjem vase avtoritativni človek v polnem pomenu te besede.

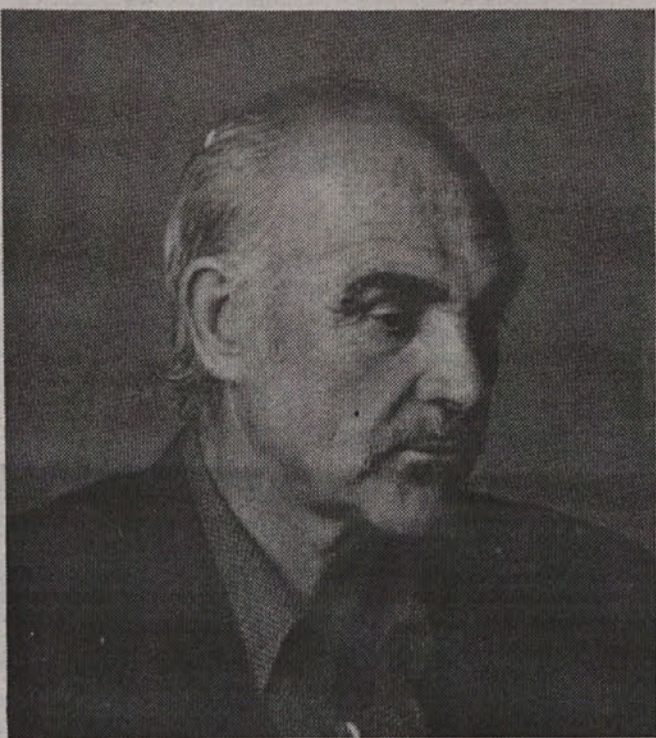
Njegovi prijatelji pravijo, da je ta drugi igralski vzpon manj spremenil samega

igralca, kot je spremenil njegovo občinstvo, ki je zelo hitro doumelo, kako velik igralec Connery pravzaprav je. Vselej je bil bleščeč igralec, a publika je to spoznala deset, petnajst let kasneje. Je eden redkih, ki zna in zmora kvaliteto lastnega življenja prenesti na film, ima neverjetno energijo in tako dobrodošlo karizmatičnost.

Toleranca pa ni ravno njegova močna stran. Ne zna se sprijazniti z ljudmi, ki ne opravljajo svojih dolžnosti in se ne potrudijo, da bi tisto, kar počno, opravili kar najbolje zmorejo, kot to počne on. Menda je edini igralec, ki nima svojega agenta, ki sam podpisuje pogodbe in organizira potovanja. Brez zadrege se potepa po londonskih ulicah, ne duha ne sluha o telesnih stražarjih, sam vozi 16 let stari Mercedes.

Pred dvema letoma je neka televizijska novinarka na vsak način hotela od njega slišati, da ni nič hudega udariti žensko. Pojasnil ji je, da udarec pač ni tisto najhujše, precej bolj hudo je duševno mučenje. Priznava, da je morebiti moški šovinist, vendar klasičnem smislu, rad igra golf v moški družbi in ceni klube, ki niso dostopne ženskam. Ne beži od žensk, vendar ima rad tihe in nežne. Poročen je bil z igralko Dianom Cilento, s katero ima sina Jazona, ki je prav tako igralec, drugo soprogo, sliškarko Micheline pa je spoznal leta 1970 med igranjem golfa. Še vedno sta skupaj, saj zna prenašati njegove muhe.

Po manjši kreativni in zdravstveni krizi, sumili so na težje obolenje grla, je igralec spet zdrav, poln moči razmišlja o vrnitvi v gledališče.

ODPOVEDANA POROKA

Donald Trump in Marla Maples sta pred dvema mesecema objavila, da bosta postala starša. Ob tem naj bi se poročila v Atlantic Citiju v kazino »Taj Mahal«, vendar je poroka odpovedana. Zakaj? Velikega bogataša je izučila ločitev od nekdanje soproge Ivane, matere treh njegovih otrok, ki ji je ob tej priložnosti moral izplačati 25 milijonov dolarjev in zapustiti številne nepremičnine. Pred poroko z Marlo se je želel obvarovati s pogodbo, ki je predvidevala, da ji v primeru, če ostane z njim poročena vsaj deset let, kolikor je bila tudi Ivana, ob morebitni ločitvi pripada 25 milijonov dolarjev. Tridesetletna Marla se z Donaldovim predlogom ni strinjala: »Kot da bi me želel najeti za dobo desetih let, medtem ko nameravam jaz z njim preživeti preostanek mojega življenja.

PACINOV ŠKANDAL

Al Pacino si je na snemanju svojega novega filma »Carlito's Way« omissil škandal, ki je pritegnil veliko radovednežev, njegovo razmerje z Lyndall Hobbs pa ogrozil. Namreč, Al je s partnerko Penelope Ann Miller na snemanju med premori odhajal v garderobo, kamor sta se zaklenila in izobesila napis: »Ne motite«. Namesto filmskih dialogov, torej vaj, so prisotni slišali hihitanje, šepetanje in vzdih, kar je nemudoma izvedelo tudi Alogo dekle. Ob priložnosti je prihrumela na snemanje in ga spravila v neroden položaj. Razplet še pričakujejo.

BARBRA STREISAND

IGRALKA ŽELI MED POLITIKE

Po Clintonovi vselitvi v Belo hišo je v prestolnici ZDA zelo živahno. Kot da se je tjakaj preselil ves svet show biznisa. Nekega večera se je na sprejemu okoli predsedniškega in podpredsedniškega parov zbrala slavna družina, najučinkoviteje pa je vanjo prikorakala Barbra Streisand, urejena, razpoložena, popolna v belem satenu, z izžarevanjem, zaradi katere so vsi zastali.

Gledali so njo, kraljico večera, ki z 51 leti z bruklinskim poreklom brez diplome ali kakšne končane šole kot dokaza svoje strokovnosti obvladuje mondeni svet politikov in mogočnejšev.

Barbra ima za seboj več

velikih ljubezni, med njenimi izvoljenci so bili Elliot Gould, Jon Peters, Don Johnson, danes pa so očitno njena ljubezen ključni nacionalni državni interesi. Ona je v Washingtonu najpomembnejša filmska zvezda, kar spričo

njenega bogastva ocenjena na 100 milijonov dolarjev ni nič nenavadnega. Hkrati je polna ambicij, vztrajnosti in življenjske energije. Njeni dnevi so natrpani s sestanki in dogovori, srečuje se z Janet Reno, z generalom Powellom, senatorji, politiki. Radovedneži se vse pogostejše sprašujejo, ali ima igralka res namen, da se preseli v Washington, ali pa gre spet za kakšno njeno modno muho.

Ženska, ki ima več, kot si drugi sploh lahko zamišljajo, ženska, ki se ni voljna do konca življenja navezati na enega moškega in si jih jemlje po mili volji in z zrelo lahkotnostjo, ženska z odraslim sinom, za katerega je dobro poskrbela, bi prav lahko krenila po politični poti. Morebiti bo celo uspela, četudi v konzervativnih ameriških krogih ženskam ni lahko, naj so še tako talentirane, bogate in močne. Toliko prej, ker je prebrisani Barbra uspelo ohraniti naklonjenost predsednika Clintona, ne da bi pri tem izgubila Hillary. Dejstvo je, da ima igralka v sebi posebno moč, ki se ji predsednik ne more upirati, kot se tudi niso mogli njegovi številni predhodniki, na primer legendarni John Kennedy.

Kakšni so njeni motivi? Morda nikoli pozabljen spomin na siromaštvo v mladosti, ki se je globoko zarežalo v njeno srce. Danes je zrela in v polni zavesti svojih moči. Spremenila se je, postala razumevajoča in pristrčna v odnosih do ljudi. Vselej pa je na njej nekaj novega in očarljivega.

SPOTIKLJIVO POČETJE

Lepotica iz »Top Guna« in »Priče« Kelly McGillis je svojega soproga javno poimenovala kot »lažnivca, prevranta in smeti« — zatem ko so ga aretirali zaradi poskusa nadlegovanja prostitutke, kar se je pripetilo pet dni potem, ko je Kelly rodila njunega drugega otroka. Fred je imel veliko smolo, ko je nekaj blokov od svoje družinske hiše v Key Westu na Floridi poskušal odpeljati v hotel prostitutko, ki pa je bila policistka na posebni nalogi. Iz zapore so ga izpustili, namesto da bi dva meseca odsedel, je plačal kazeno v višini petsto dolarjev. Njegova soproga je bila zgrožena in osramočena, vendar pravi, da ločitve ne bo zahtevala, »ker ima s tem neumnežem dva otroke«.

NEW YORK, NEW YORK

MESTO VEČNE ZABAVE

V New Yorku prekleto trdo delajo, a tudi lahko živijo. Za New Yorkčane je pomembna – kot piše James Brady – srečna ura po končanem delu. Veliko jim pomeni pozna pljača po polnoči in to, da ima njihovo življenje tisoč različic.

5. decembra 1933 so ZDA odpravile zakon o prepovedi in zopet legalizirale uživanje alkohola. Ob pomembnosti tega dneva so v mestu New York mobilizirali devetnajst tisoč policistov, da bi zagotovili mir in red. Žgane pijače so vozili v bare in hotele v spremstvu oboroženih mož. Na Times Squeru se je zbralo sto tisoč ljudi, da bi zalili konec strašne suše. Na ta večer se je v mestu New York pričela Cocktail – Party (koktajl zabava), ki še vedno traja.

Da me ne bi napačno razumeli: v tem mestu prekleto trdo delajo. V New Yorku so usmerjeni k uspehu. Popoldansko kosilo je delo, kjer zaužijejo kosilo kar mimogrede. V Parizu ali Rimu zapravljajo dragocen čas pri obilnih kosilih, v Londonu zapirajo pisarne opoldne na minuto točno, kajti tudi šefi ne bi radi zamudili poteg Kenta ali Surryja. Na Manhattnu pa so nebotičniki tudi zvečer po sedmi uri še dolgo razsvetljeni in luči v nobenem primeru ne svetijo čistilcam, temveč mnogim možem, ki so tudi tako pozno na njihovem maratonskem teku k uspehu.

Nihče se torej ne bo čudil, če bo v baru »River Cafe« v Brooklynu pri sosednji mizi srečal Normana Mailerja ali Woody Alena ali bo v »Le Madrigal« na 53 rd Street sedel poleg Irwina Showa, kadar bo z založnikom zapil svojo novo knjigo. Proslavljanja so v mestu New York kot ulični tatovi. Povsod mora računati z njimi.

»Hot Spot« v Village

Manhattan je tudi glavno mesto diskotek. To je še vedno, čeprav je že skoraj polovica new yorškega disco – menedžmenta v kehi. »Studio 54«, je poleg svojih lastnikov v zaporu izgubil tudi svojo licenco za prodajo alkoholnih pijač. »Bonds International« in »New York, New York«, in njihovi menedžerji, pa so prišli na zatožno klop zaradi goljufij in utaje davkov. V manj robustnih mestih bi to zadoščalo, da bi diskoteke sploh zaprli.

V New Yorku pa prosperirajo »Magique«, »Xenon« in »Regines«, popolnoma neovirano. K naslednji točki zabavnega programa v mestu spada tudi nekaj nesmrtnih. Eden med njimi je prav

pivanje in pogovarjanje sta zanje veliko pomembnejša. Govorijo o ljubezni in denarju in pijejo, da lahko govorijo. In idealen kraj zato je bar. Nič čudnega torej, da jih je v mestu New York reci in piši kar petindvajset tisoč. Med najboljše na svetu skoraj zagotovo spada bar »21«, kjer je shajališče pomembnih poslovnežev. Dame brez spremstva, ki vodstvu podjetja niso poznane, preprosto odslovijo. Bar »21« je že zmeraj bil favorit gospode Kennedy. Ted Kennedy je bil tukaj prav tako redni gost, modni oblikovalec Ralph La-

uren pa ima tukaj tako rekoč svojo glavno bivališče.

V oddaljenosti kakšnih štiriideset blokov, na Second Avenue, je »Elaines«, nekoliko bolj ubožen bar, za katerega nihče prav ne ve, kako je postal slaven. Nekoč so tukaj odslovili Normana Mailerja, ker je na željo dame, v spremstvu katere je bil, osebno odvil žarnico, ker jo je motila. Tudi Caroline Kennedy je z njenimi mladimi prijatelji v »Elaines« prav tako redna gostja, kot Woody Allen, Valentino, Yves Saint – Laurent in Ungaro imajo pijačo pri »Elains« očitno za obvezne vaje, podobno kot Big Shotsi med new yorškimi literati.

Obiskovalci gledališča pa gredo v prijeten »Blue bar« na 44 th Street ali k »Sardis«, ki je v centru brodevske četrti. Dining – Room v kleti je oder s tradicijo. Tam stojijo po premieri gostje in obsipavajo zvezde z ovacijami, ko spustijo za sabo zadnji zastor.

Tisoč dolarjev vstopnine

Mnogo ekskluzivnega pa se dogaja tudi v velikih mestnih muzejih, v katerih prireajo ene izmed najsijajnejših zabav Manhattna. Ena izmed prominentnih organizatorjev teh žlahtnih praznovanj je Diana Vreeland, ki je bila dolgo urednica modne revije »Vogue«, priložnostno pa tudi Jackie Onassis, Nancy Kissinger, Happy Rockefeller in diamantna multimilionarka Jane Engelhard, kot drugi visoki karati, ki vabijo k »majhnim slavljem« in običajno vsakemu obiskovalcu za vstopnino poberejo tisoč dolarjev in potem služijo kakršnemukoli dobremu namenu.

V šestdesetih letih so cveteli vzdolž First, Second in Third Avenue »Singl bars« (posamezni bari). Večina od njih se je medtem začela ukvarjati z novo modo, njihovi gostilničarji pa z goljufijami. Seveda pa je za vsakim barom, ki so ga zaprli, vzcvetel novi. Pred najbolj popularnimi so vsak petek zvečer bile dolgo vrste mladih fantov in deklet, ki so upali, medtem ko so flirtali in si izmenjavali telefonske številke, da bodo lahko vstopili.

Sen New York jih uniči

Seveda pa moramo povedati tudi o Times Square, o prav tako grešnih kot občasno nevarnih kvadratnih metrih, kjer ponujajo zabavo,

ki jo povsod po svetu dobiš za denar. Končno pa je ravno to tudi New York ponoči. Tudi West Street, ki meji na Hudson River, spada zraven, kjer so usnjeni bari shajališče homoseksualcev pravi »Live Sex Show« (predstava v živo). Kdor se po polnoči tukaj še spreha, je ali neumnež ali mazohist v pravem pomenu besede.

In zloglasen »Minnesota Strip«, ki prav tako spada k New Yorku ponoči, je tisti kosček Eight Avenue, kjer štirinajstletnice, povečini blondine, ranljivo ljubko iščejo svoje odjemalce. Po-

begnile so svojim vzornim staršem skandinavskega ali nemškega porekla v državi Minnesota in sedaj iščejo, kar vsak v New Yorku išče – uspeh. In ne mine niti teden, ko najdejo katero izmed deklet grozljivo pretepeno; in zopet kakšen »zaščitnik« z njo ni bil zadovoljen.

Le dve miljii od tragedije »Minnesota Strip« pa mesto New York blešči najsvetleje. V razkošnih stanovanjih Broome Astor ali v apartmaju Diane von Fuerstenberg, ki sije kot svetleča krona čez Central Park in je pogosto prizorišče najbolj finih ljudi. Tukaj je New York resnično »šik« in doma. Kdor tukaj streže ali je postrežen, je uspel in ni mu več treba dvomiti v uspeh. Če pa se resnično zabavajo bolje kot ostali milijoni New Yorkčanov, ki v barih njihove sosesčine zaključijo dan, pa se še ne ve.

Sicer pa je vseh petindvajset tisoč barov odprtih do četrte ure jutraj. New Yorkčani pravijo, da je to ravno dovolj za mesto, v katerem pred pivanjem in pogovarjanjem trdo delajo, kot v tem mestu. In naslednji večer se bo popivanje in pogovarjanje nadaljevalo – Cocktail – Party, ki se nikoli ne konča.

Prevod po reviji GEO
SPECIAL
Pripravila Nina Mom

AVTOMATSKA PARKIRNA HIŠA

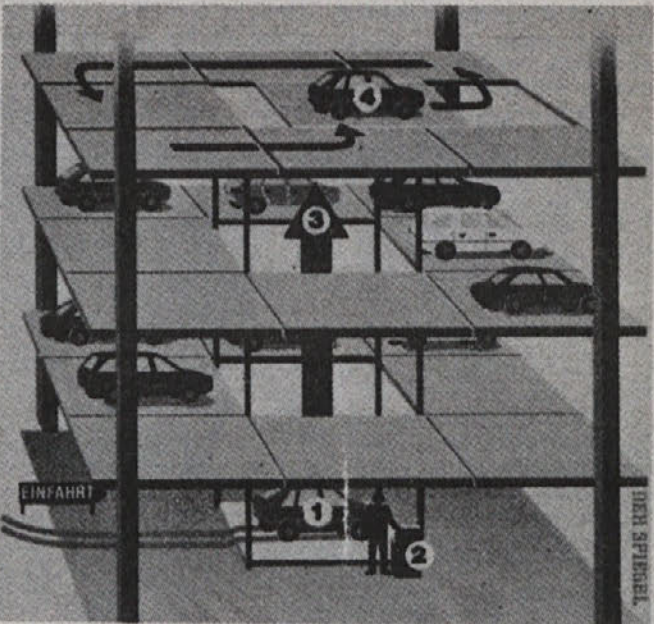
V britanskem Plymouthu ta čas gradijo avtomatsko parkirno hišo, kjer ne bo več zapletene vožnje avtomobilov navzgor in navzdol, pa tudi ne tesnega parkiranja vsepovprek, ob tem pa bo še varna pred tatovi. Računalniško voden parkirni sistem predvideva za vsakih osem parkirišč dvigalo.

Voznik bo zapeljal svoj avtomobil na ploščad dvigala (1), zaklenil vozilo, vtikal datum svojega rojstva v računalniški terminal in prejel svoj kodni parkirni listič (2). Centralni računalnik mu bo poiskal prosto parkirno mesto in poslal dvigalo v ustrezno nadstropje (3).

Okoli dvigala se na tračnicah nahajajo grupirane ploščadi, ki jih okoli jaška dvigala lahko premikajo. Ko želimo avtomobil nazaj, rotirajo ploščadi tako dolgo, dokler zeleno vozilo zopet ni na dvigni ploščadi (4). Prototip te parkirne hiše v Plymouthu razpolaga le z nekaj več kot šestnajstimi parkirišči in dvema dvigalom.

Projekt, ki zajema 820 avtomobilov in dvajset dvigal, so že naročili. Zgradbo, ki lahko shaja z veliko manj nadstropji kot običajne parkirne hiše, bodo nadzirale video in infra rdeče kamere.

Po reviji Der Spiegel
prevedla Nina Mom

Po tolikem delu in še zlasti v umetno klimatiziranih pisarnah je žeja kar naravna. Mnogi tako pijejo toliko, kot delajo. In vsak večer se Cocktail Party nadaljuje.

Na New Yorkčane slavnosti ljudje ne napravijo vtisa. Drugače kot v mnogih evropskih velemedstih ali tudi na Zahodni obali v Los Angelesu, se lahko prominenca v New Yorku giblje skoraj neopazno. Jackie Onassis se lahko udeleži dobrodelnega bazarja v knjižnici, ne da bi ji težili rokavničarji s fotografii ali lovci na podpise. Nihče se ne bo ozrl za njo. Michail Baryschnikov je špagete v neki restavraciji v Second Avenue, pa kaj potem? To je bil tudi eden izmed vzrokov, da je reven John Lennon živel tukaj, kajti na Manhattnu, kot je ugotovil, so upoštevali njegovo privatno življenje drugače kot v Londonu.

gotovo Bobby Short. Vitek, eleganten črnc, ki vsak večer igra na klavir v »Carlyle Hotel«, in prepeva stare Gershwinove pesmi. Obe večerni predstavi trubadurja Shorta sta vedno razprodani. Njegova publika pa je pisana množica mladih študentov, ki gledajo na njegovo glasbo kot relikvijo preteklih časov, in dame ter gospodje establišmenta, ki so v času njenih zvokov odraščali. Short ne igra na klavir, temveč tolče po tipkah z veselimi navdušenjem, s svojimi toni preglaša celo ropotanje posode in glasove gostov, dokler ves prostor ne molči spoštljivo in je prevzet le še od njegove glasbe.

V nekem drugem prostoru polbog, Woody Allen, postavlja na ogled svojo mavrično osebnost v restavraciji »Michaels Pub«. Potem se Woody, ki učinkuje prej introvertirano in plašno, pridruži

majhnemu Jazz Bancu na galeriji restavracije in še kar za silo igra na klarinet. Priporočajo rezervacije miz, seveda pa lahko preprosto kar stojte ob točilnici naročimo pijačo in poslušamo Woodieja jazz. Kadar mu njegovi navdušenci v odmoru težijo, upre pogled v tla in nerazumljivo šepeta na njihovo pretirano laskanje.

In ko potem zopet nadaljuje z glasbo, je čisto drugačen; je družaben človek, ki si je na jasnem s seboj in ničesar nima več skupnega z mučnim igralcem, kot ga poznamo iz filmov. Na koncu Greenwich Village je v restavraciji »Cookery« ob univerzitetnem mestu svoj čas prepevala znana črnska pevka Alberta Hunter. Alberta je bila neke vrste glasbena kulturna figura in je spadala k pevkam jazz in bluesa.

New York pa v resnici vendarje ni glasbeno mesto. Po-

UMRL JE JOSIP GRIGUREVIĆ MAKS, NEUSPEŠEN
ATENTATOR NA TITA

KROKAR Z BIOLOŠKIM OROŽJEM

V Moskvi je umrl Josip Grigurević, v katerega sta svojčas Stalin in Berija polagala velike upe, da bo likvidiral Josipa Broza Tita. Pokopali so ga svečano, kakor se spodobi za uglednega zgodovinarja in akademika. »Izvestija« so 5. junija objavile daljši nekrolog, hitro po pokopu pa se je iz odprtih arhivov KGB izvedelo, da je bil Grigurević eden najspodobnejših sovjetskih obveščevalcev, ki mu je Kremlj v petdesetih letih namenil delikatno vlogo glavnega atentatorja na tvorca druge Jugoslavije.

Kot tajni agent je pod imenom »Maks« koncem tridesetih let poslan v Kostariko, kjer si je pridobil državljanstvo. Kot latinskoameriški državljani je sodeloval v organizaciji neuspešnega atentata na Trockega leta 1940 v Mehiki.

Berija, šef zloglasne kremljske tajne policije, in Sergej Ignjatov, sovjetski minister državne varnosti, sta se znova spomnila »prostega strelca« Maksa, ko je Stalin 1950. leta od njiju zahteval brezpogojno likvidacijo »odpadnika« Josipa Broza Tita. Atentat naj bi bil izveden takoj, da ne bi bilo mogoče dokazati vmešanosti Moskve. Operacija likvidacije Tita je dobila tajno ime »Krokar«. Po scenariju se je Grigurević nastanil v Italiji s potnim listom Kostarike in uspel osvojiti zaupanje južnoame-

skal Jugoslavijo, so Berija in njegovi strokovnjaki za umore izdelali več scenarijev, po katerih naj bi bil Maksov atentat na Tita uspešen. V Kremli je sprejeta odločitev, da se Tita usmrti z bakteriološkim orožjem.

Po prvi različici je Grigure-

udejanila za časa Titovega obiska v Londonu spomladi 1953. leta. Maks je dobil nalogo, da izkoristi svoj službeni položaj in prijateljske odnose z jugoslovanskim ambasadorjem v Angliji Vladimirjem Velebitom, ki bi mu rezerviral »vstopnico« na londonski sprejem v čast Titu. S pištolo z dušilcem naj bi ubil jugoslovanskega predsednika, vrzel solzivec, kar bi mu omogočilo odhod iz dvorane.

Tretja različica je predvidevala, da bi Maks napravil atentat na Tita z bakteriološkim orožjem na nekem od banketov v Beogradu. Razen teh treh načinov atentata, je bil izdelan tudi četrti. Maks naj bi preko nekega kostariškega predstavnika predal Titu dragoceni dar v škatli. Ko bi jo odprl, bi se avtomatsko aktiviralo širjenje smrtonosnih bakterij.

Niti ena od štirih različic atentata pa ni bila uresničena. Po Stalinovi smrti je Berija, prestrašen s Hruščovom, ukazal, naj se operacija »Krokar« zaustavi.

Sovražnika do smrti: Tito in Stalin

riških diplomatov, posebej biznismenov iz Kostarike, ki so občasno prihajali v Rim. Tako je Grigurević postal izredni ambasador Kostarike in hkrati ambasador za Jugoslavijo.

Ko je Grigurević leta 1952 kot ambasador dvakrat obi-

vil dobil nalogo, da si izbori sprejem pri Titu. Pod obleko naj bi imel skrit mehanizem za izpuščanje večje količine bakterij »pljučne kuge«, ki bi hitro usmrtila Tita in vse prisotne. Maks naj bi bil predhodno cepljen.

Druge varianta bi se naj

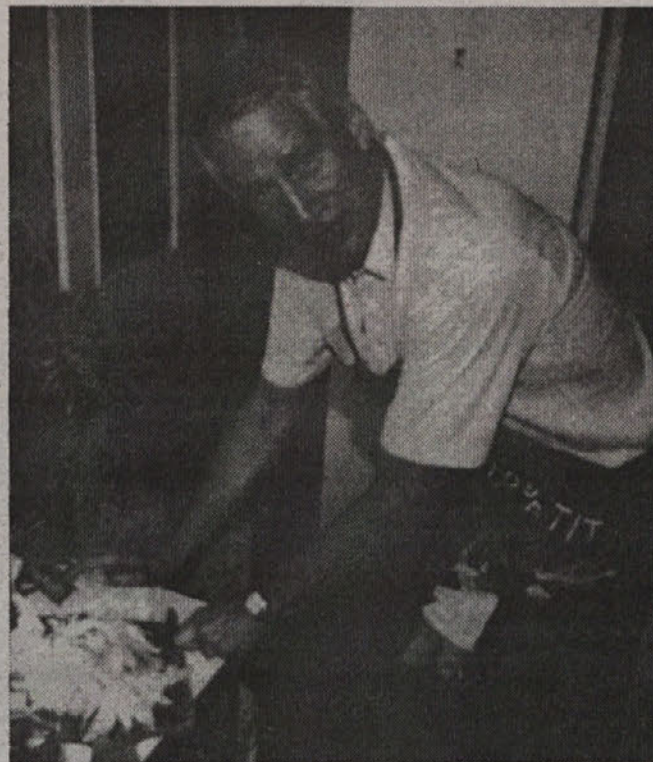
KDO JE MARCUS WOLF

PREMETENI VOHUN

O njem bi lahko pisali knjige, vrsto let je za nos vlekel predsednike vlad, poslance, uradnike, cele države. Marcus Wolf, imenovali so ga tudi Misha, Magnus ali Marius je bil devetindvajset let vsemogočni vohun vohunske organizacije nekdanje Nemške demokratične republike, maja pa se je na sodišču v Duesseldorfu zoper njega postopek zaradi izdaje državnih skrivnosti.

Nemškemu pravosodju se je predal sam septembra 1991 po razpadu države, kiji je tako prebrisano služil. Po devetih dneh v preiskovalnem zaporu so mu dovolili, ni tajnik Guenter Guillaume vzhodnonemški vohun.

Marcus Wolf je slepil in speljeval na napačno sled celotno administracijo tedanje Zvezne republike Nemči-

da se brani s prostosti. Poznavalci močno dvomijo, da bo legendarni Misha kadarkoli kaznovan za svoje vohunstvo, četudi je ohranjal in odstavil z oblasti najvišje politike.

Ta sodobni supervohun je s svojimi agenti dosegel, da je na primer socialdemokratski kancler Zahodne Nemčije Willy Brandt leta 1972 ostal na oblasti, čeprav mu je šlo za nohte. Demokrščanskemu poslancu Juliusu Steinerju so preprečili, da bi glasoval za nezaupnico. Wolf je bil namreč zaradi njegove vzhodne politike na Brandtovi strani. Dve leti zatem je Brandt odstopil, potem ko se je razkrilo, da je njegov oseb-

je. Toda sodišču je postavil neprijetno vprašanje, katero državo je pravzaprav izdal, on se mora zagovarjati na sodišču, medtem ko njegov nekdanji kolega Klas Kinkel opravlja dolžnost zunanjega ministra Nemčije.

Se bolj neprijetno je tisto, kar bi Wolf lahko povedal in kar ima najverjetneje skrbno shranjeno v kakšnem zanesljivem skrivališču ali v trezorju. Ko je leta 1991 prišel v Nemčijo, je zagrozil z objavo škandalov iz svojih arhivov, kjer so popisana skrivna dejanja zahodnonemške obveščevalne službe. Mnogi so se tresli, nemško ustavno sodišče pa že od julija 1991 razmišlja, kaj naj storijo z Marcusom Wolfom.

GROZI TUDI V BOLGARSKI NUKLEARKI KOZLODUJ ENAKA
KATASTROFA KOT V ČRNOBILU

NUKLEARKA RAZPADA

Svet se še prav dobro spominja črnobilске katastrofe, tistega lepega in v rasti bujnega prvega maja, ko je bilo ozračje sveže in čisto, nenadoma pa je v blago ravnovesje udarila vest, da z vseh koncev preži sevanje, nevarno zračenje, ki se je po Evropi razširilo zaradi okvare atomske elektrarne v daljnem sovjetskem Černobilu. Vendar takšnih nevarnosti v bližnji in daljni okolici preži še mnogo, malokatera nuklearka pa je bolj zlovesča, kot tista v bolgarskem Kozloduju, kraju dvesto kilometrov severno od glavnega bolgarskega mesta Sofija na desnem bregu Donave.

Bolgari se potencialne in dejanske nevarnosti zavedajo že več let. Poklicali so strokovnjake Mednarodne agencije za atomsko energijo (IAEA) in ti so v resnici vzeli pod mikroskop delovanje vseh štirih reaktorjev in presodili, kakšne nesreče se lahko primerijo. Sodba je bila nedvoumna. Nuklearka razpada, niti eden od štirih reaktorjev ni zaščiten s kupolo, zaščitnim plaščem, ki v primeru nesreče prepreči širjenje radiacije.

Bolgarska oblast je vsake toliko časa ustavljala posa-

mezne bloke in pojasnjevala javnosti, da opravljajo potrebne remonte. Vendar ji domača in še manj tuja javnost ne verjame. Svet je seznanjen z nenehnimi napakami, Bolgari pa se odkrito bojijo tempirane bombe iz Kozloduja.

V Bolgariji je šest jedrskih elektrarn ali blokov uvoženih iz nekdanje Sovjetske zveze. Dva nova reaktorja z močjo po tisoč megavatov so montirali v osemdesetih letih, med katerima je prvi pričel z obratovanjem leta 1987. Ta dva nista problematična, pač

pa so sporni tisti štirje iz sedemdesetih let z močjo 440 megavatov, istega tipa kot centrala bivše Nemške demokratične republike ob Baltiku, ki jo je kasneje bonški minister za varstvo okolja Klaus Toepfer dal zapreti.

Osnovne pomanjkljivosti teh reaktorjev so v njihovem dolgotrajnem hlajenju po morebitni nesreči, pretankem zaščitnem plašču, v slabi zaščiti pred požarom, nezadostnem nadzoru, zastareli tehniki in, kar je najbolj nevarno, popolnoma brez zaščite so pred morebitnimi letalskimi nesrečami ali potresi. Prav Kozloduj pa leži na izrazito potresnem območju.

Zaradi vznemirjenja zahodnoevropskih in balkanskih držav so v Bolgariji ustavili prvi in drugi reaktor, a konec lanskega leta so drugega spet spustili v pogon. Pokvaril se je tudi eden od obeh novejših reaktorjev, ki

so ga morali dati v remont, kljub temu pa bolgarski strokovnjaki trdijo, da lahko nuklearka brez nevarnosti obratuje še dvajset ali trideset let, s čimer pa se zahodni eksperti niti naključno ne strinjajo. Menijo, da bi morali do leta 1995 vse reaktorje v nuklearki Kozlodujev zapreti, saj njihovo obratovanje postaja prava ruska ruleta.

Bolgari iz več razlogov ne popuščajo, v ospredju pa je seveda ekonomski vidik. Kozlodujev daje skoraj polovico celotne bolgarske električne energije.

ŽENA MU JE ODSEKALA PENIS

Policijski viri trdijo, da je neka ženska v Manassasu s kuhinjskim nožem odrezala možu penis, po tistem, ko naj bi jo posilil. Devetindvajsetletni možak se nahaja v bolnišnici, njegovo zdravstveno stanje je zadovoljivo, zdravniki pa so mu uspeli njegov moški ponos spet vrniti na pravo mesto.

Ženo so obtožili za težko telesno poškodbo, ker pa moža tačas ne morejo zaslišati, ni vložena obtožnica za posilstvo.

Zakonski par je imel po navedbi tožilca v zakonu precej velike težave. Po posilstvu je mož zaspal, žena je odšla v kuhinjo, vzela nož in mu odsekala dve tretjini penisa. Zgodaj zjutraj je pohitel v bolnišnico, policija pa na njegov dom, da bi tam našla preostanek uda. Ni ga bilo, tedaj je iz telefonske govorilnice telefonirala žena, povedala za posilstvo in pojasnila, da je v paniki pobegnila. Penis je vzela s seboj in ga vrgla iz avta na nekem križišču. Policaji so ga našli, spravili v led in ga nemudoma pripeljali v bolnišnico, kjer so ga po zapleteni operaciji po devetih urah vrnili lastniku.

KUVAJT

FRIZERJI BREZ SLUŽBE

Prav kmalu bodo v Kuvajtu frizerji očitno ostali brez službe. Tam bo namreč v teh dneh stopil v veljavo zakon, ki po islamskih zakonih prepoveduje moškim, da bi oblikovali ženske pričeske. Kazni bodo zelo stroge in oblast bo neusmiljeno zaprla vse

salone, v katerih ne bodo spoštovali odredbe.

Prepoved je posledica odločitve Ministrstva za islamska vprašanja, ki je menilo, da je proti verskim pravilom, če se moški dotikajo žensk, ki niso njihove zakonite žene. Frizerjem so dali pol leta

časa, da si najdejo drugo zaposlitev. Frizerji seveda ogorčeno ugovarjajo, saj si mnogi med njimi s tem poklicem že desetletja služijo kruh. Oblast je mnenja, da bo s to prepovedjo prizadeta le kakšna desetina frizerskih salonov.

STOPITE BLIŽE, SLOVENSKI VOJAKI

OSAMLJENA ZVEZDA

Pred kratkim so na dražbi v londonskem Sothebyju prodali spet nekaj za navdušene zbiralce. Znesek za pisma slavne, a nedvomno zelo osamljene filmske zvezde, so kolekcionarji dvignili na 26.450 funtov ali okoli 40.000 dolarjev. Pisma je kupil petičnež s Floride, ki je Greto Garbo poznal več kot štirideset let.

Vseh 66 pisem, ki jih je Garbo med leti 1932 in 1973 pisala igralki in pisateljici poljskega porekla Salki Steuermann Viertel, je otožne vsebine. »Žalostno je biti sam, včasih pa je še težje biti s kom drugim,« piše božanska Greta. Nekatera pisma so dolga tudi po sedem strani in razkrivajo veliko osamljenost zvezde, ki je v visoki starosti umrla pred tremi leti. »Zgubila sem se v puščavi, se zaprla pred svetom, ker ne želim, da bi kdo vedel, kje sem. Ves čas sem utrujena, življenje je enolično, saj si sploh nič več ne želim,« je pisala prijateljici.

Na isti dražbi so za 5750 funtov (približno 8700 dolarjev) prodali steznik, ki ga je v filmu Avtobusna postaja

nosila Marilyn Monroe, strojnica, s katero je Sean Connery kot James Bond rokoval v filmu Goldfinger, pa je dosegla ceno 4600 funtov ali 6900 dolarjev.

SPET NESSIE

Pred nekaj dnevi naj bi nek mlad škotski par v jezeru Loch Ness spet videl legendarni čudež, skrivnostno bitje, za katerega pravijo, da domuje v globinah jezera.

Ženska je izjavila, da sta ona in njen fant opazovala bitje s psevdonomom Nessie in to deset minut, preden se je potopilo v globino. »Nenadoma sem opazila, da se iz vode dvigata glava in vrat živali, ki je bila podobna žirafi.

Bilo je to le sedem metrov od obale in čisto blizu naju,« je dejala dekle. »Gledala sva, kako plava, oklevala je, stegovala in krčila vrat. Bila je

svetlo rjave barve. Natančno sva jo videla.«

Od tridesetih let našega stoletja je na tisoče ljudi trdilo, da so videli Nessie, na obalo jezera pa v upanju, da bo vsaj za trenutek ugledalo veliko skrivnost, dre po pol milijona turistov. Mnogi so skušali bitje fotografirati, a vselej se je izkazalo, da gre za nekaj drugega, za čoln, za deblo in v enem od primerov za poginjenega konja, ki ga je voda nosila po gladini.

HOROSKOP

Oven 21. 3. – 20. 4.

Vseh načrtov v prihajajočem obdobju ne boste mogli uresničiti, najvažnejše skušajte nekoliko odložiti in počakajte na primernejši čas. Aktivnosti, povezane z učenjem, dogovori ali potovanji, bodo zadovoljujoče. Zanesite se na preizkušene rešitve. Srečne številke: 2, 6, 7, 12, 23.

Bik 21. 4. – 20. 5.

V zasebnem življenju boste doživljali razcvet, tudi na poslovnem področju se vam bo uspelo izogniti vsem večjim težavam, če odmislimo nekaj manjših finančnih zagat, ki pa ne bodo trajne. Bolj se boste posvetili družabnemu življenju. Srečne številke: 3, 5, 9, 10, 25.

Dvojčka 21. 5. – 21. 6.

Vaše razpoloženje bo spremenljivo, nihali boste med zadovoljstvom in občasno nervozno. V intimnem življenju pa pozor, nikakor se ne prenačajte in ne dopustite, da stvari dozorijo. V službi boste preobremenjeni, zato malo izprežite. Srečne številke: 1, 7, 8, 13, 28.

Rak 22. 6. – 22. 7.

Vladavina vašega znamenja vam prinaša veliko dobrega, vendar pakljub temu vajeti ne smete izpustiti iz rok. Prezgodaj se ne veselite, saj boste na pozitiven razplet dogodkov morali počakati še vsaj nekaj časa. S prijatelji se boste dobro razumeli. Srečne številke: 5, 7, 8, 15, 20.

Lev 23. 7. – 23. 8.

Pred vami je neugoden teden, v katerem se lahko zgodi, da vas bodo pestile zdravstvene težave, preveliki napori na delovnem mestu in pretirano obremenjevanje. Tudi v ljubezni ne bo vse idealno, s tem se morate čimprej sprijazniti. Razumno naprej. Srečne številke: 1, 6, 8, 16, 29.

Devica 24. 8. – 23. 9.

Lažje boste zadihali, saj bodo določene napetosti, ki so vas dalj časa obremenjevale ostale za vaši-

Tehtnica 24. 9. – 23. 10.

Če ste že zaposleni ali še študirate, bodo naslednji dnevi za vas velika obremenitev. Zastavili ste si visoke cilje, za katere boste prisiljeni marsikaj tudi žrtvovati. Pazite na zdravje in prehrano. Ne obremenjujete se s težavami v ljubezni. Srečne številke: 1, 6, 8, 17, 21.

Škorpion 24. 10. – 22. 11.

Do nedavnega zanimivi in obetavni dogodki v ljubezni bodo postali problematični. S trezno glavo lahko brez večjih posledic prebrodite nastalo krizo in ustvarite prijetno ljubezensko razmerje. Skušajte se razbremeniti in sprostiti. Srečne številke: 3, 4, 7, 13, 26.

Strelec 23. 11. – 21. 12.

Relativno ugoden vsakdanjik bodo motile le manjše ljubezenske težave, morda celo zdravstvene.

Kozorog 22. 12. – 20. 1.

Vladavina Raka bo mnogim kozorogom prinesla pravo pravcato revolucijo v ljubezni. Odpirajo se vam nove možnosti, morda z osebo, s katero ste tudi poslovno povezani. Zavedate se, da se v vaše življenje vtiakajo premnogi, torej naredite temu konec. Srečne številke: 1, 3, 8, 11, 24.

Vodnar 21. 1. – 19. 2.

V odnosih s partnerjem bi bila dobrodošla večja mera pozornosti in previdnosti, pokažite mu naklonjenost in razumevanje, sicer se lahko zgodi, da bi bili v končnem razpletu prizadeti vi. Posvečali se boste umirjenemu družinskemu življenju ter delu. Srečne številke: 3, 7, 9, 17, 22.

Ribi 20. 2. – 20. 3.

V ljubezni bosta še vedno prevladovala nemir in negotovost, partnerjevo obnašanje boste dojemali kot nerazumljivo, poskusite ga razumeti in pripraviti na pogovor in trenutek iskrenosti. Na delovnem mestu vam bodo naložili nove obveznosti. Srečne številke: 2, 7, 8, 15, 27.

PISMA

TUDI NAROD
POTREBUJE
SPOMIN

Drugi splošen poziv ob
400-letnici slovenske
zmage pri Sisku (1593)

Samostojna zgodovina je za vsak narod hrbtenica njegove politične zavesti, osveščenosti in samopodpore. Zato velja po vsem svetu nena- pisano pravilo, po katerem uvrščajo to vedo na ugledno in visoko raven v javnem izobraževanju.

To pa nikakor ne velja za Slovenijo, kjer so domači zgodovini dodelili malo pomembno vlogo, in jo celo obremenili z razlagami in sumničeni, ki v slovenskih ljudeh vzbujajo občutek manjvrednosti. Takšno podobo naše preteklosti prikazujejo potem kot resnično »znanstveno« podobo slovenske zgodovine, brez olepšavanja.

Naš zgodovinsko-politični besednjak je dejansko nastal še v prejšnjem stoletju, ko so nacionalistične ideologije, kot pangermanstvo in panslovanstvo, s porajajočim se ilirizmom oziroma jugoslovanstvom, preplavile takratno avstrijsko monarhijo. Vsaka od teh ideologij se je sklicevala na zgodovinsko, to je državotvornost naroda, katerega je predstavljala, in težila za tem, da to isto odreja drugim, zlasti manjšim narodom.

Med takimi narodi, ki so jih, in to celo na univerzitetni ravni, razglašali za nezgodovinske, smo bili tudi Slovenci. Bili naj bi narod brez vsakega smisla za državotvornost, nesposobni samostojnega političnega življenja. Narod, ki naj bi vsled tega izgubil, in prepustil svoj prostor domnevno bolj zgodovinskemu sosedu, bodisi Nemcem bodisi Italijanom, če ne že tudi Srbom. Tistim narodom torej, ki naj bi po lastnem zatrjevanju ustvarjali zgodovino, in naj bi jim zaradi tega pripadala tudi prihodnost.

Nova preučevanja in spoznanja, do katerih so prišli v zadnjih letih mnogi raziskovalci, nam zgodovino Slovencev odkrivajo v povsem drugačni luči, in jo postavljajo v odkrito nasprotje s tisto žalostno sliko, kakršno še vedno najdemo v zastarelih učbenikih zgodovine. Ob novih spoznanjih se odpira vedno večji prepad med zgodovinsko resničnostjo in stališči uradnega slovenskega zgodovinskega, ki dogajanja v naši zgodovini ni zmoglo in še vedno ne zmore poimenovali s pravim imenom in pomenom. Med tistim zgodovinskim, ki ne zmore priznati dejstva, da smo bili Slovenci narod, ki je skozi vse obdobje svoje zgodovine ohranjal lastno državnost.

Dejstvo je namreč, da smo bili državotvoren narod, ki mu je tudi v evropski zgodovini pripadalo posebno mesto, ko je Evropa več stoletij branila pred Turki, ki so bili ena največjih vohalov v svetovni zgodovini. Prav letos poteka 400 let od bitke pri Sisku leta 1593, v kateri je nekaj tisoč mož slovenske vojske uničujoče porazilo ogromno turško vojsko z okoli 40 tisoč vojščaki. V slovenskih zgodovinskih

knjigah pa je ta bitka povsem zamolčana, kar nikakor ni edini primer. S kakšnim namenom?

Pozivamo zgodovinarje, naj slovenski javnosti prikažejo resnično podobo domače zgodovine, brez poudarjanja neke mračnosti in nesrečnosti. Takšno podobo, ki bo našim ljudem in njihovi zavesti v spodbudo.

Slovenci imamo v svoji zgodovini tudi še kaj drugega kot samo kmečke upore, hlapčevstvo in menda 1000-letni nemški jarem, izpod katerega naj bi nas rešilo šele »bratsko« jugoslovanstvo leta 1918 ali mogoče 1945. Čas bi že bil, da se tudi v odkrivanju svoje preteklosti postavimo na lastne noge.

**ZVEZA 21,
SLOVENSKA KRAŠKO
NOTRANJSKA
STRANKA, Postojna**

JAVNA
ZAHTEVA

Po poplavi 1991 je poskus sežiga poplavljenih zdravil iz celjskega zdravstvenega centra v TE Šoštanj sprožil vrsto protestov in postopkov. S problemom se je ukvarjala celo posebna skupina poslancev RS. Zelo dejavna je bila takratna komisija RS za varstvo okolja in naravne dediščine (predsednik dr. Hubert Požarnik). Takrat so zdravila odpeljali nazaj v Celje, skupščinska komisija pa je sporočila, da so se dogovorili, da bodo problem ravnanja z neuporabnimi zdravili rešili v Krki in v Leku.

In kako je danes? Več sto kilogramov zdravil razpada v stari transformatorski postaji celjske bolnišnice.

Naj spomnimo, da je zdravstveni center Celje takrat imel tudi pripravljeno rešitev – po zmerni ceni – uničenje zdravil v Avstriji. Menimo, da menjava v parlamentu po lanskim volitvah nebi smela biti ovira za razširitev problema, čeprav je šlo že takrat za nerazumljivo zamudo. Tudi zamenjava na vrhu sanitarne inšpekcije ne more biti razlog, da zdravila še čakajo.

Prosimo za javna pojasnila, hkrati pa zahtevamo, da se začne postopek za ugotavljanje odgovornosti. Po-budo naj sprejme skupščinski odbor. Nadaljnje norčevanje iz že davno sprejetih sklepov pa je vsekakor nedopustno. Nenezadnje gre za pravno državo. Ekološki pozdravi!

**Za IO SEG—a
Tajnik
KAREL LIPIČ**

»PRLEKIJA«

Kdaj tvoja resnična zgodovina iz NOB?

Da bi zgodovina iz časa druge svetovne vojne na ljutomerskem področju bila objektivna, jo je potrebno dati na prepričljivo tisto vsebino, ki ji bo zagotovila vsaj 85% resničnost, česar dosedanja nima. Poskrbeti je potrebno, da bodo znanjci – naš narod imeli vsaj približno verodostojno zgodovino, zato jo moramo dati na prepričljivo, da se do sedaj nabrana mlakuža očisti.

Vzrok, da sedanja zgodovina ni resnična, pa je pripisati medvojnemu ilegalcem, kateri

se imenujejo tudi za borce, čeprav njihova dejanja med in tudi po vojni tega ne potrebujejo. Pisu knjige je pripisati samo to napako, da opisov posameznikov ni preverjal, ampak je njihovo kot resnico vključil in opisal kot resnično.

Glavno vlogo pri tem, da je zgodovina v mnogih primerih neresnična, pa nosi komisija pri Obč. združ. ZBZ Ljutomer. Tozadevne odgovornosti pa se tudi ne more odreči takratna predsednica Obč. združ. ZBZ NOV gospa Pirher Milena, katere je v času zbiranja podatkov bila že seznanjena z zapisnikom z dne 25.5.1979, v katerem je prav glede na pisanje zgodovine podano določeno stališče borcev in to: Ivažnič Slavka, Špindler Dušana, Hojs Danijela in Čerčič Staneta. Ta zapisnik bi pri pisanju zgodovine morali upoštevati, če ne za drugo pa vsaj za preverjanje. Ker pa je prevladala težnja, da se mora vse negativno izpustiti – skriti, je pač zgodovina takšna, kot je, je v mnogočem neresnična, deloma pa tudi kontradiktorna, kar vsak bralec brez težav lahko opazi in ugotovi.

Posebno je poudariti potrebno, da je narodno osvobodilni boj bil boj za obstanek in identiteto Slovencev in da je kot tak za obstoj slovenskega naroda bil celo nujno potreben in ustanovitelj OF 27. aprila 1941 veliko upanje. Dolomitska izjava pa že prvi ne tako mali polom z dalnosednimi posledicami med Slovenci. Kot posledica so se pojavila hinavščina, dvoilčnost in laž. Posebno to velja v nekaterih primerih za ilegalne vrste.

Ljudje so hitro videli, da se ilegalci z Nemci niso voljni in tudi ne pripravljeni, prav tako pa tudi nesposobni se boriti drugače kot propagandno in s skrivanjem ter tu in tam s kakšno provokacijo. Tako so ilegalci postali ponekod osovraženi ali pa vsaj nespoštovani, kar je pri nekaterih, tudi pri tistih, ki so jih podpirali, ali bolje rečeno vzdrževali, ostalo vse do danes, v kolikor so še živi. Sramotno in najslabše za ilegalce pa je dejstvo, da niti enkrat niso vsaj poskušali rešiti talcev, čeprav so zato obstojali objektivni pogoji, streljanje pa so tudi oni s svojimi dejanji marsikje povzročili. (Mala Nedelja, Stara cesta, Cezarjevič, itd.) To je bila posledica umora ing. Ferda Lupša. Na teh mestih je obstojala konfiguratívno zemljiško zaščitna možnost, da bi lahko številčno močnejši ilegalci izvedli napad in tako osvobodili talce, če bi imeli vsaj malo vojaške veščine in poguma. Ker pa tega niso storili, so dokazali, da niso nobeni borci, ampak samo v ilegali čakajoči »skrivači«, ki samo čakajo na konec vojne in prevzem oblasti. Če bi se borci na frontah tako borili, bi bili Nemci še danes v Ljutomeru.

Prej ilegalci po vojni že legalci so bili prepričani, da je njihov oblastni poligon veččen, zato so si tako v zgodovino dali zapisati svoje funkcije iz ilegale, da so tako svojo medvojnino in tudi povojno obdobje tudi morilsko v svojo korist opravičevali. Ko pa je prišel čas delne sprostitev informacij in so se tako začela njihova dejanja razkrivati, naenkrat niso več nič vedeli, nič nikomur niso storili, saj niso nič, kar se jim pripisuje, bili. Dejstvo pa je, da je od njih bilo ubitih lepo število ljudi med vojni in tudi po vojni. To pa je tudi razumljivo, saj so nekateri bili najprej okupatorski aktivisti pa tudi instruktorji Wermanschafta,

pozneje pa aktivisti OF in še naprej dvoilčneži v povezavi, če ne z Nemci pa vsaj z Nemkami, kjer so imeli tako zaščito tudi pri Nemcih, pa tudi taki, ki so imeli tudi otroka z Nemko, katero so po vojni pod grožnjo umora pregnali. Prav radi takšnih pa so potem tudi pravi borci poznejšega datuma, četudi so prišli v NOV preko nemške vojske, bili prizadeti. Iz tega razloga bi bilo prav, da bi se borci diferencirali in distancirali tako, da bi se ugotovilo, kod je bil pravi borec in kdo kaj drugega.

SKRIVAČI!

Posebno poglavje pa so skrivači, kateri se imajo za aktiviste in tudi borce in prav zato jih je potrebno definirati na poštene in nepoštene.

1. Poštteni skrivači so bili tisti skrivači, kateri so se samo skrivali in niso nikomur grozili, nikogar nadlegovali, pa bilo, da so dezertirali iz nemške vojske, ali v njo sploh niso vstopili, ker so se že prej skrili.

2. Nepošteni pa so tisti skrivači, kateri so prebivalce izsiljevali, včasih tudi terorizirali, nekatere tudi preteptali, potem vzeli, kaj se jim je zdelo potrebno ali pa zanimivo. Po vojni pa so na njih največkrat pozabili, jih »obdarovali« z velikimi davki, obveznimi oddajami, itd., kar vse so v zgodovini zamolčali.

AKTIVISTI!

Postaviti je potrebno tudi vprašanje aktivistov. Kdo je lahko bil politični aktivist, kakšen je bil in kakšen naj bi bil. Prav gotovo, da je moral biti politični aktivist zelo razgledan človek. Za tako težko aktivistično delo je moral imeti veliki maturi primerno veliko obzorje. Moral je poznati vsaj dva različna politična sistema, da je lahko enega favoriziral, drugega pa argumentirano zavračal. Imeti je moral primerno avtoriteto in uživati ugled med ljudmi... Takšnih pa je bilo zelo malo na ljutomerskem področju, zato je nastalo nasilje, in to dvojno nasilje. Na eni strani okupatorska policija in vojska, na drugi strani tako imenovani ilegalci »aktivisti«. Tako za prve kot za druge pa velja, da niso spoštovali nobenih pravil kulturnega obnašanja do ljudi – do domačinov, saj so tako eni in drugi izsiljevali in morili, čeravno vsak z drugačnim izgovorom. Prav na podlagi takšnega delovanja pa je prišlo do preveč krvavih ekscesov, ki se ve za nje, niso pa še strokovno raziskani in to naj bo naloga zgodovinskega društva Ljutomer.

Stališča borcev ilegalcev do borcev regularnih vojaških enot:

Po vojni so bili ilegalci priznani za borce, tako so dobili dvojno priznanje, se tako izognili služenju vojne obveznosti in se kot taki polastili oblasti. Borci regularnih enot iz raznih front – le ti se lahko smatrajo za prave borce, saj so v bojih na frontah pregnali sovražnika in osvobodili domovino, pa so v očeh skrivačev postali skoraj v celoti drugorazredni borci. Bili so deležni celo žaljivk, da so v NOB vstopili 5 minut pred dvanajsto in to od tistih, kateri niso osvobodili niti milimetra domovine. Ker so se ti borci počasi in sukcesivno demobilizirali, za njih dostikrat ni bilo pravih služb – zaposlitve. Ostali so še do nedavnega manjvredni tudi v republiškem krogu, posebno, če niso bili člani KP.

Najštevilnejši borci regularne enote ljutomerskega

področja so bili borci 5. prekomorske brigade, formirane v Italiji v mestu Gravina, decembra 1944. To je bila elitna močno oborožena brigada s 4. operativnimi bataljoni, spremljevalno četo in dopolnilnim bataljonom. Dopolnilni bataljon pa je imel veliko srečo, da se mu v Dalmaciji in Liki ni bilo potrebno bojevati in tako je prišel samo na razformiranje brigade šele po bojih, ne samo v Liki, ampak tudi v Sloveniji, tako je bila 5. prekomorska brigada razformirana 20. aprila 1945 v Črnomonjicah, potem ko je uspešno zaključila boj v Podturnu.

Ob razformiranju 5. prekomorske brigade 20. aprila 1945 se je brigadi priključil tudi 5. bataljon, v katerem je bil zastavonoša Štebih Franjo, ki je na sliki stran 363 knjige »PRLEKIJA« 5.2.1987. Kajti 5. ali t. i. dopolnilni bataljon 5. prekomorske brigade je bil formiran pozneje od brigade in to po novem letu 1945. Tako so borci 5. ali t. i. dopolnilnega bataljona prišli sveži brez bojev v Slovenijo in po razformiranju 20. aprila 1945 bili razdeljeni v 15. in 18. devizijo z ostalimi borci vseh štirih bataljonov.

VPRAŠLJIVE
NAVEDBE V KNJIGI
»PRLEKIJA«?

V knjigi »PRLEKIJA« na strani 238 je naveden dopis z dne 13.10.1944, v katerem med drugim beremo: V našem okrožju bi bila potrebna manjša enota, ki bi nam služila za opravljanje manjših akcij, likvidacij, izsiljevanj in za mobilizacijo, da ne bi bilo vsega tega treba delati našim aktivistom itd. Tukaj se priznava žalostno dejstvo delovanja aktivistov itd. ter kažejo znaki idejne revolucije, česar se je, močno upam, tudi zavedal pisec knjige prof. Drago Novak. Mislim, da je s tem pustil odprta vrata razmišljanju in tudi ugotavljanju ilegalnega dela ter temu primerno ocenitev in tudi ugotavljanje ilegalnega dela in s tem tudi primerno ocenitev ilegalcev – borcev – aktivistov in kar je še podobnih titul.

Drug tak primer je na strani 308, kjer piše, da so partizani iz Ljutomera in okolice 8. maja 1945 ustanovili majhno partizansko enoto – Prleško četo s 45 mož, večinoma domačinov in aktivistov, ki so prišli na pomoč teh krajev. Tu se vidi vsa njihova medvojnina in tudi povojna hrabrost in je dokaz, da so borci postali šele po vojni.

Dejstvo je, da so na poti v Ljutomer na Kamenščaku srečali Bolgare, kateri so bili že dva dni v Ljutomeru in so Ljutomer že očistili od Nemcev, že zapuščali. Kljub temu so se Ljutomerski partizani ustrašili in namesto, da bi šli naravnost v Ljutomer, so obrnili v Radomerje in iz zapadne na južno stran, od koder so potem poslali še civile v Ljutomer gledat, če so res Nemci že odšli. Ko so potem dobili obvestilo iz Ljutomera, da v Ljutomeru ni nobene vojske več, so se napotili »osvobajati« Ljutomer in ga tudi osvoboditi z velikim propagandnim »dimom« brez streljanja in brez krvi. Niso bili niti toliko hrabri, da bi nevtalizirali 2 ostala nemška vojaka, ki sta za pobeglo nemško vojsko minirala mostove.

Tretji neresničen opis v knjigi »PRLEKIJA« je na strani 321, kjer se opisuje ciklostilna tehnika »Marjetka«, pri Mali Nedelji, oziroma v Kuršencih pri Vrhnjak Lizi-ki. To tehniko je priskrbel Špindler Dušan iz Maribora.

Opisano je, da so pisali v tej tehniki letake, katere je raznašal Stanko Pintarič – Savc. Iz zapisnika Obč. združ. ZBZ NOV Ljutomer z dne 25.5.1979 pa je razvidno, da tehnika nikdar ni bila v Kuršencih pri Vrhnjak Lizi-ki, kot to vsiljuje Čerčič, ampak v hiši Senčarjevih, katere so kot zavedene Slovence Nemci izselili. Tehniko je vodil Zvonko Čebin, trgovski pomočnik, kateri je tudi ob izdaji decembra 1943 bil radi tega ustreljen. To ciklostilno tehniko pa je oplojuval Čerčič Stanko – Bojan s svojim pismom z dne 4.5.1978, v katerem g. Špindler Dušan zapisano pove:

»Tehnika ni bila v Bučkovcih /t.j. Mala Nedelja/, ampak v Kuršencih, v kateri sta delala samo Dragica (o.p. njegova žena TF) in Čebin Zvonko, dočim Hanžel Tonček ni imel pri tem nobene zveze. Tudi to ti je znano, da se ni natisnil niti en letak, ampak samo ponatis slovenskega poročevalca z nekim prispevkom Vojka. Konec citata«. Tako o tehniki dvakrat popolnoma različno, kako mu kdaj paše, resnice pa ni in tudi ne bo upošteval.

Gospod Čerčič je leta 1978 tudi zapisal, da ima laž kratke noge. Pri njegovi pa ni čisto tako, njegova laž ima petdesetletno potovanje skozi izmišljotino »njegovega herojskega časa«. S takšnimi in podobnimi izmišljotinami nastopa g. Čerčič Stane – Bojan ves čas po vojni in se tako predstavlja za nekega velikega vodja v NOB na Ljutomerskem in tudi prekmurskem področju, kar pa je nasprotno resnici, ki so jo in jo še nekateri tudi sedaj opisujejo čisto drugače. Njegovo delo ocenjujejo negativno in to: Šumenjak Dane – Miran, Alt Franček – Milan, Nemec Ivan – Vojko, Špindler Dušan in Štefan Kuhar. Vsi ti so imeli opravka z njim med vojno in tudi po vojni in so tudi pravi borci za resnico in ne za Čerčičeve izmišljotine. Tudi njegovi spomini, katere je objavil v Pomurskem Vestniku so si sami sebi nasprotni, pa tudi fizično so neizvedljivi. S takšnimi izmišljotinami je oplojuval samega sebe, razvrednotil zgodovino resnice tako za Ljutomersko kot tudi za prekmursko področje v tistem delu, kjer opisuje svoje delo, razkrinkal samega sebe s svojim dvoilčnim opisovanjem. Posebno vprašanje pa je, kako je lahko s takšnim delom dobil »SPO-MENICO 1941«. Že samo dejstvo, da navaja tri datume vstopa v NOB in to:

1. mesec marec 1941, 2. marec 1942 3. junij 1942 skupaj z Ivažnič Slavkom, kar je najbrž res.

Hote ali nehoti pa g. Čerčič Stane – Bojan noče nikjer zapisati, da so vse postojanke NOG, v katerih se je kdaj zadrževal, propadle, bile so radi premajhne konspiracije nekako izdane, mnogi ljudje pa doživljajo aretacije, nekateri so bili tudi ubiti in to vse od:

1. Pohorskega bataljona, Male Nedelje, Razkrižja, Trnja v Prekmurju, Črešnovce v Prekmurju in pri Brumnju v Murski Soboti, dokler ni bil na Veneču ujet in je tako končal svojo pot v NOG. Cilj OF pa ni bil, da bi morale postojanke padati radi lahkomišelnosti, posebno, če se takšnemu vedno posreči izvleči, saj to lahko vzbuja tudi določene sume. Težko verjetno namreč je, da se je vse zgodilo naključno – slučajno... Možno je, da se na tak način tudi lahko koga nezajeljenega odstrani na račun okupatorja.

Nadaljevanje na 21. strani

NOVA DOBA

KATALOŠKA PRODAJA KUPUJTE CENEJE

NOVA DOBA

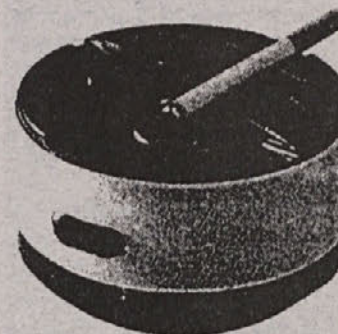
AVTO IONIZATOR

RAZPRŠI in NEUTRALIZIRA vse težke delce v vašem avtu. (Neutralizira CIGARETNI DIM, OSVEŽI ZRAK)
Enostaven priklop, na na vtičnico vžigalnika
ENOSTAVNO, HITRO in EKONOMIČNO do svežega zraka v vašem avtomobilu.

CENA: 1.920,00 SIT + poština

NIČ VEČ ZAKAJENIH PROSTOROV

EKOLOŠKI PEPELNIK GO-GO

Prijatelj kadilcev, predvsem pa NEKADILCEV. S posebej vgrajenim dvojnimi filtrom (karbonski granulat in sintetična tkanina, ki absorbira dim) skrbi za čistejši zrak v prostoru. Za delovanje potrebuje dva 1.5 V baterijska vložka (nista priložena)
POSKRBITE ZA PRIJETNO POČUTJE IN ZDRAVO BIVANJE VAS IN VAŠIH OTROK.

CENA: 2.880,00 SIT + poština

DEKLETA IN ŽENE – LAHKO STE ŠE LEPŠE

SAMOLEPILNE TREPALNICE

iz naravne dlake; odlično pristajajo vsaki ženski od 14 do ... let.
Priloženo lepilo vam omogoča trajnejšo uporabo.

CENA: 1.584,00 SIT + poština

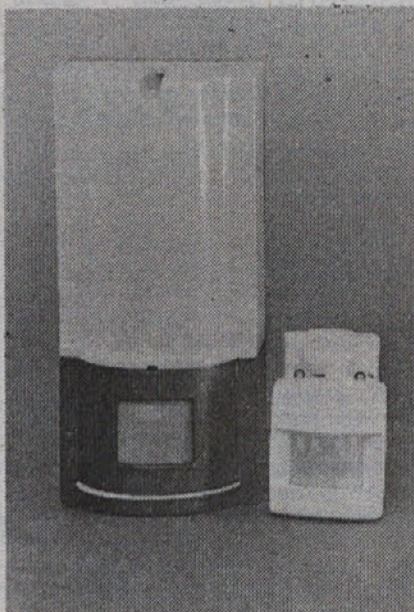

UMETNI NOHTI

v različnih barvah s priloženim lepilom. Lahko vam ponudimo: 3 vrečke po 20 kosov v treh barvah in to: ROŽNATA, BISERNA in RDEČA.

CENA: 540,00 SIT + poština

ALARMNA SVETILKA S SENZORJEM

Varuh vašega premoženja in denarja. Samodejno se prižge ob prvem mraku ali kadar se ji kdo približa.

Še posebej je primerna za verande, garaže, poslovne prostore, vhode v stanovanja in gospodarska poslopja...

ZA VAŠE VAROVANJE IN VARČEVANJE

CENA: 6.600,00 SIT + poština

VSE NAVEDENE IZDELKE LAHKO NAROČITE V NOVI DOBI
Z NAROČILNICO ALI PO TELEFONU /063 – 441 606 ali
441 215/ ali po telefaksu /063 – 26 903/ in po pošti
na naslov: NOVA DOBA,
Aškerčeva 15, 63000 Celje.

Naročilnica

Priimek in ime: _____ Naročam

_____ kosov izdelka po ceni _____ po ceni _____

_____ po ceni _____

Moj naslov: _____

Plačilo po povzetju.

S polletno naročnino imate že plačan komercialni oglas velikosti 5 cm v stolpcu.

S plačano naročnino za pol leta ali celo leto pa povrh tega postanete kandidat za pol kilograma čistega zlata.

Spoštovani naročniki!

Časi so takšni, da smo se žal prisiljeni marsičemu odpovedati. Le enemu samemu se ne smemo – informacijam. Časopis Nova doba pa skrbi za pravočasno in resnično informiranje.

Kaj še daje Nova doba?

ENAKO CENO ČASOPISA ZA NAROČNIKE ČEZ VSE LETO Mali oglas zastonj Zanimivosti iz sveta glasbe in svetovne mondene družbe Televizijski program in napovedi za prireditve

Z izpolnjeno in poslano naročilnico postanete član velike družine časopisa Nova doba. Naročnino nakažite na žiro račun Nove dobe pri celjski SDK št. 50700 – 603 – 31455.

Pol kilograma čistega zlata

za stare
in nove naročnike tednika
Nova doba

NAGRADA ZA ZVESTOBO

Začetek nove velike nagradne igre

Nova doba obvešča, osvešča in nagrajuje

Edini pogoji: plačana naročnina

NOVA DOBA

NAROČILNICA

Ime priimek

naslov

naročam časopis-tekstnik Novo dobo na naslov

Na gornji naslov mi pošljite izvodov. (število)

Obvezujem se, da bom redno plačeval naročnino.

podpis naročnika

MALI OGLASI

NAJEM RAČUNALNIKA
Od ene ure do več tednov.
Rezervacije na telefon 063/
28-785

PARCELO s hišno številko,
kletjo in vinogradom, cca 53
arov. Franc Zavski, Senovi-
ca, Šmarje pri Jelšah, tel.:
063/ 821-755

ŽELITE DOBER NASVET,
predračun, ki vam bo poma-
gal pri odločitvi, potrebujete

strokovno vodstvo in nadzor
pri gradnji vašega novega
doma, potem je naslov »Dom
2000« pravi naslov. Tel.:
0601/ 21-741

KOLO JUNIOR ROG in bra-
ko priklopo prodamo. Tel.:
063/ 411-003

PROSTOR PRIMEREN ZA
TRGOVINO oddam v centru
Novega mesta. Tel.: 061/ 51-
701

MALE KRAŠKE OVČARJE,

moped 14 TLS in fiat 132
ugodno prodam. Tel.: 069/
24-665

OSEBNI AVTOMOBIL UNO
75 SX i.e., z dodatno opre-
mo, registriran do februarja
1994, zelo malo rabljen, pro-
damo. Gostilna Rajh, Ba-
kovci

ZAMRZOVALNO SKRINJO,
400 l, malo rabljeno, prodam.
Tel.: 069/ 81-742

STANOVANJSKO HIŠO
v središču Ljutomeru pro-
dam. Tel.: 069/ 716-050

V POMURJU (M. Sobota,
Lendava, Ljutomer, G. Rad-
gona, Radenci) in drugje
prodajamo, kupujemo, naje-
mamo, oddajamo, zamenju-
jemo hiše, stanovanja, počit-
niške hišice, gradbene par-
cele, poslovno-gostinske
prostore, kmetijske posesti,
gozdove. Velika izbira, ugod-
ne cene, obročno odplačilo.
Dil, d. o. o., Arh. Novaka
4 (stara kirurgija), tel.: 069/
32-322, telefaks 069/ 33-001

NJIVO IN TRAVNIK v izmeri
1,5 ha na Vel. Dolu pri Ko-
privnici prodam. Marija Peč-
nik, tel.: 0608/ 79-486

PARCELO, 1260 m², s sta-
ro hišo, elektrika in voda, ob
glavni cesti Mokronog-Sev-
nica, poceni prodam. Tel.:
068/ 49-118

ŽALUZIJE, ROLETE in la-
melne zavese izdelujemo in
montiramo po konkurenčnih
cenah. Tel.: 069/ 44-662

JUGO SKALA 55, letnik 11/
88, ohranjen, garažiran, pro-
dam. Tel.: 068/ 73-287

LIPICANCA, starega 14
mesecev, brez papirjev, pro-
dam. Šempas 59, Potočevo.

RAČUNALNIK, novi model
Commodore 64, z barvnim
monitorjem, kasetnikom,
igralno palico in igrami, pro-
dam. Cena po dogovoru.
Tel.: 066/ 34-851, zvečer

PISMA

Tukaj je podanih samo ne-
kaj podatkov in misli v smeri
resničnosti o ljutomerski
zgodovini opisani v knjigi
»PRLEKLIJA« in tudi širše, ka-
teri so po mojem relevantni.
Ostalo je marsikaj, predvsem
umori, o čemer sem že pisal
in to o tistih, za katere kaj
vem. Ostalo upam, da bo še
vse prišlo na vrsto. Mislim
pa, da je po do sedaj navede-
nih podatkih na podlagi opi-
sov od leta 1990 dalje v revij-
jah in časopisih, muzejskih
listin, pa tudi iz knjige »PR-
LEKLIJA« možno ugotoviti
vsaj 85% resnice za okupa-
cijsko dobo 1941 – 1945. Za
takšno delo pa je potrebna
nepristranska komisija, ka-
tera mora imeti interes najti
resnico. Sedanja tega intere-
sa nima. Jasno pa se mora
tudi opredeliti stališče, da se
vse to dela samo zato, da se
odkrije prava resnica in tudi
obelodani in tako pripravi te-
ren za organiziranje prave
sprave, morda celo s kakš-
nim obeležjem, saj je to bil
čas, ko je bil Slovenec neva-
ren Slovencu, čeprav pri nas
ni bilo domobranstva, ali
kakšnih drugih NOG na-
sprotnih skupin.

Vsako namigovanje ali po-
skusi fizičnega revanšizma
pa se morajo v naprej one-
mogočiti, ker drugače ni
možno pripraviti in opraviti
spravnega dejanja. Sprava
tudi ne more biti takšna, da
krivi ne bi bili, ampak ker so
krivdo priznali, se jim oduš-
ča in oprošča, pozablja pa
ne. Mislim, da je tu podana
osnova za ugotovitev resnice
in da bodo zgodovinarji en-

krat nepristransko to materi-
jo tudi kmalu obdelali.

Zato prijatelji resnice zdru-
žimo se, da resnico dokonč-
no odkrijemo, takšna kakrš-
na je. Le tako bomo morda
izpolnili našo dolžnost in na-
še znanke obvarovali česa
podobnega.

Za sodelovanje vedno pri-
pravljen!

FRANC TARČA

TRASE CEST

Razveselilo nas je dejstvo,
da se je dokončno premaknil
problem razrešitve sloven-
skega cestnega križa, zlasti
smer KOPER – LENDAVA.

Zahtevamo pa, da se pri
izbiri lokacij spoštuje rodo-
vitna kmetijska zemlja in na
sploh, da mora iti za premi-
šljen poseg v okolje. Zaveda-
mo se, da je ta pristop dražji,
vendar samo kratkoročno,
dolgoročno pa je to zagoto-
vno neprimerno cenejše. Od-
ločanje o gradnji vipavske

ceste po dolini in nasipu pri
Čebulovcu nas ponovno
opozarja, da izbirajo na Mini-
strstvu za promet in zveze
morda res najcenejšo, toda
usodno varianto, ki bo spro-
žila nepopravljivo opustoše-
nje v naravi.

Slovensko ekološko giba-
nje in druge organizirane
skupine s podobnimi cilji na
obali ostro nasprotujemo ta-
kemu odločanju. Zahtevamo,
da upoštevajo strokovno
mnenje Inštituta Jožef Štefan
in upravičena pričakovanja
Vipavcev, da kot civilna druž-
ba, za kar se proglašamo,
ukrepajo v skladu z njenimi
načeli in ohranijo ta del naše
dežele, kar najmanj prizadet.

To velja tudi za traso skozi
Savinjsko dolino.

Slovensko ekološko giba-
nje – SEG v zvezi s to pro-
blematiko izreka podporo
raznim ekološkim in drugim
skupinam, ki se prizadevajo
za omenjena načela.

Naj bo naravovarstvena
stroka in težnja vseh osveš-
čenih Slovencev vendar že
enakopravna v odločanju
o posegih v naravo!
Ekološki pozdravi!

**Za glavni odbor
JELKA ŽUPAN**

MALI OGLAS ZASTONJ KUPON

MOJ NASLOV:

Kupon in čitljivo besedilo malega oglasa pošljite
na naslov Nova doba, Aškerčeva 15, Celje, s pripi-
som »Za male oglase« in svojim polnim naslovom.
Oglasov pod šifro in oglasov za podjetja in obrt-
nike ne objavljamo brezplačno.

**Božo Berk
FOTO ATELJE**

63000 Celje, Na Okopih 2c, ☎ 063/25-889

GOSPODARSKA ZBORNICA
SLOVENIJEGOSPODARSKA ZBORNICA
SLOVENIJE

Iz mednarodnega poslovnega informacijskega sistema BORZA ponudb, povpraševanj in informacij za vse oblike poslovnega sodelovanja smo izbrali nekaj ponudb in povpraševanj domačih in tujih podjetij, ki iščejo poslovne partnerje (celotna baza je na razpolago v Informacijski pisarni Centra za informacijski sistem GZS in na vseh območnih zbornicah GZS).

1. SL003-02075
PODAJA RAČUNALNIŠKEGA PROGRAMA »IOP« ZA PREVENTIVNO VZDRŽEVANJE STROJEV, NEMŠKEGA PROIZVAJALCA »BUERO FUER DATENTECHNIK«.
Naziv: SATURNUS – VZDRŽEVANJE D.O.O. LJUBLJANA
Kraj: LJUBLJANA
Pošta: 61000
Naslov: OB ŽELEZNICI 16
Telefon: 061/105-066
Telefaks: 061/442-081
Teleks:
Kontakt: BORUT KLANČIŠAR

2. SL003-02077
PRODAJA STROJEV ZA BRIZGANJE PLASTIČNIH MAS, ITALJANSKEGA PROIZVAJALCA, NUOVA PLASTIC METAL S.R.L. VRHUNŠKE KAKOVOSTI STAN-DARDNI Z IMENOM MULTI-PLA OD 40 DO 2.000 TON DYNAMICA OD 80 DO 320 TON ŠTISNE SILE S KONKURENČNIMI CENAMI GLEDE NA OSTALE PROIZVAJALCE STROJEV.
Naziv: SATURNUS – VZDRŽEVANJE D.O.O. LJUBLJANA
Kraj: LJUBLJANA
Pošta: 61000
Naslov: OB ŽELEZNICI 16
Telefon: 061/105-066
Telefaks: 061/442-081
Teleks:
Kontakt: BORUT KLANČIŠAR

3. SL003-02079 ITALJANSKO PODJETJE IŠČE PREDSTAVNIKA ZA ČEVLJE IN SKI BOOTS V SLOVENIJI.
Naziv: RODIVA S.L.
Država: 380 ITALIJA
Kraj: S. BIAGIO DI TREVISO
Pošta:
Naslov:
Telefon: 0422/790-552
Telefaks: 0422/790-586
Teleks:
Kontakt: BERNARDI GVALTIERO
JEZIK SPORAZUMEVANJA: FRANCOŠČINA, ŠPANSČINA

4. SL003-02080
ITALJANSKO PODJETJE UBALIT S.P.A. JE ZINTERESIRANO ZA NAKUP VEČINSKEGA DELEŽA V ZAŠEBNEM, VENDAR BREZ OVIR ZA LASTNINJENJE/ SLOVENSKEM PODJETJU, SPE-

CIALIZIRANEM ZA IZDELAVO PLASTIČNIH IZDELKOV. LOKACIJA MORA BITI BLIZU PROMETNIH POTI /ČIM BLIŽE ITALIJI/. PODJETJE MORA POSEDOVATI NEKAJ OSNOVNE STROJNE OPREME – DODATNO OPREMO TUDI UBALIT, 700 – 800 M2 POSLOVNIH PROSTOROV TER 10–30 ZAPOSLENIH. ZA DELAVCE JE PREDVIDENO 1–3 MESEČNO USPOSABLJANJE V ITALIJI.
Naziv: SLO – VENETA, D.O.O.
Kraj: SEŽANA
Pošta: 66210
Naslov: 1. TANKOVŠKE BRIGADE 9
Telefon: 067/72-841
Telefaks: 067/72-982
Teleks:
Kontakt: DUŠAN ŠKRLJ

5. SL003-02083
OBRATNIKOM, MALIM IN VELIKIM PODJETJEM NUDIMO POPOLNO IZBIRO RAČUNALNIŠKE OPREME IN USTREZNIH PROGRAMOV. OPREME VAM NE BOMO LE PRODALI, POMAGALI VAM JO BOMO IZBRATI, POSKRBELI, DA JO BOSTE LAHKO ZAČELI USPEŠNO UPORABLJATI IN VAM ZAGOTOVILI TUDI DOBER SERVIS.
Naziv: 3BM ELEKRONIKA IN MIRKORAČUNALNIKI D.O.O.
Kraj: JESENICE
Pošta: 64270
Naslov: C. ŽELEZARJEV 7
Telefon: 064/861-444
Telefaks: 064/83-996
Teleks:
Kontakt: BOGDAN BRICELJ

6. SL003-02084
UPORABNIKI MODEMOV IN TELEFAKSOV V VEČJIH PODJETJIH LE TEŽKO DOBIJO SVOJE DIREKTNE LINIJE ZA POVEZAVE PO TELEFONSKEM OMREŽJU. REŠITEV PROBLEMA NUDI NAŠ AVTOMAT ZA PRIKLJUČITEV MODEMOV IN TELEFAKSOV NA INTERNO TELEFONSKO CENTRALO. AVTOMAT OMOGOČA, DA V TELEFONSKIH CENTRALAH Z OZEM-LJITVENO TIPKO NEMOTENO VZPOSTAVLJAMO TELEFONSKO ZVEZE ZUNAJ ALI ZNOTRAJ PODJETJA.
Naziv: 3BM ELEKRONIKA IN MIRKORAČUNALNIKI D.O.O.
Kraj: JESENICE
Pošta: 64270
Naslov: C. ŽELEZARJEV 7
Telefon: 064/861-444
Telefaks: 064/83-996
Teleks:
Kontakt: BOGDAN BRICELJ

7. SL003-02090
VZDRŽUJEMO RAZLIČNO ELEKTRONSKO OPREMO V INDUSTRIJI, LABORATORIJIH IN DRUGIH DEJAVNOSTIH, UPORABNIKOM NUDIMO KVALITETEN SERVIS IN KRATEK ODZIVNI ČAS. TUJIM PODJETJEM NUDIMO

SERVIS ZA NJIHOVO OPREMO V SLOVENIJI, AVSTRIJI IN ITALIJI.
Naziv: 3BM ELEKRONIKA IN MIRKORAČUNALNIKI D.O.O.
Kraj: JESENICE
Pošta: 64270
Naslov: C. ŽELEZARJEV 7
Telefon: 064/861-444
Telefaks: 064/83-996
Teleks:
Kontakt: BOGDAN BRICELJ

8. SL003-02094
NAPRAVA ZA BRIZGANJE POD VISOKIMI TLAKI – AIRLESS UNIVERZALNA POSTAVITEV V LIČARŠKE DELAVNICE, LESNE IN KOVINSKO PREDDELVALNE, GRADBENE OBRATE; ZA BRIZGANJE VSEH VRST BARV, TEMELJNIH BARV, LAHKIH ZAŠČITNIH SREDSTEV, LAKOV – TUDI NA VODNI OSNOVI; ZAGON NAPRAVE POD MAJNIM TLAKOM S POMOČJO PRIPRAVNE GRUPE; OSNOVNI MATERIAL JE NERJAVEČE JEKLO; DRŠNI DELI TRDO KROMANI; KALJENA LEŽIŠČA VENILOV TER ZAŠČITNI ALUMINIJ GARANTIRANO DOLGO ŽIVLJENSKO DOBO; TELEFONSKO RAFITNA TESNILA; ZANESLJIVO NEHRUPNO DELOVANJE; VARČNA UPORABA RAZPRŠILNIH MATERIALOV – PRIHRANEK 30%; MAZANJE PRIPRAVE Z OLJEM ZA PNEVMATIKO; ENOSTAVNA KONSTRUKCIJA, PREPROSTO SERVISIRANJE, GARANCIJA 12 M
Naziv: IMAGE JB, D.O.O.
Kraj: LJUBLJANA
Pošta: 61000
Naslov: PRERADOVIČEVA 36
Telefon: 061/322-331
Telefaks: 84
Teleks:
Kontakt: JANEZ BREZOVEC
TEL. 061/577-945

9. SL003-02096
VPELJAN LOKAL V OKOLICI LJUBLJANE ODDAM V NAJEM, MOŽNOST PIZERIJA – ŠPAGETERIJA, POGOJ – ODKUP INVENTARJA IN PREDPLAČILO NAJEMNINE.
Naziv: CIS GZS
Kraj: LJUBLJANA
Pošta: 61000
Naslov: SLOVENSKA 41
Telefon: 061/150-122
Telefaks: 061/219-536
Teleks: 31-138 GZ SL
Kontakt: INFORMACIJSKA PISARNA CIS GZS

10. SL003-02098
PRODAJA LEŽAJEV, JER-MENOV, OLJNIH TESNIL, GOTOVIH VERIG, VERIŽNIKOV, SEGERJEVIH OBROČKOV, O-TESNIL, OSOVIN ITD. NA ZALOGI PREKO 7000 RAZLIČNIH ARTIKLOV. VSE BLAGO PREVZA-

MEMO TUDI NA KONSIGNACIJO.
Naziv: CIS GZS
Kraj: LJUBLJANA
Pošta: 61000
Naslov: SLOVENSKA 41
Telefon: 061/150-122
Telefaks: 061/219-536
Teleks: 31-138 GZ SL
Kontakt: INFORMACIJSKA PISARNA CIS GZS

11. SL003-02099
PONUJAMO SISTEME ZA CENTRALNO OGREVANJE IN SEGREVANJE SANITARNE VODE, KI OMOGOČAJO NADZOROVANO IN ZATO NAJBOLJ EKONOMIČNO SKUPNO KORIŠČENJE VSEH RAZPOLOŽLJIVIH ENERGETSKIH VIROV: PLINA, OLJA, ELEKTRIKE, TRDEGA GORIVA, TOPLOTNIH ČRPALK, SOLARNE ENERGIJE IN DALJINSKEGA MESTNEGA OGREVANJA. VELIKOST: 400 – 1000 L.
Naziv: TOPLOTNA TEHNIKA TONE, D.O.O.
Kraj: VELENJE
Pošta: 63320
Naslov: LJUBLJANSKA 15B
Telefon: 063/853-495
Telefaks: 063/853-674
Teleks:
Kontakt: TONE JAVORNIK

12. SL003-02101
TEHNOLOGIJA ZA POČIVALIŠČA IN PARKIRIŠČA. SVETOVANJE, PROJEKTIRANJE, VODENJE PARKIRNE URE, CESTNA SIGNALIZACIJA.
Naziv: D & B PROGETTI SAS
Država: 380 ITALIJA
Kraj: VIA EIUSEPPE SARGAT 1
Pošta: 31022
Naslov: PREGANZIOL
Telefon: 0422/633-511
Telefaks: 0422/633-483
Teleks:
Kontakt: ANGELO DETTI ALI PAOLA BERTOLIN
JEZIK SPORAZUMEVANJA: ANGLEŠČINA, FRANCOŠČINA

13. SL003-02102
ITALJANSKO PODJETJE IŠČE V SLOVENIJI PODJETJE, KI IZDELUJE MOŠKE TEKSTILNE IZDELKE: NOGAVICE, SP. HLAČKE, ROKAVICE, SPODNJE MAJICE IN BI BILO ZINTERESIRANO ZA PROIZVODNJO VEČJE KOLIČINE.
Naziv: UNIONE INDUSTRIALE
Država: 380 ITALIJA
Kraj: ALESSANDRIA
Pošta: 15100
Naslov: VIA LEGNANO 34
Telefon: 0131/236-262
Telefaks: 0131/252-573
Teleks: 220-212
Kontakt: AVV. MARIO A. ROSSI

14. SL003-02103 VARILSTVO VSEH METALOV IN PLASTIKE, IZDELAVA EKOLOŠKE

OPREME, IZKUŠNJEIZ ČISTILNIH, RECIKLAŽNIH IN DEKONTAMINACIJSKIH NAPRAV.
Naziv: EKOST – SREŠ
Kraj: KRANJ
Pošta: 64000
Naslov: NEDELJSKA VAS 12
Telefon: 064/216-028
Telefaks: 064/216-028
Teleks:
Kontakt: JOŽE SREŠ

15. SL003-02104
RAZVILI SMO SKUPINO POVEZLJIVIH PROGRAMOV ZA INFORMATIZACIJO PODJETJA: PLANIRANJE PROIZVODNJE, TEHNOLOŠKA PRIPRAVA PROIZVODNJE, UPRAVLJANJE PROIZVODNJE, VZDRŽEVANJE OSNOVNIH SREDSTEV, NABAVA, SPREJEM MATERIALA, ROČNA IN AVTOMATSKA SKLADIŠČA, ODPREMA MATERIALA, MALOPRODAJA, ZAGOTAVLJAMO POMOČ PRI SVETOVANJU SISTEMA UPRAVLJANJA, ŠOLANJE IN VZDRŽEVANJE PROGRAMOV.
Naziv: KEPA, D.O.O., LJUBLJANA
Država: 895 SLOVENIJA
Kraj: ŠENTVID
Pošta: 61210
Naslov: SMERDUJEVA 15
Telefon: 061/134-335
Telefaks: 061/314-960
Teleks:
Kontakt: JANA ZAJC

16. SL003-02107
POVPRAŠEVANJE PO JEKLENIH KOTNIKI – OSTROROBIH KVALITETE ST 37–2 DIMENZIJA 35 X 35 X 4 X 12000 MM /ALI 6000 MM/ KOLIČINA 20 TON " 25 X 25 X 3 X 12000 MM /ALI 6000 MM/ KOLIČINA 30 TON " 30 X 30 X 3 X 12000 MM /ALI 6000 MM/ KOLIČINA 30 TON " 40 X 40 X 4 X 12000 MM /ALI 6000 MM/ KOLIČINA 30 TON " 70 X 70 X 7 X 12000 MM KOLIČINA 20 TON.
Naziv: CIS GZS
Kraj: LJUBLJANA
Pošta: 61000
Naslov: SLOVENSKA 41
Telefon: 061/150-122
Telefaks: 061/219-536
Teleks: 31-138 GZ SL
Kontakt: INFORMACIJSKA PISARNA CIS GZS

17. SL003-02109
POVPRAŠEVANJE PO JEKLENIH NOSILCIH KVALITETE ST 37,2
DIMENZIJA: UNP 100 X 12000 MM
KOLIČINA 50 TON
DIMENZIJA: UNP 140 X 12000 MM
KOLIČINA 50 TON
DIMENZIJA: UNP 160 X 12000 MM
KOLIČINA 30 TON.
Naziv: CIS GZS
Kraj: LJUBLJANA
Pošta: 61000

Naslov: SLOVENSKA 41
Telefon: 061/150-122
Telefaks: 061/219-536
Teleks: 31-138 GZ SL
Kontakt: INFORMACIJSKA PISARNA CIS GZS 84

18. SL003-02110
POVPRAŠEVANJE PO IZDELKU HLADNOVALJANA PLOČEVINA: KVALITETA: ST 13.03
DEBELINA: 0,5 – 2,5 MM
ŠIRINA: 1.000 MM
DOLŽINA: 2.000 MM
KOLIČINA: 1.200 TON.
Naziv: CIS GZS
Kraj: LJUBLJANA
Pošta: 61000
Naslov: SLOVENSKA 41
Telefon: 061/150-122
Telefaks: 061/219-536
Teleks: 31-138 GZ SL
Kontakt: INFORMACIJSKA PISARNA CIS GZS

19. SL003-02112
POVPRAŠEVANJE PO IZDELKU: TOPLOVALJANA DEBELA PLOČEVINA: KVALITETA RST 37,2
DEBELINA: 7–80 MM
ŠIRINA: 2.000 MM
DOLŽINA: 8.000–10.000 MM
KOLIČINA: 2.000 TON.
Naziv: CIS GZS
Kraj: LJUBLJANA
Pošta: 61000
Naslov: SLOVENSKA 41
Telefon: 061/150-122
Telefaks: 061/219-536
Teleks: 31-138 GZ SL
Kontakt: INFORMACIJSKA PISARNA CIS GZS

20. SL003-02113
POVPRAŠEVANJE PO IZDELKU TOPLOVALJANA ŽICA
KVALITETA: D9 PO DIN 17140/83
DIMENZIJA: FI 5,5 MM
KOLIČINA: 350 T/MESEC
DIMENZIJA FI 6 MM
KOLIČINA: 200 T/MESEC
TEŽA KOLOBARJEV: MIN. 1.000 KG.
Naziv: CIS GZS
Kraj: LJUBLJANA
Pošta: 61000
Naslov: SLOVENSKA 41
Telefon: 061/150-122
Telefaks: 061/219-536 84
Teleks: 31-138 GZ SL
Kontakt: INFORMACIJSKA PISARNA CIS GZS

21. SL003-02116
AVSTRIJSKO PODJETJE NUDI KOMPLETNO MODERNO FRIZERSKO OPREMO; ŽENSKIH IN 3 MOŠKE SEDEŽE Z VSEM PRIPADAJOČIM PRIBOROM – UGODNO.
Naziv: RUDOLF SALLOKER
Država: 40 AVSTRIJA
Kraj: GRAZ
Pošta: A-8020
Naslov: HACKHEZGASSE 28
Telefon: 0316/648-314
Telefaks:
Teleks:
Kontakt: RUDOLF SALLOKER

GOSPODARSKA ZBORNICA
SLOVENIJEGOSPODARSKA ZBORNICA
SLOVENIJE

Iz mednarodnega poslovnega informacijskega sistema BORZA ponudb, povpraševanj in informacij za vse oblike poslovnega sodelovanja smo izbrali nekaj ponudb in povpraševanj domačih in tujih podjetij, ki iščejo poslovne partnerje (celotna baza je na razpolago v informacijski pisarni Centra za informacijski sistem GZS in na vseh območnih zborsnicah GZS).

1. SL003-02119
Z IMPRES SISTEMOM VAM OBARVAMO KAKRŠNEKOLI GOTOVE IZDELKE, POLIZDELKE, BARVANJA DOSEŽEMO, DA VAŠ IZDELEK POSTANE: UNIKATEN, OSEBEN IN INDIVIDUALEN, SAJ BARVNE OD TENKE LAHKO IZBERETE SAMI; LAHKO TUDI SKLADNO Z VAŠIM ZODIAK ZNAKOM. PRIMERO ZA DARILA, OSEBNE PREDMETE, OPREMO LOKALOV, DELOVNIH PROSTOROV, KOPALNIC...
Naziv: SIMA, D.O.O.
Kraj: DOMŽALE
Pošta: 61230
Naslov: POTOČNIKOVA 18
Telefon: 061/712-940
Telefaks: 061/712-940
Teleks:
Kontakt: NATAŠA MATIČIČ

2. SL003-02120
ITALIJANSKA FIRMA ŽELI KONTAKT S:
- HOTELI IN RESTAVRACIJAMI
- TRGOVINAMI Z OPREMO ZA VRT, CVETLIČARNAMI, KMETIJSKIMI PRODAJALJO
- TERAKOTA VAZE VSEH VRST, KOŠARE, VISEČE KOŠARE, CVETLICE, SADJE, UMETNO CVETJE, OKRASNE ŽIVALI, TRAKOVE, PESJAKE, KERAMIKO, OKRASKE ITD.
Naziv: AGRINORD SMC
Država: 380 ITALIJA
Kraj: UDINE
Pošta: 33100
Naslov: VIA ARTIUCO DA CUSSIGNACCO 6/3 CUSSIGNACCO
Telefon: 0432-602-332
Telefaks: 0432-234-520
Teleks:
Kontakt: DOTT. ALESSANDRA FIOR
JEZIK SPORAZUMEVANJA: ANGLEŠČINA

3. SL003-02124
SMO EKSKLUZIVNI ZASTOPNIKI UGLEDNIH TAIWANSKIH PROIZVAJALCEV STROJEV. NEPOSREDNO OD PROIZVAJALCA NUDI MO VSE VRSTE STRUŽNIC, FREZALNIH STROJEV, BRUSILNIH STROJEV, STROJEV ZA ELEKTROEROZIJO, KOPIRNIH STROJEV, STROJEV ZA BRIZGANJE PLASTIKE IN TLAČNO ULIVANJE ALUMINIJA TER AVTOMATOV ZA ŽIČNE IZDELKE. STROJI SO

UNIVERZALNI, AVTOMATSKKI, NC ALI CNC IZVEDBE.
Naziv: TEHNOTRON, D.O.O.
Kraj: AJDOVŠČINA
Pošta: 65270
Naslov: VIPAVSKA CESTA 5
Telefon: 066/71-083
Telefaks: 066/71-083
Teleks:
Kontakt: FRANC REPIČ

4. SL003-02128
BELGIJSKO PODJETJE IŠČE V SLOVENIJI ZASTOPNIKE ZA PRODAJO PROIZVODOV S PODROČJA PRENOSA MOČI. KATALOG SI LAHKO OGLEDATE V INFORMACIJSKI PISARNI.
Naziv: HANSEL TRANSMISSIONS INTERNATIONAL NV
/HEAD QUARTERS/
Država: 56 BELGIJA
Kraj: EDEGEM - ANTWERPEN
Pošta: B-2650
Naslov: LEONARDO DA VINCI LAAN 1
Telefon: /3/4501-211
Telefaks: /3/4501-220
Teleks:

5. SL003-02129
ITALIJANSKA FIRMA POVPRASHUJE PO JEKLENIH CILINDRIH INOX ZA OBRATE PEŠČENIH KOPELI - MM FI 0,4/0,6/0,8.
Naziv: CAGGIATT MAURIZIO & C. SNC
Država: 380 ITALIJA
Kraj: ALBERI /PARMA/ ITALIA
Pošta: 43010
Naslov: STRADA MARTINELLA, 76/A
Telefon: 0521/598109-648109
Telefaks: 0521-598990-648990
Teleks:
Kontakt: MAURIZIO CAGGIATTI

6. SL003-02130
ITALIJANSKO PODJETJE NUDI BREZDUŠNE INOX ZAMATKE ZA PRAZNIJE VODE Z VKLJUČENIM SIFONOM. V IZMENAR 100X100MM DO 500X500MM CEVI ZA IZHOD OD40 DO 154MM OPREMLJENE Z IZMETNIMI METLICAMI ZA IZLOČANJE DELOVNIH ODPADKOV INOX CEVKE, KOMPLETI ZA ZAPIRANJE SIFONOV, S ČISTILNIMI METLICAMI.
Naziv: CAGGIATT MAURIZIO & C. SNC
Država: 380 ITALIJA
Kraj: ALBERI /PARMA/ ITALIA
Pošta: 43010
Naslov: STRADA MARTINELLA, 76/A
Telefon: 0521/598109-648109
Telefaks: 0521-598990-648990
Teleks:
Kontakt: MAURIZIO CAGGIATTI

7. SL003-02131
KOPITARJEVO DRUŠTVO LJUBLJANA IŠČE SPONZORJA ZA POČASTITEV 150 LETNICE SMRTI UČENJAKA JERNEJA KOPITARJA, KI BO 1994 LETA. POČASTITEV BO NA EVROPSKI IN SVETOVNI RAVNI.
Naziv: KOPITARJEVO DRUŠTVO LJUBLJANA
Kraj: VODICE
Pošta: 61217
Naslov: LJUBLJANSKA 5
Telefon:
Telefaks:
Teleks:
Kontakt: PROF. JOŽE PETERNEL

8. SL003-02132
IŠČEMO SPOSOBNEGA ORGANIZATORJA ZA KOPITARJEVO DRUŠTVO LJUBLJANA. PLAČILO PO POGODBI, V VIŠINI 10 % OD BRUTTO REALIZACIJE. PISNE PONUDBE DIREKTNO NA NASLOV DRUŠTVA.
Naziv: KOPITARJEVO DRUŠTVO LJUBLJANA
Kraj: VODICE
Pošta: 61217
Naslov: LJUBLJANSKA 5
Telefon:
Telefaks:
Teleks:
Kontakt: PROF. JOŽE PETERNEL

9. SL003-02133
SMO TOVARNA S PODROČJA AVTOELEKTRONIKE, GLAVNE SKUPINE NAŠIH IZDELKOV PA SO: NAPESTOSTNI REGULATORJI, UTRIPALKE, VŽIGALNI MODULI IN RAZLIČNI ELEKTRONSKI RELEJI ZA AVTOMOBILE. CELOVITO OBLADUJEMO TEHNOLOGIJE ASEMBLAŽE NA PCB, ASEMBLAŽE NA DEBELOPLASTNIH HIDBRIDNIH VEŽBIH IN »CHIP AND WIRE« TEHNOLOGIJO. TOVARNA ZAGOTAVLJA POSTOPKE PO STANDARDIH ISO 9001. ISKRA PONUJA PROSTE PROIZVODNE KAPACITETE IN RAZVOJ NOVIH IZDELKOV. VELIKOSTI SERIJ, TIPI IZDELKOV IN TEHNOLOGIJE NISO OMEJENE.
Naziv: ISKRA - AVTOELEKTRONIKA NOVA GORICA D.D. - TOVARNA ELEKTRONIKE
Kraj: ŠEMPETER PRI NOVI GORICI
Pošta: 65290
Naslov: VRTOJBENSKA 62
Telefon: 065/31-211
Telefaks: 065/32-371
Teleks: 38-225 YU ISANG
Kontakt: FRANC BIŽJAK

10. SL003-02135
RAZSTAVIŠČE MADE IN HUNGARY, KI GA UPRAVLJA TRGOVSKA D.O.O. PACIFIC JE STRANKAM NA RAZPOLAGO OD KONCA MAJA 1993 NAPREJ. NA RAZSTA-

VIŠČU SO STALNO PRISOTNA S SVOJIMI IZDELKI PREDVSEM PODJETJA IZ VZHODNE IN SREDNJE MADŽARSKE. V NOTRANJIH IN ZUNANJIH PROSTORIH SO PREDSTAVLJENI IZDELKI S PODROČJA POTROŠNJE, INDUSTRIJE IN PROIZVODNJE. NA RAZSTAVIŠČU SPREJEMAMO NAROČILA IN PRODAJAMO NA DEBELO IN DROBNO. IZBOR RAZSTAVLJENIH PROIZVODOV SE STALNO SPREMINJA. MESEČNO BOMO OBJAVILI NAŠ BREZPLAČNI INFORMACIJSKI LIST, KI GA LAHKO DOBITE Z OSTALIMI INFORMACIJAMI NA NAŠEM NASLOVU. /TO JE TUDI NASLOV RAZSTAVIŠČA MADE IN HUNGARY/. ODPRTI: OD PONEDELJKA DO PETKA MED 10. IN 17. URO.
Naziv: TRGOVSKA D.O.O. PACIFIC
Država: 348 MADŽARSKA
Kraj: SZOMBATHELY
Pošta: 9700
Naslov: PUSKAS TIVADAR U. 7
Telefon: 94/330-871
Telefaks: 94/330-871
Teleks:
Kontakt: LASZLO MIHALSCSICS

11. SL003-02140
PODJETJE IZ BEYROUTHA ŽELI SODELOVATI S SLOVENSКИMI PODJETJI. ZANIMA JIH:
- GRADBENA IN POHIŠTVENA ŽELEZNINA
- LESENA IN KOVINSKA REZILA ZA ŽAGE
- EMAJLIRANA POSODA, GOSPODINJSKI PRIPOMOČKI
- ELEKTRIČNO IN ROČNO ORODJE
- JEDKALA.
Naziv: W. FINAN & CO. S.A.R.L.
Država: 422 LIBANON
Kraj: BEYROUTH
Pošta: 166815
Naslov: BOLTE POSTALE
Telefon: 00961/1-389-482
Telefaks: 00961/1-389-482
Teleks:
Kontakt: ALAIN FINAN

12. SL003-02142
NUDIMO RAFINIRANO SONČNIČNO IN OLIVNO OLJE Z NAZIVOM IMARKI PROIZVEDENO IN POLNJENO V GRČIJI. KARAKTERISTIKE:
- PLASTIČNA PROZORNA STEKLENICA - 1 LITER, 15 KOM/ZABOJ
- ROK UPORABE: 1,5 LETA OD DNEVA PROIZVODNJE
- CENA - SONČNIČNO OLJE: 0,95 €/L, OLIVNO OLJE: 1,6 €/L
FRANKO TEMISVAR - ROMUNIJA.
MINIMALNA KOLIČINA: 20.000 LITROV.
Naziv: S.C. BAXTER S.R.L.
Država: 642 ROMUNIJA

Kraj: TIMISOARA
Pošta:
Naslov: STR. TORONTALULUI NR. 15
Telefon: 0040/96-141186
Telefaks: 0040/76-119434
Teleks: 71377 LSFMT R
Kontakt: CRISTUREAN DAN

13. SL003-02144
IZ SLOVAŠKE SMO PREJELI PONUDBE/POVPRAŠEVANJA NJIHOVIH PODJETIJ, ZINTERESIRANIH ZA POSLOVNO SODELOVANJE S SLOVENSКИMI NA RAZLIČNIH PODROČJIH. INFORMACIJE: INFORMACIJSKA PISARNA CIS GZS.
Naziv: GOSPODARSKA ZBORNICA SLOVENIJE
Kraj: LJUBLJANA
Pošta: 61000
Naslov: SLOVENSKA 41
Telefon: 061/150-122
Telefaks: 061/219-536
Teleks:
Kontakt: INFORMACIJSKA PISARNA CIS GZS 84 14.
SL003-02145
PRODAJNI AGENT IZ ŠPANIJE ŽELI ZASTOPATI SLOVENSKA PODJETJA PROIZVAJALCE POHIŠTVA /LESENA IN KOVINSKEGA/ NA ŠPANSKEM TRŽIŠČU.
Naziv: SR. VALETIN CLAVO OLCINA
Kraj: OLLERIA
Pošta: 46850
Naslov: AVDA DIPUTACION 78
Telefon: 9934-6-220-01-67
Telefaks: 9934-6-220-16-26
Teleks:
Kontakt: VALENCIA ESPANA

15. SL003-02146
AMERIŠKI PROIZVAJALEC CEVI, TANKOV, KONTEJNERJEV IZ FIBERGLASA /DO 4,5M DIAMETER/ ZA ZBIRANJE, HRANJENJE IN PREDELAVO NEVARNIH ODPADNIH MATERIALOV OSKRBUJE ELEKTRARNE, KEMIČNO, FARMACEVTSKO, LESNO IN PAPIRNO INDUSTRIJO. IŠČE ZASTOPNIKA.
Naziv: CIS GZS
Kraj: LJUBLJANA
Pošta: 61000
Naslov: SLOVENSKA 41
Telefon: 061/150-122

Telefaks: 061/219-536
Teleks: 31-138 GZ SL
Kontakt: INFORMACIJSKA PISARNA CIS GZS

16. SL003-02147
AMERIŠKI PROIZVAJALEC INDIKATORJEV ONESNAŽENOSTI ODPADNIH KOMUNALNIH IN INDUSTRIJSKIH VODA IŠČE POSLOVNO SODELOVANJE ALI UVOZNIKA.
Naziv: CIS GZS
Kraj: LJUBLJANA
Pošta: 61000
Naslov: SLOVENSKA 41
Telefon: 061/150-122
Telefaks: 061/219-536
Teleks: 31-138 GZ SL
Kontakt: INFORMACIJSKA PISARNA CIS GZS

17. SL003-02148
AMERIŠKI PROIZVAJALEC IŠČE UVOZNIKA, DISTRIBUTERJA ZA NAJTRAJNEJŠO ZAŠČITO PROTI RJI NA TRŽIŠČU. RJE NI POTREBNO ODSTRANITI, SAJ SE VPIJE VANJO IN ZAPEČATI PORE NA KOVINI. ZA TRAJNO ZAŠČITO KOVINSKIH KONSTRUKCIJ /MOSTOV, ZGRADB, LADIJ.../, ZA GRADBENO, NAFTNO, KEMIČNO INDUSTRIJO, KMETIJSTVO ITD.
Naziv: CIS GZS
Kraj: LJUBLJANA
Pošta: 61000
Naslov: SLOVENSKA 41
Telefon: 061/150-122
Telefaks: 061/219-536
Teleks: 31-138 GZ SL
Kontakt: INFORMACIJSKA PISARNA CIS GZS

18. SL003-02149
AMERIŠKO PODJETJE ZA RAZVOJ IN DIZAJN IZDELKOV V MEDICINI, AVTOMATIKI, KONTROLI IZDELAVE, RAČUNALNIŠTVU IPD./CAD, ASIC TEHNOLOGIJA/ IŠČE POSLOVNO SODELOVANJE OZIROMA NUDI LICENCE.
Naziv: CIS GZS
Kraj: LJUBLJANA
Pošta: 61000
Naslov: SLOVENSKA 41
Telefon: 061/150-122
Telefaks: 061/219-536
Teleks: 31-138 GZ SL
Kontakt: INFORMACIJSKA PISARNA CIS GZS

SEMINAR IN WORK SHOP

za vodstvene in strokovne delavce srednjih in malih podjetij o LASTNINJENJU!

1. Sestava in vsebina programa po zakonu in predpisih mag. Bojan Pečenko
2. Otvoritev bilanca in ovrednotenje podjetij Jasna Bačič, dipl. oec.
3. Preobrazba podjetij v gospodarske družbe mag. Drago Možnar

Seminar je enodnevni, v Ljubljani!
Za podrobnejše informacije pokličite OZ Celje, tel.: 26-702, 27-530

NEMOGOČE JE MOGOČE

KOVINOTEHNA OSUPNILA TRGOVCE

Na Ptujski cesti v Mariboru je KOVINOTEHNA odprla najmodnejšo in največjo trgovino na Štajerskem. V neverjetno kratkem času so gradbinci zgradili moderni trgovski objekt, ki so ga ob otvoritvi in vse do danes — preplavili kupci.

MAK CENTER je prepolovil pretok denarja k sosedom v Avstrijo, saj ponuja blago najkvalitetnejših proizvajalcev, če ne že po nižji, vsaj po enaki ceni, kot so, denimo, v Gradcu ali Lipnici.

Kovinotehnin sistem deluje na principu članstva, kot dobrodošli partner hitro se razvijajočemu podjetništvu. Milijone mark, kolikor je po besedah Aleša Ilca, generalnega direktorja Kovinotehne, veljal ta novi trgovski center v Mariboru, opravičuje več tisoč kupcev, ki se od otvoritve sem vrtijo v razsežnem objektu.

